

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

Ne Malum? ★ AYŞE B. KABAN

Ne Malum?

★ ★ ★ ★
AYŞE B. KABAN

ayizi kitap

Ücretsiz PDF Kitap Arşivi - <https://rantey.org>

NE MALUM?

Ayşe Başak Kaban

İçindekiler

Çiçek Tarhları 9

43

Günah Tohumu 47

71

Gece de Aklını Yitirir 77

93

Meksika Açmazı 95

135

Yatak Odası Adası 137

165

Kâğıtlara Not 167

179

Annem 181

189

Anneme...

ÇİÇEK TARHLARI

Gerçek bir merak akıyordu gözlerinden bunu rahatlıkla anlayabilirim; ne zaman meraklansa gözleri olağanın dışında büyür, neredeyse koca birer zeytin tanesi karalığına ulaşır. Üstelik o gün kırmızı rujunu da sürmüştü, bunun iki nedeni olabilirdi ya benden başka biri ile daha buluşacaktı veya birisinden yeni ayrılmıştı; bir ara bunu sormaya niyetlenmiş olsam da vazgeçtim. Konu bendim, benim evliliğimdi ve onun kişisel sorunlarının lafının dahi geçmesini istemiyordum en azından o an için. Hayır...

Nehrin kıyısındaki küçük kafelerden birinde oturuyorduk. Buraya nehir diyen tek kişi ben olabilirim çünkü Bostanlı'da

bir nehir olmadığını herkes bilir; genel adı ile Bostanlı Deresi. Yazları tamamen kurur, baharda ise nispeten bir suyu olur ama kışın, özellikle yoğun yağmurların ardından, sular iki tarafına örülmüş beton korunakların sınırına kadar yükselir. Haziran başıydı. Mayıs, epey bir yağmur yapmıştı ve sular olması gerektiği gibiydi; benim sevdiğim gibi. Bir nehri anımsatır gibi...

Birkaç haylaz martı, pike yaparak denize veya deniz yönünden köprüye doğru uçuyor, arada kahkahalar atıyordu. Köprü'nün az ilerisinde, güneşe yayılmış iki iri kedi, saatlerdir kımıltısız uyuyordu; hafta sonuydu ve herkes sokaklardaydı. Pek çok kişiye bu kalabalık keyifli, neşeli gelebilir. Benim için değil. Ben, en çok şehrin boş zamanlarını severim. Neredeyse kimsenin kalmadığı zamanları... Yeterince, olması gerektiği kadar insanın olduğu, araç trafiğinin neredeyse dörtte bir oranında azaldığı uzun tatil zamanlarını... Şehri doyasıya yaşamak için benim gibilerin bu tatilleri dört gözle beklediğini bilirim.

“Neler oldu? Hadi anlatsana,” kırmızı ruju küçük ve dar ağızda sanki lolipop yemiş de tüm ağız çevresine bulaştırmış izlenimini veriyor, boya görmemiş, parlaklığından bir şey kaybetmemiş sarı saçları çene hizasına kadar dökülüyordu. Bir süredir saçlarını bu hizada bırakıyor, bu onu gerçekten olduğundan daha genç gösteriyor ve bunu destekleyecek tarzda kıyafetler giymeyi seviyor; baskılı tişörtler, dar jeansler... üzerinde, pembe renkli kalp olan bir tişört vardı, kolları dirseklerine doğru bollaşıyordu, sağ elinde eve girer girmez çıkardığı ama evden çıkmadan önce mutlaka taktığı nazar boncuklu gümüş bir bilezik -yıllar önce verdiğim bir hediyesol elinde ise neredeyse dirseğine kadar tırmanan renk renk

tel bilezikler... Onların birbirine değdiğinde çıkardığı sesler kimi zaman çok hoşuma gider, kimi zaman fazlasıyla sinir bozucu bulurum.

“Anlatacağım, tamam, biraz sakin olsana...” diye yanıtladım. Fonda Tracy Chapman’ın Fast Car’ı çalıyordu ve rastalı saçlarına, renkli bir bandana takmış, sol burun deliğinin ucunda iki pearcingi olan genç, güzel yüzlü garson kız, kahve makinesinin başında hafif sallanarak şarkıyı mırıldanıp siparişleri hazırlıyordu. Şarkı bitmeden masaya geldi, parmaklarının her birinde en az bir yüzük vardı, kahveleri masanın üzerine bıraktı, zarif bir şekilde gülümseyerek başka bir arzumuz olup olmadığını sordu; yoktu.

Fincanın üzerinden şöyle bir kokladı kahvesini, ardından, “Cehennem kadar kara, ölüm kadar güçlü ve aşk kadar tatlı olmalıdır, derler kahve için,” dedi.

“Hıh... Çok karışık bir tanımmış, bunu söyleyenin ne cehennemi ne ölümü ne de aşkı bildiğinden emin değilim.”

Dudaklarını büzöstürüp, tatlı bir höpürtü eşliğinde kahvesinden ilk yudumu aldı, dudağının üzerine bulaştığını düşündüğü -ki yoktu- köpüğü diliyle sildi ve gülümsedi.

Önümde kahve fincanı, yanında zencefilli küçük kurabiyeler... Bir süre hangisi ile başlamalıyım diye düşündüm. Önce kurabiyeyi ağıza atıp onu kahve ile yumuşatıp tadını mı çıkarmalıydım yoksa bir yudum kahve alıp ağzımın içrisine yayılacak olan aromanın keyfini mi? Ne fark ederdi? Bu ikilem üzerine düşündüğüm için kahvenin soğumaya başlayacağı aklıma geldi ve sanki bu, hemen o an gerçekleş-

şecekmiş gibi bir panik yayıldı içime, kahveden bir yudum aldım, büyük bir yudumdu, yutabileceğimden daha fazlaydı ve tahminimden daha sıcak. Dilim ve boğazım yandı. Bu, sonraki yudumların dilediğim gibi olmayacağına dair bir işaretti; tecrübeyle sabit.

“Çok tuhaftı,” dedim.

“Yani...” diye ortalarda bir cevap verdi, aslında durumla ilgili bir yorum yapmak istemiyordu, bir yorum yapmasını da istemiyordum. Hikâyeyi merak ediyordu, anlatmak isteyip istemediğimden ise emin değildim.

“Babamın bakışları dardı, sığılmaz bir koridor gibi,” demişti kocam, belki de eski kocam demeliyim, eski ölü kocam. Eski, ölü ve bahçede uyduruk bir çukurun içinde yatan kocam. Eski, ölü, bahçede uyduruk bir çukurun içinde yatan, eşi tarafından öldürülmüş kocam. Yanlışlıkla! Evet, yanlışlıkla öldürülmüş...

Böyle başlamıştı anlatmaya, tuhaf bir şeyler vardı gözlerinde, bana değildi bakışları, sanki ben şeffafmışım da benim ardımda bir başkası varmış gibi, bana değildi anlattıkları, ben gibi görünen bir başkasıydı.

Kocamla, adı Ferit'ti... Şimdi böyle söyleyince içi bir tuhaf oluyor insanın; daha iki gün önceye kadar her şeyin normal olduğunu düşünürsek... yani iki gün önce “Kocamın adı Ferit,” diye başlayacağım herhangi bir konuşmaya, geçmiş zamanların içi küf kokan ekini kattığında ne tuhaf değişiyor her şey. Zaman nasıl bir aldatmaca?

Aslında onu öldürmek gibi bir niyetim yoktu, dediğim gibi, yanlışlıkla olmuştu. Öfkelenmiştim; orası ayrı bir şey. Ama bu öldürecek kadar büyük bir öfke değildi, bir göz dönmesi, şuur kaybı falan değildi. Sadece bir anlık bir hata, kaza... mı?

Salonda oturuyorduk. Yemeği yemiş, masayı beraber toplamıştık; o, bulaşık makinesine kirlileri yerleştirirken ben artan yemekleri cam saklama kaplarına boşaltıp buzdolabına yerleştirmiş, balkon penceresinin önünde, kırmızı saksılarının içinde keyif süren reyhanları ve fesleğenleri sulamıştım.

Ferit, “Ne içersin canım?” diye sormuştu her zamanki gibi. Bir süre düşünmüştüm, kısa bir süre. Yemekte birer kadeh şarap içmiştik, devam edip etmeme konusunda kararsızdım, “Sen devam edecek misin şaraba?” diye sordum, aynı kararsızlık onda da vardı.

Şarap için bu kadar kararsız olunmazdı, kahve içmekte karar kıldık. Damacanadan ısıtıcıya su koydu, ben salona geçtim, ışıkları açtım. Bilgisayarımı çantasından çıkardım. Evde misafir olmadığı zamanlarda veya izleyecek bir filmimiz yoksa hep yaptığımız gibi... Pencerenin önünde, bahçeye bakan koltuklardan bana ait olanına oturdum. Bu iki berjer, Ferit’in annesinin hediyesiydi. Birlikte olmaya başlamamızdan -tanışmamızla evlenmeye karar vermemiz arasında neredeyse beş aylık bir zaman vardır- yaklaşık bir ay sonra Ferit, ailesi ile tanıştırmak için beni Urla’daki evlerine davet etmişti.

Ev, beş dönüm arazi içerisinde, üç katlı minik bir malikâneydi ki bahçenin bir yerinde müstemilatı dahi vardı. Son derece zevkli döşenmişti ama sanki biraz da bunu söyletmek için

döşenmiş gibiydi. Titizlikle seçilmiş mobilyalar, aydınlatmalar, perdeler, duvarlara özenle yerleştirilmiş yağlı boya tablolar, el dokuması halılar öylesine uyum içerisindeydi ki! Tüm bunların plansız programsız seçilmiş olması pek de akla yatkın görünmüyordu. Sanki ev boşken, bir sandalyeye tünenmiş, elde kâğıt kalem, nereye ne konacak, hangi ölçülerde ve renklerde olacak... gibi bir çalışma yapılmıştı. Elbette bunu kendisine söylemedim. Her zaman duymaya alışık olduğum ama her duyduğunda gururlandığı, söylenişleri farklı, anlamları aynı olanlardan bir tanesini seçtim, “Ne kadar ince bir zevkiniz var, evin her köşesine sinmiş...”

Ancak itiraf edeyim, koltuklara gerçekten bayılmıştım. Sadece koltuklara değil, küçük duvarda asılı olan Mihri Müşfik Hanım’ın Çingene tablosunun şahane bir reproduksiyonuna da; ama eli biraz sıkı olan kayınvalidem, ev hediyesi olarak sadece bu koltuklara kıyabilmişti.

Koyu yeşil ve koyu kırmızı kadife döşemeli koltuklar, günümüz berjerlerinin tek popoluk darlığından uzak, oturana saatlerce saadet vaat eden görüntüsü ile daha görür görmez insanı cezbediyordu. Koyu kırmızı olan Ferit’in, yeşil ise benim oldu. Saatlerce oturup kitap okuyabilir, sohbet edebilirsiniz; ne sırtınıza batar, ne kışınızı acıtır. Sonradan Ferit’in gevşek gevşek oturmasını daha da kolaylaştırmak için önlerine beyaz renkte puflar yaptırmıştık. Böylelikle neredeyse üzerine tüneyip ömür geçirilebilir kıvama getirmiştik koltukları.

Kendi koltuğuma kurulmuş, bilgisayarımı açmıştım, Ferit elinde kahve fincanları ile geldi, birisini yanıma, diğerini kendi tarafına bırakıp kitabını, yeni gelen tarih dergisini ve

bilgisayarını aldı. Tam oturmuşken kalkıp mutfağa gitti, bir şişe su ve iki küçük bardak ile geri geldi. Buna sevindim çünkü mutlaka su içmek isteyecek ve bir süre sonra kim getirecek tartışmasına girecektik.

Kendi dünyalarımızın içindeydik; o kitabını okuyordu, ben ise sosyal medyada dolanıyordum; kahveler içilmiş, suya dokunulmamıştı henüz. Bir ara başını kaldırıp şöyle sordu: “Uzun zamandır sevişmiyoruz, farkında mısın?” Bu bir teklif miydi? Sanmıyorum, bunun farkında olup olmadığını soruyordu, elbette farkındaydım. Yoksa bir şey mi duymuştu?

Ferit’le tanıştığımızda yirmi dört yaşındaydım ve anneme göre evde kalmıştım. Oysa fakülteyi bitireli henüz bir yıl bile olmamıştı; yeni işe girmiştim, kendi paramı kazanıyordum ve her genç insan gibi kafamda bin türlü hayal vardı. Bir fırsatını bulup veya her fırsatı değerlendirip önce Avrupa’yı ardından Avusturalya, Japonya ve hatta Tibet’i gezecektim. Aslında Tibet hariç, gezmeyi düşlediğim tüm bu yerlerden herhangi birinde yaşamayı da düşünebilirdim ama hayallerimin dahi uçmasına izin vermeyecek kadar kontrollü bir insandım. Kontrollü olmayı küçük yaşta öğrenmiş kızlardan biriydim.

Küçük bir mahallede büyümüşüm. Herkesin neredeyse iki kuşak öncesini bildiği mahallelerden birisinde. Dar sayılmayacak kadar geniş ama asla bakanın geniş diyemeyeceği kadar dar bir sokağın tam ortasındaki evlerden birisinde yaşıyorduk. Her evin ya arka, ya ön cephesinde büyüklü küçüklü bahçeleri vardı. Bizimki önünde bahçesi olanlardandı ve evin etrafındaki duvar bir insan boyundan biraz yüksekti. O zamanlar -daha eski zamanlardan kalmış da olabilir çün-

kü kendimi bildim bileli vardı- duvarın üzeri cam kırıkları ile dolu olurdu; bu bir çeşit hırsız önleme yöntemiymiş, sanki hırsız orada o cam kırıklarını bilmezmiş gibi...

Bahçenin ön tarafta olması iyi bir şeydi, en azından biraz büyüyüp serpillmeye başladığımda kapıdan çıktığımda sağa çarşı yönüne mi, sola okul yönüne mi gittiğimi kontrol edemezler diye düşünmeye başlamıştım. Elbette annelerin, genç kızları konusunda nasıl birer azılı dedektif kesildikleri gerçeği ile yüzleşmemiştim ve elbette sadece kendi annenin değil, tanıdığın tüm kız ailelerinin de senin ve namusunun üzerinde yaratacakları gerginlikten de bihaberdim.

Hepsini zaman içerisinde öğrendim. Babama şikâyet edilme tehditleri, kolun bacağın morartılırcasına çimdiklenmesi, saç çekiştirmeyele karışık kökünden kesip beslemeye çevirme tehditleri ve niceleri... bunları hepi topu iki olay sonrasında yaşayarak bellemiştim. Birincisinde okulu kırıp -ki aylardan bahardı, mayısın sonuydu, sınavlar bitmişti ve biz adeta çiçek açmış ağaçlar gibi coşkun yaşlardaydık- kızlarla vapura binip önce Kordon'da yürümüş, bankta oturup seyyar çaycıdan kıkırdayarak çayla beraber iki sigarayı ortaklaşa içmiş, ardından Kıbrıs Şehitleri'ne oradan Gül Sokak'a geçip aval aval mağazaları gezmiş, kolejli yaşıtlarımızın, kızlı erkekli şamatalı gruplar eşliğinde oturdukları kafeleri, burgercileri, pizzacıları çaktırmadan, göz ucuyla süzmüş, sanki hep oralarda oturuyormuşuz da o gün canımız istememiş gibi yapıp, Pasaport İskelesi'nin karşısındaki kahvelerden birisinde boyoz, yumurta ile karnımızı doyurmuş, dağılma saatine yakın okulun yan sokağında hazır olmuştuk. Nasıl olduysa bu kısa ama heyecanlı, heyecanlı ama kısır gezimiz, birkaç gün sonra duyulmuştu. Bunda gaddar kız kardeşimin payı

olduğundan neredeyse emindim... Ondan başkası olamazdı çünkü çok istemesine rağmen yanımıza almamıştık, ayak bağı olması bir yana yapacağımız erkek dedikodularını duymasını da hiç istemezdik. Bizi kimin ispiyonladığını hâlâ bilmiyordum belki de sormak için en doğru zamandı.

“O gün bizi sen mi ispiyonlamıştın anneme?”

“Hangi gün?” diye soruyor gözleri yine iri iri ve bu sefer gerçekten üst dudağının üzerinde hafif bir köpük bıyığı var. Elimle kendi dudağımın üzerine dokunuyorum, anlıyor, kı kırdarak peçeteye uzanıp siliyor.

“O gün işte, hani ben lise sondayken okulu kırmıştık kızlarla, Alsancak’a gitmiştik, seni almamıştık yanımıza da... Annem paralamıştı beni iki gün sonra, sen mi söylemiştin?”

“Ay nerden geldi aklına be, sittin sene geçmiş üzerinden?”

“Ne bileyim geldi işte, ha söylesene sen miydin?”

“Bendim tabii, kim olacaktı? Sinir olmuştum sana.”

“Neden o gün söylemedin de sonra söyledin peki?”

“Pikniğe gideme diye...”

Okul piknikleri, bizim gibi dar çevre çocukları için karşı cinsle sosyalleşme alanlarıydı, bir diğeri ise düğün ve nişanlardı lakin düğün ve nişanlara aileler ile gidildiğinden kaynatmak mümkün olsa da kaynaşmak ne mümkündü. Bundan ötürü piknikler önemliydi, belki biraz daha normal sayılabilecek bir çevrede büyümüş olsaydık doğum günleri de önemli olabilirdi ama bu tür kutlamalarda da ancak küçük erkek kardeş izin vardı; sınıftan veya mahalleden erkek arkadaşları davet etmek yakışık almazdı. Gerçi ilkokulda bu biraz mümkündü ama o yaşlarda küçük sayılıyorduk ve ne zaman, hangi şart-

larda olgunlaştığımızı, büyüdüğümüze, aileler karar veriyordu. Dolayısıyla piknik önemliydi ve o piknik, benim için çok daha önemliydi. Bahadır ile baş başa konuşabileceğimiz, pusulalar ve bakışların ötesinde bir iletişim kurabileceğimiz, belki top oynayabileceğimiz tek yerdi; kim bilir belki beni salıncakta bile sallardı; kim bilir... belki.

Piknik yeri ve tarihi belli olduğundan beri bununla yaşıyordum. Ne giyeceğime bir türlü karar veremiyor, dolayısıyla saçımı nasıl toplayacağımı da kesinleştiremiyordum. Fatoş, dudak parlatıcısını, Ayla ise rimelini getireceğini söylemişti. Bizim evde makyaja izin yoktu. Annemin de zaten doğru düzgün makyaj malzemesi yoktu. Bayramlarda, akraba düğünlerinde hem dudağına hem yanaklarına sürdüğü kokusundan bayatlamış olduğu besbelli, yarısından fazlası tükenmiş kahverengi balçığımsı bir şey dururdu banyo aynasının önünde. Ona göre, ki bu aslında tamamen babamın fikriydi, makyaj yapan kadınlar pazar tezgâhına konulmuş mallara benzerdi. Kadının süsü gizli olmalıydı ama biz o gizin tam olarak nerede olduğunu hiç bilmedik, merak da etmedik. Okulu kırmam, annemin baldırlarımı, kollarımın üstünü morartmasına ve hayallerini kurduğum piknikten mahrum kalmama neden olmuştu ama şükür ki babama söylememişti. Babamın hışmından ölesiye korkardık; bu annemin en büyük silahıydı ve her zaman etkili olurdu.

“Sen de gitmemiştin benim yüzümden...”

“Yahu nerden aklına geldi ki bu olay, valla merak ettim?”

“Geldi işte...”

Bahadır'ın, muhabbet kuşları gibi saçları vardı, kumral, zayıf, uzun boylu bir oğlandı; sınıfın haylazlarından, arka sıra

öğrencilerinden. Ben ortalara yakın bir yerde oturdum, o ise dört sıra arkamda. Oradan dahi bakışlarını hissedirdim üzerimde, enleme baktığını... örgülerimde gezindiğini, kulaklarımı öptüğünü... Aniden o tarafa çevirirdim başımı, kısacık bir an bakıştırdık; kan kırmızıya dönerdi kulaklarım, dudaklarımı ısırıp dönerdim önüme. Ders ders olmaktan çıkardı, nabzım kasıklarımda atardı.

“Hoşlanıyordum o çocuktan, adı neydi Baha mı, öyle bir şey... Onun gözü sendeydi ama... farkındaydım, okul çıkışında uzun uzun süzerdi seni, sonra arkamızdan yürürdü hiç sakınmadan, evin önünden geçtiğini falan da görmüştüm. Çocukluk işte... kıskançlık.”

“Belki o pikniğe gitseydim her şey daha başka olurdu biliyor musun?”

“Çüş...” diyor, yine en olmayacak yerde, en olmayacak tepkiyi vererek ve umursamazca, “ne alaka ya?”

“Öyle işte... belki o zaman Bahadır’la bir ilişkimiz olurdu, ne bileyim ben, ilk aşkımdı o benim...”

Öyleydi... Olabilirdi, olsaydı ilk aşkın adına, tadına yakışır bir şey olabilir miydi? Sanmıyorum. Kaçak bir iki buluşma, ölüme meydan okuyarak bir akşam kaçamağı, üstünkörü öpüşme, memelerin ellenmesi... ateşin harareti ile pantolon çıkarmadan sürtünme üzerine sevişme.

Ama bir şey olmadı. Pikniğe gidemedim. Ardından okullar kapandı; uzaktan bakışmalar, çaktırmadan birbirimizin defterinin içine bıraktığımız kareli küçük sayfalara kurşun kalemle yazılmış Ümit Yaşar Oğuzcan mısraları ile yetindik. Onunla ilgili somut tek hatıram ise andaç için fotoğraf çekilirken tam arkamda durup elini omuzuma koyması idi. O

an ölecek gibi olmuştum ki bu fotoğraf karesine de yansı-
mıştı; kocaman gülen bir ağız ile kıpkırmızı kulaklar.

Bahadır'la aylar sonra bir kez daha karşılaştık; onun yanında babası, benim yanımda annem vardı. Üç yıl boyunca aynı sınıfta okumamış gibi, sanki birbirimizi hiç bilmezmişiz gibi, sıradan insanlarmışız gibi, vapur iskelesinin turnikesinden arka arkaya geçtik, aynı bekleme salonunda, aynı denize baktık, aramızda bir metre mesafe ya vardı ya yoktu, aynı vapura bindik biz aşağı kata girdik, onlar üst kata çıktı; göz ucuyla pabuçlarını izledim basamakları çıkarken.

Ne kadar tanıyordum o oğlanı, tanısam o kadar sever miydim? Bunu ancak şimdi soruyorum kendime. Yaşamımı altüst eden o olaydan sonra uyku uyumadan, bu noktaya nasıl geldiğimi, geldiğimizi anlamaya çalışıyorum. Giderek ağır-
laşan beynimi tartmaya, ruhumu hafifletmeye ihtiyacım var. Tuhaf ama sanki bunca şeyin sorumlusu Bahadır imiş gibi geliyor veya Bahadır'la hiç yaşayamamış olmak.

“İstersen kalkıp başka bir yere oturalım,” diyor, yanıt vermemi beklemeden kıza el ediyor, hesap geliyor.

Vakit çok geç değil, akşama daha var, hava kararmaya başlamamış. Çıkıp yürümeye başlıyoruz.

Bostanlı'nın trafik yükünü kaldıramayan en eski caddesinde yürüyoruz. Dere ile cami arasında kalan bu cadde çocukluk hafızamın büyük alanlarından birisi. Çocukluk algısı böyle bir şey sanırım. O zamanlar, yürümek için uzun bir mesafeydi, şimdi ise dünyanın en kısa caddelerinden birisi gibi. İki yanında da eski apartmanlar var. Birkaç tane çok eski apart-

man yıkıldı, hızlı bir şekilde yerine yenileri dikildi. Benim tercihim eskilerden yana. O dönemin mimarisinin çok daha estetik olduğunu düşünüyorum. Tavandan tabana inen pencereler, geniş balkonlar, göstermelik değil gerçek bahçeler...

Ferit'le ortak noktalarımızdan birisi de buydu. O da, oldum olası yeni apartman anlayışını hazmedememişti. Kutu gibi evin içerisinde soluk alıp vermesinin mümkün olamayacağını söylerdi. Bu nedenle oturduğumuz evi bulmakta epey zorluk çekmiş ve ederinin iki katına yakın bir kirayı ödemeyi de kabul etmiştik.

Bostanlı, olağan saat beş sonrası görüntüsü içerisindeydi. Balık lokantalarının önü yıkanmış, masalar, sandalyeler atılmış, servisler açılmıştı. Her zaman gittiğimiz yere oturduk.

“Canım ya,” diyor, “Bahadır olayına nereden geldin hâlâ anlamış değilim.” Bir yandan menüyü kontrol ediyor oysa ne isteyeceğini garsonlar biliyor; peynir tabağı, atom, tekmil fava, roka salatası, kızarmış ekmek, sek rakı, susuz ve buzsuz ama su bardağına üç buz lütfen.

“Bahadır’la hayal ettiğim gibi bir ilişkim olsaydı, erkeklerle ilişkim daha farklı olurdu sanırım,” kendimi tekrar ediyormuşum gibi geliyor. “Hayatım boyunca girdiğim tüm ilişkilerden yaşamadığım o ilk ilişki sorumlu sanki.”

“Doğru bir önerme olabilir ama bunun için beni suçlayacaksın değil mi?”

“Suçlayacak değilim ama kırgınlığım baki,” diyorum gayet ciddi bir şekilde, o ise gülüyor.

“Oh,” diyor, “bir kadeh rakı kokusu, hadi şerefine...”

Kadeh tokuşturuyoruz, tokuşturuyorum, kocamın ölümüne oysa severdim ben onu kendi dilimde.

“Saçma mı sence, bu düşüncem?” diye soruyorum, bir atal dolusu roka salatasını ağızına tıkıştırmakla meşgul.

“Hımmm...” diyor, “hımmm nefis olmuş, barbun mu söylesek balık olarak?”

Kafamı yana eğip bakıyorum.

Anlıyor, “Tamam soruna cevap veriyorum. Evet. Saçmalıyorsun yani elbette o ilk aşk yaraları, bir türlü kapanmaz ama Ferit’i tercih etmenle ve Ferit’in tercihleri ile ne alakası var bu durumun?”

“Cinsel yönelim...”

“Ne cinsel yönelim?”

“Ferit’in tercihi değil cinsel yönelimi diyelim.”

“Her neyse...” diyor, bir yudum alıyor rakısından, ben de aynısını yapıyorum, sonra sigaramı yakıp devam ediyorum.

“Bahadır’dan sonra ki yine ve ısrarla altını iziyorum, hiç yaşanmamış bir aşktı o... Biliyorsun, Hakan çıkmıştı karşıma.”

“Evet, çok iyi biliyorum. Hiç sevmemiştim o herifi.”

“Mesele senin sevmen değil, benim sevmem zaten.”

Mesele, benim sevmemdi elbette, öyle de olmuştu lakin sevmemin belki de tek nedeni Bahadır’dı. Hakan’ı, fakültenin amfisinde görür görmez vurulmuştum. O anı hâlâ hatırlıyorum. anı ve an içerisinde aklımdan geçeni: “Gözleri ne kadar çok benziyor Bahadır’a.”

Uzun süre koşmuştım oğlanın ardından. Sinsi ve kurnaz bir şekilde, hanım hanımcık bir kız gizliliğinde. Öylesine profesyoneldim ki, Hakan dahi anlamamıştı peşinden koşulduğunun.

Küçük mahalleler büyük dedikoduların beşiğidir; öyle bir yerde büyümüş olan genç kız için üniversite öğrenciliği akıl almaz bir özgürlüktür. Evden çıktığın andan itibaren akşama kadar nefes almak serbest; dilediğin gibi, dilediğin kadar. Üniversiteli olmanın benim için tek anlamı buydu sanırım. Dilediğim gibi sürtmek... İstediğim zaman sinemaya gitmek, bir kafede oturup dedikodu yapabilmek, mağazaları gezmek, kütüphaneden bedavaya kitap alıp okulun çimenlerine yayılıp -bacaklarını kapa, öyle yatılır mı, ne biçim oturuyorsun müdahaleleri olmadan- kitap okuyup gökyüzünü izlemek.

Hakan bana böyle bir akşamüstü âşık olacaktı. Elimde Turgut Uyar'ın 'Dünyanın En Güzel Arabistanı', yanıma gelip "Beraber bakalım mı göğe?" diyecekti. Ay Kırmızı Aylar Kırmızı'ya evrilecekti, Uyar'ın sarısından, Cansever kırmızısına dönüşecektim... Sonra çay içmeye, sonra yemek yemeye gidecek, çok eğlenecek, çok sevecek, çok sevişecektik. Sonra, hiç bilmeyeceğim, anlayamayacağım bir nedenden ötürü oğlan, başka bir kıza âşık olup ona şiirler okuyacaktı. En keskin terk edilişimi yaşayacaktım.

"Anlatacak mısın yoksa son gönöl maceramı mı dinlemek istersin? Aloo rakı içiyoruz, sohbetsiz olmuyor."

"Gözlerimin içine baka baka anlattı. Sanırım ilk defa bu kadar samimiydi, şimdi sakince düşününce bunu anlıyorum."

“Ne dedi peki, nasıl dedi yani, öyle pat diye mi söyledi?”

“Yok, tüm serüvenini anlattı.”

“Sevişmiyor olmamızdan rahatsız değil misin?” diye sormuştu. Kafamı iki yana sallamıştım, “Biliyorsun, cinsellik benim için öncelikli bir ihtiyaç değil.” Yalandı elbette.

Cinselliği ilk keşfettiğim andan itibaren, bu içgüdünün benim için ne kadar önemli olduğunun farkındaydım. Yedi yaşında falan olmalıydım, kukumun sadece işlemeye yaramadığını değişik, anlamlandıramadığım ama çok hoşuma giden zevkler de verdiğini keşfettiğimde. O zamanlar mastürbasyonun ne demek olduğunun, nasıl yapıldığının elbette bilincinde değildim. Ama her öğle uykusundan önce onu okşamak, üzerine bebek, saat gibi bir şeyler koymak hoşuma gidiyordu. O zamanları hayal meyal hatırlıyorum. Sonrasında bir süre ara verdim, ilgim başka yönlere mi çekildi bilmiyorum ama onlu yaşlarımda bu sefer daha tutkulu bir şekilde hayatıma girdi. Malum, yaşadığımız yer bir kız çocuğu için kör kuyunun dibiydi. Ailelerin aklı çıkıyordu kötü yola düşeceğiz diye. Kötü yol dedikleri şeyin de bir sınırı, sınıfı, kalıbı yoktu; flört etmekten, seks işçiliğine kadar uzanan geniş bir yelpaze...

Evin bahçesinin bir köşesinde kiler, depo gibi kullanılan bir yer vardı. Kömür, odun vesairenin yanı sıra; eski bakır kazanlar, kenarı kırık tabaklar, pek çoğu kırılıp gitmiş çay takımları, işlevini çoktan yitirmiş güzelim abajur, kimsenin giymeyeceği kadar güve izli kazaklar... annem tarafından atılmaya kıyılammış ama bir daha kullanılmayacağı kesin olan ağır, yün yatakların üzerinde, kolilerin içinde dururdu. Tüm bu eskimişler ve kömür tozu değişik, gizemli bir

koku saçardı etrafa. Işık yoktu, belki çok eskiden vardı ama ben çocukken yoktu. Gündüzleri dahi etrafta ne olduğunu görebilmek için kapının açık kalması gerekirdi. Çok küçük bir penceresi vardı ancak takıldığı günden bu yana su ve sabun yüzü görmediği için artık başka bir şeye benziyordu. Biz orada kız kıza birbirimizi ellerdik.

Bunu ilk kimin başlattığını hatırlamıyorum. Üç kızdık. Herkesin az sonra neler olacağını bilip heyecanlanmasına rağmen, sanki gerçekten oyun oynuyormuşuz gibi yapıp oraya girerdik. Memelerimizi okşar, öper, sıkardık. Henüz çok tüylenmemiş kukularımıza dizlerimizi sürter, beceriksiz öpüşme denemeleri yapardık. Ve sonra oradan çıkıp oyun oynamaya devam ederdik. Orada olanları asla ve asla kimseye anlatmadık, birbirimizle bile konuşmadık. Sanki kömürlük bir başka evrendi bizim için.

“Sevişmiyor olduğumuzun farkındayım Ferit de, hayırdır nereden çıktı şimdi?”

“Bu konuda hiç konuşmuyorsun, neden diye sormuyorsun, bekliyorum ama sormuyorsun.”

‘Sormuyorum, çünkü ben cinselliğimi başka erkeklerle yaşıyorum Ferit,’ diyemedim elbette. Bunu anlamış olduğundan dolayı panik halindeydim ama tam da emin değildim. Blöf yapıyorsa elini görüyordum, bu durumda sonuna kadar sabretmem gerekiyordu. Madem konuyu açan oydu, devamını getirecekti.

“Yani...” diyorum sakın bir şekilde, “yoğun çalışıyorsun, yoruluyorsun... Hem erkeklere bu tür sorular sormak, onları daha fazla bunaltmaz mı?”

“Birer kadeh daha şarap içelim mi?” diye soruyor; cevabımı beklemeden kalkıp salonun girişinde duran şaraplığa doğru gidiyor; şaraplık kedi şeklinde tasarlanmış, yarım metre boyunda, toplam on iki şişe alıyor ve burada gerçekten çok özel zamanlar için sakladığımız şaraplar duruyor.

“Olur,” diyorum. Biraz şaşkın ve sersemlemiş hissediyorum.

Müşterilerinden birisinin hediye ettiği, Chateau Margaux’e gidiyor eli; bir türlü kıyamadıklarından. Ferit, turizmci. Uzun yıllardır Çeşme’de butik bir oteli işletiyor; küçük otel sektörünün öncülerinden. Eski bir Rum evini babasından kalan mirasın bir kısmı ile satın almış. O zamanlar bu taş evler çok popüler değil, mübadele öncesinde kim bilir kimlerin acı tatlı seslerinin yankılandığı, on iki odası, geniş bir avlusu, avlunun bir köşesinde iki göz oda, bir büyük mutfaktan oluşan müstemilatı var. Denizin burnunun dibi... Odalardan altısı deniz manzaralı, diğerleri arka tarafa, bahçeye bakıyor. Çeşme’den kaçan, kimliği belirsiz veya belirsiz kalmaya mecbur aileden sonra köyün zenginlerinden birisi el koymuş. Sonrasında ev çocuklara kalınca bu eski, bakıma muhtaç bina pek istenmemiş olacak ki, kaderine terk edilmiş. Ferit, koca bir tarihe, son derece modern, betondan, üç katlı, havuzlu ve havalı bir villa fiyatı ödemiş. Bu, Ferit’in uzun zaman boyunca hayal ettiği bir şey... Tüm yıl açık. Ferit, bahar ve yaz aylarında Çeşme’den ayrılmaz, kışın ise haftanın iki, üç veya duruma göre daha fazla gününü orada geçir. Ben de çok severim orayı.

İki şarap kadehi -bu sefer kısa ayaklı ama geniş olan kadehleri tercih etmiş- ile yanıma geliyor. Berjerin ucuna oturuyor. Lafa nasıl başlayacağını düşünüyor, hafif hafif kadehi

sallayıp şarabı havalandırıyor. Nihayet dökülüyor kelimeler:

“Babamın bakışları dardı, sığılmaz bir koridor gibi... Tüm çocukluğum ve gençliğim oraya ait olmak için çabalamakla geçti; kendimi bir türlü sığdıramadığım, hep yabancı hissettiğim. Babama dair hatırladığım ilk şey, üç yaşıyla ilgili; kocaman dev gibi bir adam, bacaklarından yukarısını seçebilmek neredeyse imkânsız. Ben yerdeyim, sallanarak durabiliyorum zemin üzerinde. Evdeyiz. ‘Baban geliyor,’ demişler günler öncesinde, ‘baban sana tren getirecek; çuf çuf çuf...’ Çuyf çuyf çuyf... diye tekrar ediyorum. İki büyük el, gerçekten çok büyük el, üzeri kıllı ve parmağında büyük taşlı bir yüzük... İşte bu,” diyerek hiç çıkarmadığı yakut taşlı gümüş yüzüğü gösteriyor. Şefkatli bir gülümseyiş beliriyor dudaklarımda; hayır, bunun benimle ilgisi yok, kendisi ile ilgili bir şeyler anlatmak belki çocukluğuna dair bir iki küçük anıyı paylaşmak istiyor sadece, son zamanlar epey dalgın ve neşesiz; rahatlıyor ve bir yudum alıyorum şaraptan. Dilimden damaklarıma doğru yayılıyor şarap; hakikatten bu kadar güzelini içmemişim. “Hımm... nefismiş,” diyorum, oralı olmuyor. Uzaklarda kalmış gibi devam ediyor: “Belimin üzerinden yakalanıp havalanıyorum çok yükseklere. Babamla hafızama yerleşen ilk karşılaşmam bu; benim doğumumda yanımdaymış, bir ay sonra görev gereği gidiyor, elçilik Afrika’ya yolluyor, hastalık korkusu ile bizi İzmir’de bırakıyor. Arada gelip gidiyor. Elbette görüyoruz birbirimizi ama hatırlamayacak kadar küçüğüm. Babamla ilgili ilk hatıra bu, ama bir korkuya da eşlik ediyor; bu koca adam tarafından yükseklere, evin asla ulaşamayacağım tavan lambasına doğru havalanıyorum. Tedirgin bir hoplama. Bir süre havada tutuyor beni. Başını yukarıya doğru kaldırıp bakıyor. Gözleri çok uzakmış gibi geliyor. Kollarım, bacak-

larım açık, avaz avaz iki çığlık atıyorum. Yüzümü yüzüne yaklaştırıp gıdımdan öpüyor. Kokusu değişik, o zamana kadar neredeyse hiç bilmediğim bir adam kokusu. Babamın bir daha gıdımdan öptüğünü hatırlamıyorum. Sonra, sarılıp bir süre kucağında tutuyor sanki çok uzun bir süre değil, ter ve sabun kokusu karışmış gömleğine. Yere bırakıyor. Çuyf çuyf... Baba çuyf çuyf... Parlak yeşil bir kâğıda sarılmış tren, daha çok bir lokomotif, önünde sarı şapkalı bir kondüktör var. Çalıştırıyorlar. Neredeyse gerçek bir tren gibi ses çıkarıp arada bir düdük çalıyor, kondüktör trenin sallanışına uygun kafasını sallıyor. Kırmızı, yeşil ışıklar saçıyor; hayranlık dolu bir sevinçle izliyorum treni... Sonraki yıllarda, bunun kadar beni babama yakınlaştıracak bir olay hatırlamıyorum. Kafası çok meşgul, sürekli seyahat eden, önemli insanları ağırlayan birisi... Yaz tatili sonrasında mutlaka beni okula bırakıyor; söyledikleri hep aynı şeyler, 'Çok çalış, öğretmenlerine karşı saygılı ol, düzgün insanlarla arkadaşlık et ve beni gururlandır.' İlkokul, ortaokul ve lise son derece başarılı bir öğrencilik, her seferinde takdir, daha aşağısı kabul edilir bir şey değil zaten. Karne gününün akşamı ise bana o yıl iyi bir öğrenci olduğum için 'Aferin,' diyor; yaşıma göre bir hediye seçilmiş oluyor; dolma kalem, daktilo, mikroskop, teleskop, kitap seti... O dönemlerde paran olsa da ülke sınırları içerisinde bulamayacağın özellikli, şık hediyeler bunlar. Ama tüm bunlar kocaman bir sarılma, sırt sıvazlama, yanaklarımdan öpme, hadi gel bu akşam baba oğlu biraz dışarı çıkalım, maça gidelim, gibi şeylerin yerini tutmuyor; kuşkusuz asıl ihtiyaç duyulan bu. Annem ise deli gibi üzerimde; bunaltıcı ve sırnaşık bir ilgisi var. İki kızın üzerine bir oğlan doğurmuş. Nihayet. Üzerindeki tüm baskılar, beceriksiz gelin, soyumuz kuruyacak, baskıları uçmuş gitmiş; bilirsin bu tür olayları." Kafamı sallıyorum, dizlerimi karnıma doğru,

ince kazağımı ise onların üzerine doğru çekip bir yudum şarap daha alıyorum. “Annem sanki benimle yeniden doğmuş, ben onun özgürlük bileti değilim oysa o öyle görüyor, yaşamının bir başka boyuta taşındığını, kıymetli olduğunu hissediyor. Bana âşık, kocasının kendisine göstermediği, gösteremediği belki de nasıl gösterileceğini bilemediği ilgiyi benim göstermemi istiyor çünkü o da babama gösteremediği tüm sevgiyi, ilgiyi -canı istediği zaman öpüp koklamak, sıkıştırmak, saçlarımı düzeltmek, aklına geldikçe sevdiğini söylemek gibi- bana gösteriyor. Babam benden başarılı bir öğrencilik beklerken, annem çok daha fazlasını bekliyor. Yaptığı her şeyin bir karşılığı olsun istiyor. Yanlış yaptığım, uygun davranmadığım, tepki verdiğim zamanlarda sinirleniyor; nemli ve titrek sesle önce sitem ediyor. Sonra daha çok kızıyor, cezalandırıyor. Şimdi düşündüğümde belki de ciddi bir hezeyan geçiriyordu... Tüm bu acayip duygusal sarmalın içerisinde ben büyüyordum, neyin doğru neyin yanlış olduğunu, ne zaman ne yapmam gerektiğini deneyimleyerek öğrenmeye çalışıyordum ki onunla tanışıyorum.”

“Vay...” diyorum, “ilk aşk mı?” evet anlamında kafasını sallıyor. Devam ediyor...

“Yaşça benden hayli büyüktü. Üniversiteye gidiyor. Annemin arkadaşlarından birinin çocuğu, küçük yaşlarda birkaç kez gördüğümü zar zor hatırlıyorum. Lisede matematik konusunda zorlanmıyordum ama o ileri matematik görüyor; sınavlarda bana yardımcı olabileceğini söyledi. Onun da uygun olduğu bazı hafta sonları buluşup ders çalışmaya başladık. Basit ve eğlenceli bir anlatımı vardı, sevdiğim ders giderek hobi haline gelmeye başladı. Dersler bittikten sonra edebiyattan, müzikten, resimden konuşurduk. Mesela

beni Salinger ile tanıştıran oydu. Bach'ın, tanrının kendisi olduğuna inanırdı, sonradan buna ben de inanmadım değil. Bisiklet ile uzun gezilere çıkardık. Yakışıklı, keyifli, düzgün birisiydi...”

“Yakışıklı mı?”

“Evet...”

“Kadın sanmıştım,” diye geveliyorum. “Yani...”

Sayıklar gibi devam ediyor.

“Uzun boylu, benden uzundu. İncecikti. Çok değil ama kıvrıcık sayılabilecek kadar dalgalı saçları vardı, saçları her zaman çenesine yakın boyda olurdu. Bir gözü mavi, bir gözü yeşildi ve bu benim o zamana kadar gördüğüm en değişik, en nadide şeydi. Bir erkek için kalındı dudakları ama yüzüne tatlı bir yumuşaklık katıyordu çünkü elmacık kemikleri ve burnu keskin hatlara sahipti. Büyük ama kaba olmayan elleri, başparmağı diğerlerinden kısa ayakları vardı. O benim ilk sevgilimdi.”

“Nasıl ya?” diyorum.

“Öyle işte...”

“Yani sen... Eşcinsel miydin?”

“Tam olarak eşcinsel miyim bilemiyorum sanırım biseksüelim... Kadınlarla sevişirken zorlanmıyorum ancak duygusal hazzı daha çok erkeklerden alıyorum.”

“Hâlâ devam eden bir şey mi, ne diyorsun sen?”

Karşımdaki adama bakıyorum, eşcinsel dediğin şeyin, böyle bir şey olmasına imkân yok. Son derece erkeksi; uzun boylu, geniş omuzlu, güçlü, hani onunla kavgaya girişecek olan durur bir düşünür, bu adam beni yere serer mi diye... Erkekliğinden zerre şüphe duymazsın. Duymadım da zaten...

“Nasıl yahu?” diyor, balıkçı artık iyice dolmuş...

Atılan masalar, kaldırımında yürüyenlere zorluk çıkarsa da kimse ses etmiyor, herkes bu işgale razı. Yanımızdan yarı yaşımızda kızlı erkekli bir grup geçiyor; çığlık çığlığa gülüşüyorlar, yeşil kırmızı atkıları boyunlarında, slogan atıyorlar, heyecan içerisindeler, direniş günlerinin başındayız. Tüm Türkiye ayakta, İzmir’de sloganlara, korna sesleri, tencere tava sesleri karışıyor; genç grup koşar adım uzaklaşıyor, az ileride Karşıyaka Anıt’tan yürüyen onlarca insanın oluşturduğu bir korteje karışıyorlar; pankartlar, bayraklar, sloganlar... Balıkçılarda oturanlar ayağa kalkıp alkışlıyor, karşılıklı sloganlar atılıyor. Tam karşıımızdaki apartmanın üst katlarını işaret ediyorlar. Işıkları kapalı bir ev; ufak tefek, pamuk saçlı, pembe sabahlıklı en az seksenlerinde bir kadın herkeşe el sallıyor. Apartmanın önüne gelen, bir durup yukarıya bakıp kadına el sallıyor, işaretlerle ellerini öpüp kucaklıyor, kadın da onlara aynı şekilde cevap veriyor.

Sohbet, yaklaşık yarım saatlik bir araya uğruyor. Cadde olağan gürültüsüne döndüğünde,

“Yani,” diyor, “Yani biseksüel mi şimdi Ferit?”

“Evet, öyleymiş... Yıllardır... yani hep öyle imiş. Şimdiye kadar anlamamış olmam bundan sanırım. Sevişmelerimizde tuhaf bir şey hissetmemiştim. En azından evlendiğimizde...”

“O zamanlar çok tecrübeli olduğun pek söylenemez ama.”

“Hakan olmuştu işte sadece, onunla da cinselliği ilk keşfedişimdi. Hepsi aynı sanıyordum.”

“Bunun için kendini suçlayacak değilsin ya, yalan söyleyen Ferit... Ama böyle bir şey de nasıl söylensin ki... Ama neden evlenmiş o zaman?”

“Ben istedim onunla evlenmeyi. Teklifi ben yaptım.”

Gülerken rakısını püskürtüyor. Burnundan neredeyse kulaklarından fışkırıyor beyaz sıvı.

“Ne var bunda bu kadar gülecek be!”

“Ay,” diyor burnunu silerken, dudaklarını temizlerken son derece dikkatli davranıyor; aman ruju dağılmasın.

“Bir şey yok da... Bunca yıl sonra... hem sen bize hep teklifin olağanüstü romantik olduğunu anlattın durdun ya, acayip bir şey oldu şimdi bu itiraf...”

Doğru. Hayallerini kurduğum evlilik teklifini kendim yazmıştım; anneme, kardeşime, arkadaşlarıma her anlatışımda tekrar tekrar oynadım, bir zaman sonra hayalin gerçek olduğu sanısına kapılıyor insan... Ferit bile ki, onu sıkıca tembihlemiştim, “Bizim çevrede genç bir kadının evlense dahi evlilik teklifi yapması kabul edilemez, o nedenle bir yalan uyduracağım tamam mı?” diyerek.

“Tamam,” demişti ve sonra o da aynısını anlatmaya başladı, gerçekten inandı mı acaba benim gibi? Bir başkasının yalanına ortak olunca gerçeği unutabilir mi insan?

Ferit’in otelinin önündeki kumsalda, dolunayın aydınlattığı bir geceydi. Üzerimde beyaz renkli, bol yakalı, uçuş uçuş uzun bir elbise, kolları dirseklerimde, bileklerimde o yılın modası ince gümüş renkli şingir şingir bilezikler, sağ elimin üç parmağında büyük gümüş yüzükler, ayaklarımda bilekten bağlamalı sandaletler, kırmızı renkli bir örtünün üzerinde oturuyoruz, ‘Akşam pikniği yapacağız,’ demiş Ferit. Otelden, Pink Martini’nin sesi yükseliyor. Onun üzerinde, beyaz keten bir pantolon var, üzerinde yine incecik bir kettenden açık renkli bir gömlek, gömleğin kolları dirseklere

kadar kıvrılmış, pantolonun paçaları da bileklerine kadar. Bu şekilde olunca, ayak bileğindeki melek-yunus dövmesi görünüyor; iç gıcıklayıcı. Gecenin güzelliğinden bahsediyoruz, bana dolunay ile ilgili mistik hikâyeler anlatıyor. Diyor ki, “Eski zamanlarda birbirine çok âşık gençler evlenmek için dolunay gecesini beklermiş; dolunayın, güneş ile birleştiğine bunun evliliklerine de yansıyacağına, kutsal ışıkla yıkanıldığına...” Bunları anlatıyor bana, keyifle dinliyorum. Elini uzatıyor sonra, dizlerinin üzerine çöküp parmağımdaki her yüzüğü bir bir çıkarıyor. Sonra bunu takıyor; ıslıl ıslıl bir pırlanta yüzük. “Aşkımızı kutsamak istiyorum. Benimle evlenir misin Sibel?”

Ama olayın aslı şöyleydi: Ferit’le ortak bir arkadaşımızın düğün yemeğinde tanışmıştık. Sonra aynı çift, bir grup arkadaşını, yeni evlerine yemeğe davet etmişlerdi, orada da karşılaştık, çok fazla ortak noktamız olduğunu keşfettik. Telefonlar alınıp verildi. Bir hafta geçmemişti ki, Ferit’i oteli ile ilgili bilgi almak için aradım. Uzaklardan gelecek bir grup arkadaşımınla güneye gitmek istiyorduk. İlk durak Çeşme olacaktı, fiyatlar falan; elbette palavraydı. Ferit meşguldü, “Ben seni arayım mı?” dedi, aradı, “Kahve içelim mi?” dedi. İçtik. Öyle öyle görüşmeye başladık. Akşamları eve geç gelmem, hafta sonları bir yalan uydurup Ferit’le buluşuyor olmam, annemin kangren olmasına neden oldu. Allah’tan babam hakkın rahmetine kavuşmuştu. Annem sürekli söyleniyor, uydurduğum yalanlara inanmıyor, inanmadığını, “Ben senin gibi enayi değilim, ne haltlar yediğini biliyorum,” diyerek belli ediyordu. Bir gece, Ferit’in evinde film izlemiş, sohbet etmiş, sevişmemiştik. “Kalsana bu gece, sabah kahvaltıya gideriz,” dedi. “Kalamam. Annem çok kızar.” “Kaç yaşında kadınsın, annene ne?” “Bilmiyorsun işte,

bu toprakların tipik anne figürü, benimkisi. Evlenmeden olmazcılardan...” Gülüştük. “Kalmanı çok isterdim,” dedi evden çıkarken. “Ben de çok isterdim,” diye cevap verdim, sonra dönüp, “Evlensek ya,” dedim. “Olur.” dedi.

“Neden yaptın bunu abla? Âşık mıydın Ferit’e?”

“Çaresizlik... Sanırım beni en çok bu itti, ama sevmiyor değildim. Erkek kıstaslarımın pek çoğu vardı onda; yakışıklı, sporcu, kültürlü, komik, iyi bir meslek sahibi... Ama âşık mıydım? Hayır. Annem... Biliyorsun işte. Evlenmemiz onun için dünyanın en mühim işiydi. İsterse Harvard mezunu olsun evlenmemiş kadın hep eksik bir kadındı.”

“Bir erkek tarafından dahi istenmemiş bir genç kıza herkes şüpheyle yaklaşır,” diyerek annemi taklit ediyor aynı tiz sesle, insanın beynini matkapla deşer gibi.

Kafamı iki yana sallayarak gülüyorum, gerçekten gülüyorum; başıma gelen onca şeyin böylesine basit, çirkin bir laf öbeğinden çıkmış olması nasıl bir trajedidir!

“Annemden nefret ediyorum,” diyorum. Ardından bunu bir kez daha söylüyorum, “Annemden nefret ediyorum.”

Dudaklarını büküp kaşlarını yukarıya kaldırıyor. Annemle ilişkim, onun annemle olan ilişkisi gibi değil. Çok farklı da değil; belki benim yapım böyle... Edepsiz, asabi, dediğim dedik, kindar? Belki... Konunun üzerinde hiç durmak istemiyor.

“Annemi boş ver şimdi, hadi devam et...”

“Sözün özü şu,” hafıften, başım dönmeye başlamış, ‘Başkasını seviyorum,’ dedi... “Bir başkasına âşık olmuş...”

Ferit, ellerimi tuttu ve öyle söyledi; “Bir başkası var hayatımda Sibel. Gerçek aşk dedikleri bu olsa gerek, daha fazlası değil. Çok seviyorum.”

Mükemmeldi. Evliliğim annem için beklenmedik bir gelişmeydi. Benim için de öyle. Yıllarca, en küçük yaşımdan beri, annemin ters etkileri üzerimden eksik olmamıştı. Onun bana yansıttığı dünyaya göre ben kirli, vasıfsız, kötü bir kızdım. Kimse tarafından istenmeyecek, kimse için değerli olmayacak, ne iş yaparsam yapayım, istersem ölümsüzlüğü bulayım, onun gözünde eksik bir kadın olarak kalacaktım. Sadece onun gözünde mi? Öyle olsa kolay olurdu, annemi ve saçma sapan düşüncelerinin üzerini silip geçebilirdim. Mesele, benim de onun gibi düşünüyor olmamdı. Bir erkek tarafından istenmiyor olmak!

Ferit için de durum farklı değildi. Mükemmel bir öğrenciydi, bunun en büyük nedeni, babasına kendisini beğendirmek de olsa, bundan hep gurur duymuştu. Öğrenmeyi seven bir insandı, onun için ders çalışmak, konuları anlamak, sınavlarda doğru şıkları işaretlemek hiç zor olmamıştı. Ama tüm bunlara rağmen, babasının istediği o güçlü erkek görüntüsünün içerisinde bir olmamışlık vardı. Bunu en iyi kendisi biliyordu. O ilk aşkım dediği genç üniversite öğrencisi... Sabri miydi adı? Onunla yaşadığı cinselliği, orman yürüyüşlerinde birbirlerinin ellerini tuttuklarında hissettiği, utangaç ama şefkatli sıcak duyguyu, yazdıkları şiirleri ne yapacaktı? Bir erkeğe âşık olmak ve aynı zamanda kadınları da sevebilmek...

Nasıl bir mahlukattı Ferit? Bir ceza mıydı bu, yoksa tanrının yarattığı tüm zevklere sahip olabilecek nadir şanslılardan

biri miydi? Şüphesiz gençliğinde bunun bir ceza olduğunu kabullenmiş, kendisini lanetlenmiş biri olarak görmüş olsa da okuyup araştırmış, sonunda -ki bu bizim evlilik sürecimizin içerisine denk geliyordu- kendisini dünyanın şanslılarından birisi ilan etmişti.

“Ben ne olacağım?”

Anlattığı romantik hikâyeden, çocukluk travmalarından sıkılmıştım. O an, aslında çok farkına varmadığım belki de varmak istemediğim şeyi keşfettim. Ferit’i seviyordum. Yıllardır beraber olduğumuz için mi, kurduğum düzenin bozulmasını istemediğim için mi? Hayır. Öyle değil, belki de değerli olanın değerli olduğunu ancak onu kaybetmeye yakın olduğumuz anda fark etmek gibi. Parmaklarının ne kadar değerli olduğunu insan kaç kere düşünür ki veya böbreğinin? Onlar orada durup işlevlerini yerine getirir. Onlar senin en başından beri olan parçalarıdır. İyi ki varsın karaciğer diye düşünmeyiz, çok nadir olarak hatırlatırlar kendilerini; sıızladıklarında... Ferit’i bir başkasına vermek, bunu kabul etmek, savaşmadan boyun eğmek. Hayır.

“Sibel, zor olduğunu tahmin ediyorum belki bir kadın olsaydı...”

“Hayır hayır, bunun kadın erkek meselesi ile ilgisi yok, inan ki yok.”

“Çok tuhaf bir durum, farkındayım...”

Tuhaf olan, Ferit’i çok sevdiğimi o an fark etmiş olmam ve daha ötesi onca yılın pişmanlığı.

‘Sevişmediğimizin farkında değil misin?’ Farkındaydım ve

libidosu sakınleştirilmesi şart olan kadınlardandım. Tüm yasaklara, tüm çemberlere karşı gelmem, kahrolası bu biyolojimden kaynaklanıyordu. Sevişmiyorduk, bu benim için önemli değildi, ben başkalarıyla sevişiyordum çünkü. İşyerinden bir adamla, spor salonunda bir başka adamla, internetten tanıştığım diğer üç adamla, Hakan... her şehre uğradığında onunla... Ve her seferinde evet, orgazm ve sonrasında, hiç aklıma gelmese de eve dönüş yolunda; evde Ferit'le akşam yemeği yerken... Kahroluyordum. Bu nazik, bu düşünceli, bu bakmaya kıyılamaz adama ben ne yapıyorum? Nasıl bir yılanım ben, nasıl bir şahsiyetsiz yarattığım?

“Yıllarca sana karşı duyduğum pişmanlıklarla yaşadım ben!”

“Bilmediğimi mi sanıyorsun Sibel? İnsan eşinin kendisini aldatıp aldatmadığını anlamaz mı sanıyorsun veya benim o kadar aptal olduğumu...?”

“Biliyordun ve sesini çıkarmadın öyle mi?”

“Biliyordum çünkü ben de yapıyordum.”

“Yıllarca, sana her baktığımda, utanç içerisinde yaşadım, kendimle hesaplaştım, sen şimdi çıkmış...”

“Ben sadece, ilk defa uzun bir zamandan sonra âşık olduğumu söyledim, aşk dürüstlük ister, böyle bir şey olmasaydı hiçbir şey değişmezdi, biliyorsun...”

Susuyorum... Susuyor...

Gülüyor, gülümsüyor aslında ve bu bana pis bir sırıtma gibi geliyor.

Önce elimdeki şarap kadehini karşı duvara fırlatıyorum. Kadeh duvarda patlıyor, dağılıyor. Duvarın yüzeyinde şarap

kırmızıdan koyu pembeye dönüyor. Ferit biraz şaşkın, biraz tedirgin. Onun bu bakışlarına keyifleniyorum. Ayağa kalkıp şaraplığa doğru yürüyorum bir şey olmamış gibi, yeni bir kadeh alıyorum, şarabı içine boşatırken,

“Boşanalım Sibel... İstedğin nafakayı vermeye hazırım,” diyor.

Tüm bu konuşmanın özeti bu olsa gerek. Tüm gece boyunca geveleye geveleye anlatmaya çalıştığı şey bu, istediği bu. Şi-şeyi kavrayıp tek atış! Pat kafasına. Ferit’in başı önce arkaya ardından kırmızı bir örtü ile sarılmış gibi öne düşüyor. Bedeni ağır bir çekimdeymiş gibi beyaz pufa, ardından zemine yuvarlanıyor.

“Boşanacak mısın? Kafayı buldun galiba... Hop sana soruyorum...” kolumu dürtüyor.

Cevap vermeden kadehte kalan bir parmak kalınlığındaki rakıyı içiyorum.

“Yok,” diyorum, “boşanma konusunu düşüneceğiz. Bilmiyorum, sen ne dersin?”

Gülüyor... “Aslında, yatakta iki erkekle sevişme fantezini gerçekleştirebilirsin.”

“İğrençsin.”

Elimde kadeh, gözlerim başımdan hızlı dönüyor. Tuhaf bir bulantı. Gidip biraz uzansam? Uzanıyorum. Ama bulantı fena. Kalkıp kusuyorum. Klozete sarılmış rahatlarırken, bir şişe klorak gözüme çarpıyor; kovaya boca ediyorum, üzerine yeterince su.

Salonda yatıyor Ferit, yüzüstü çeviriyorum. Gözleri açık. Saate bakıyorum. Gece ikiye geliyor. Önce ışıkları kapatı-

yorum. İleride sokak lambası titrek yanıp sönüyor. Ay yok. Olsaydı bahçeyi aydınlatırdı. Bu iyi bir şey...

Kürek bahçe malzemelerinin durduğu köşede, el arabasına yaslanmış bir vaziyette. Hemen salon pencerelerinin dibindeki çimleri tüm gücümle kazıyorum, bir cesedi gömmek için ne kadar kazmak gerek? Derin olması şart değil, boyu sıgsın yeter. Kazıyorum. Ağzımın içerisine toprak kaçıyor, tükürüyorum. Aletli jimnastik dersleri işe yaramış, kollarım bildiğimden çok daha kuvvetli. Yeterince kazdığımı düşünüyorum.

Soğukkanlı bir katilim. Sanki her şeyi planlamışım gibi. En ufak bir panik yok. Gözyaşı yok. Korku yok. Etrafı kolaçan ediyorum. Beklenildiği üzere kimse yok etrafta, yine de diğer iki evi bizden ayıran mavi çamlarla kaplı sınıra kadar gidip geliyorum. Komşuların hepsi uykuda olmalı, ışıklar sönük, sessizlik hâkim. Salona girip Ferit'in kafasını masa örtüsü ile sarıyorum, kan her yere bulaşsın istemiyorum ama şimdiden sağa sola sıçramış bile. Ayşe'nin temizliğe gelmesine daha on gün var. O gelene kadar tüm delilleri yok etmeliyim, gözünden bir şey kaçmaz zillinin.

Sürgülü kapıyı sonuna kadar açıyorum. Önündeki koltukları, küçük sehpayı çekiyorum. Ayaklarından tutup çekiştire çekiştire dışarıya çıkarıyorum Ferit'i. Çukur biraz küçük geliyor, ayakları dışarıda kalıyor. Dizlerini karnına doğru bükmeye çalışıyorum, zor oluyor; en iyisi biraz daha kazmak. Kazarken kürek parmaklarına sertçe çarpıyor, "Ay!" diyorum, "pardon." Sonra kıkırdıyorum kendime. Bir şekilde sığıyor. Düşünmeden ve bir kez olsun bakmadan toprağı atıyorum üzerine. Ortaya hafif bir tümsek çıkıyor. Toprağı

düzleştirmek için üzerinde tepiniyorum. Pek başarılı olmuyor bu yöntem. Ama bu manzara tuhaf görünüyor. Dün olmayan tümseği kim olsa fark eder.

“Boşanmalısın bence... İyi bir nafaka talep edip boşanmalısın, bu rezaletin duyulmasını istemez...”

“Süre verdik birbirimize... Evden ayrılıp sevgilisiyle seyahate çıkacak.”

“Bunu kabul mü ettin yani?”

“Yapacak bir şey yok. Gitme desem gitmeyecek mi? Dönünce konuşacağız boşanma işini...”

Kafasını bilmiyorum anlamında yana yatırıyor. Ne desin ki? Bir an içimden öfke duyuyorum ona, hemen geçiyor sonra.

Tümseği düzleştiremeyince koca salıncağı, sürükleyip koyuyorum önüne, böylelikle dışarıdan bakılınca bir şey görünmüyor ama salondan bakılınca fark ediliyor. Bahçede sağa sola serpiştirdiğim, alçıdan cüce, kaz ve mantar heykelticiklerini toplayıp diğer tarafa diziyorum. Cücelerden birisi neredeyse toprağa kök salmış, kafasından çekiştirirken kopuveriyor. Cücenin başının elimde kalıvermesi sinirlerimi bozuyor. Ağlıyorum, ağlayarak işimi tamamlıyorum. Kafası kopuk gövdeyi de oraya taşıyorum. Böylelikle tümsek iki taraftan görünmez oluyor, geçici bir çözüm ama şimdilik idare eder.

Hesabı ödeyip kalkıyoruz. Bir taksi çeviriyor, ben yürüyeceğimi söylüyorum. Caddeden ayrılıp ara sokaklara sapıyorum, etraf baş döndürücü melisa kokuları ile sarmalanmış, ciğerlerime çekiyorum.

Çiçekler geliyor aklıma, hemen yarın gidip tüm bahçeyi donatacak kadar çok çiçek almalıyım, büyüklü küçüklü onlarca çiçek... Çiçek tarhları! Onların sayesinde tümsek belli olmayacaktır. Evet.

Bazı zamanlar dünyanın en eski kadını gelip yanıma oturuyor; çok doğurmuş, doğururken çok ölmüş. Onunla birlikte tüm dünyanın acıları içime oturuyor; kalk git, diyemiyorum çok yaşlı ve ağırlı. Sancılarını karnıma bırakıyor sessizce, elleri buruş buruş, tüm dünyanın acısı üç bacaklı ve kuyruksuz bir kedi tarafından içime doğru yoğruluyor... Sonra Dicle, İpek, Didem hep beraber rakı içiyoruz... Kadehler arsız, kahkahalarımız sessiz. Biliyorum az sonra ikisi kendisini köprüden atacak, diğeri ölmeye yatacak, ben hep arkalarından bakacağım... Çoğu zaman kendimi boşlukta buluyorum, havada asılmış halde. Hayır, bir destekle durduğum yok, düşmüyorum da ama sanki her an, her nasıl

duruyorsam kendi dengemde, bir şekilde sallanıp çakılıverecekmişim korkusuyla ürperiyorum. Hayır, uyurken değil, aksine ayıkken, gözlerim açıkken, yaşarken, hayatın olağan akışı içindeyken. Evin içerisinde, sokakta... İşi bırakalı aylar oluyor. Ev, annemden kalma, kira derdi yok; birikmiş var bir kenarda, o tükenene kadar ölmeyi planlıyorum. Günde iki kez dışarıya çıkıyorum. Biri sabah, biri akşam... Köpeklerle yürümek için. Beni şimdilik hayatta tutan tek şey bu hayvan... Benden önce ölmesi gerekiyor; kedi olsa bu kadar düşünmem, en fazla ben öldükten sonra cesedim bulunana kadar etlerimi yer, iyi de olurdu ama bir kedim yok, uzun zamandır kedi beslemiyorum. Kedilerin bilgiçliği beni kahrediyor, onlara baktıkça insanın cehaletini görüyorum. Ben ölürsem köpek açısından ölür, onun tek dostu benim, benim tek dostum köpek, bir de ölü kadınlar. Köpeğin bir adı yok, sadece köpek. Birbirimize isimimizle hitap etmeyecek kadar çok samimiyiz. Sabah ezandan sonra, sigara çoğunlukla bitmeye yüz tuttuğunda çıkıyoruz dışarıya; uzun ve sessiz yürüyoruz. Değişik köşelerde, çalı başlarında, ağaç diplerinde durup uzun uzun kokluyoruz; köpek alanını çişiyile işaretliyor, insan gibi kan dökmekten uzak. Basit bir sidik. Bizden sonra bir başka köpek gelip onun işediği yere işeyecek, sonra bir başkası, sonra bir başkası... Mülk belki de sadece hayvanların dünyasında Allah'ın... Sabah yürüyüşünden sonra eve geldiğimizde köpek kış üstü oturup var olan dilinin tamamını yandan dışarıya sarkıtmakta hiç sakınca görmeden yüzüme bakıyor. Bu, eve geldiğimiz için beklediği ödülü verme zamanı, akşamları da aynı şeyi yapıyor, sanırım bu yürüyüşlerin benim için yapıldığını düşünüyor; "Seni gezdirdim ve eve getirdim, şimdi ver bakalım bebe kurabiyesini..." mecbur veriyorum, aferin kızıma. Dünyanın en lezzetli şeyi imiş gibi yiyor ve bunu yaparken gayet titiz davranıyor, siv-

ri dişlerini parmak uçlarıma değdirmeden alıyor, kendisine ait olduğunu düşündüğü köşeye gidip yere uzanıyor, küçük bisküviyi ön patileri ile nadide bir eşya gibi tutup ktır ktır yiyor, bitirdikten sonra kalkıp su içiyor, yanıma gelip başı ile elime dokunuyor. Bu, onun teşekkür etme şekli. Ben bu sırada ısıttığım sütü içiyorum. Eskiden bunun içerisine bal karıştırırdım. Sütü içtikten sonra yatak odasına çekiliyoruz, şehir tamamen uyanmış oluyor bu zamanlarda; okulların ilk zilleri çalmış, memurlar masalarına yerleşmiş, tezgâhtarlar mağazaların yerlerini silmiş, sabah şoförleri ilk molalarını vermiş... Yatak odasının panjurlarını kapatıyor, bununla yetinmeyip kalın siyah perdeleri de çekiyorum. Kapıyı kapatıp yatağın içine süzülüyorum, köpek benim yerleşmemi bekliyor, ben yan dönüp üzerimi örttükten sonra yatağa zıplıyor, üç kere döndükten sonra ayakucuma kıvrılıp uyuyor, hemen uykuya dalabiliyor, ben d alamıyorum.

*“Dicle Koğacıoğlu ve İpek Ertürk’e...
Çok acı çeken ve yavaş yavaş delirenlere.”*

GÜNAH TOHUMU

Annem, ölümüne birkaç gün kala benden bir ayna istemişti. Büyük, cibinlikli yatağının içinde pamuklu, minik mavi kelebek desenli beyaz geceliğiyle taş bebekler gibi görünüyordu. Bir zamanlar üzerine tam oturan gecelik, hızla eriyen vücuduna neredeyse üç beden bol geliyordu.

Ağustos ayı, her zaman olduğu gibi tüm hışmıyla İzmir'in üzerine çökmüştü. Annemin yatak odası günün belirli saatlerinde öylesine sıcak oluyordu ki, rahatlıkla keselenebilirsiniz. Klimanın çıkardığı seslerden, verdiği suni havadan da nefret ettiği için çözümü ancak tavan vantilatöründe bulmuştuk.

Ev dar bir sokaktaydı; bitişik nizam birbiri ardı sıra dikilmiş apartmanlar, denizden esen rüzgârın arka ve daha arka sıradaki evlere ulaşmasını engelliyor, nem ara sokaklarda neredeyse görünür vaziyette asılı kalıyordu. Ona birkaç kez Çeşme'deki yazlığa gitmeyi önermiştik; "Yola çıkamayacak kadar bitkinim, hem ben burada, bu evde ölmek istiyorum," diye cevap vermişti. Ona ölümden bahsetmemesi gerektiğini söylemenin, çıkışmanın bir faydası yoktu. Tahminleri hep doğru çıkardı, "Ağustosta ölürüm..." demişti, ölecekti, ölmesi hepimiz için en iyisiydi. Buna yürekten katılıyordum.

Ayşe'nin hediyesi olan, arkası mürdüm renkli kadife kumaşla kaplı, aynı rengin bir ton açığı boncuklarla işli, sapı püsküllü el aynasında kendisine baktı. Uzun bir bakış değildi, daha ziyade şöyle bir göz atmak denilebilirdi.

Annemle ilgili hatırlayabildiğim en eski hatıram yine bir aynaya dair; o zamanlar şehrin karşı yakasında, dik yokuşlu bir mahallede oturuyorduk; yokuşu çok net hatırlıyorum, evin ıslak tahta kokan havasını hatırladığım gibi. Orada, girişte yer alan boy aynasından bakıyorum anneme; boyum ancak dizlerine kadar erişmiş. Kendisinin diktiği aynı model, aynı renkte (kırmızı) mantolarımızı giymiş, dışarıya çıkmaya hazırlanıyoruz; annemin çok güzel olduğunu düşünüyorum...

O eve dair bir başka hatıram ise Nanuşka dediğim yaşlı bir kadın.

Nanuşka'nın evi dik yokuşun sonunda yer alıyordu; alt yoldan gelindiğinde koca yokuşu tırmanmak gerekmiyordu, üst yoldan gelindiğinde ise sadece yokuş aşağıya inmek ge-

rekti, bu çıkmaktan çok daha kolaydı. Evin sokağa açılan kapısı demirden ve iki kanatlıydı, kanatların her birisi camla kaplıydı ve evin tüm pencerelerinde olduğu gibi koyu yeşil ahşap panjurlar ile korunuyordu. Kapının hemen yanında, yerden elli santim yukarıdan başlayan ve uzunluğu bir metreyi aşan geniş pencereler vardı, bunlar salonun pencereleriydi. Arka tarafta şimdilerde pek rastlanmayacak ölçüde geniş bir mutfak bulunuyordu, mutfağın arka bahçeye açılan bir kapısı vardı.

Küçük bahçenin bir köşesinde Nanuşka'nın ektiği sebzeler için ayrı bir bölüm bulunurdu ve kedilerin buraları eşelemesi için bu bölüm çitlerle örülüydü. Bahçenin tam ortasında ise mahallede yaşayan herkesten yaşlı olan, dallarının arasından yazın güneş ışıklarının geçmesi imkânsız bir ceviz ağacı vardı. O ağacın dallarında sallanacağım bir salıncak her bahar ipleri yenilenerek hazır dururdu.

Evin üst katında dört oda vardı. Geniş olanı ve sokağa bakanı annemle benimdi, bahçeye bakan bizimkinden küçük ama diğerlerinden büyük olan oda Nanuşka'nındı. Onun karşısındaki odada ise az konuşan, az gülen, fötr şapkasız sokağa çıkmayan yaşlı bir adam otururdu. İnce, uzun boylu, uzun boyunlu bir adamdı. Parmakları incecikti. Bir daktilosu vardı; her sabah daktilosunu yerleştirdiği çanta ile evden çıkar, akşam karanlık olmadan eve dönerdi; arzuhalciydi. Kimi zaman akşamın bir yarısı mahalleden birileri kapıyı çalar, Akif Bey'i sorar, Nanuşka aksanlı Türkçesi ile ona seslenir, adam küçük ve sakın adımlarla aşağıya iner, sorulan soruları cevaplar, yol gösterir, kimi zaman işin uzayacağını tahmin ederek Nanuşka'dan izin alıp geleni yukarıya davet ederdi. O zaman daktilonun büyüğü sesini duyardım. Tık

tık tık... kırt kırt... tık tık tık tık... kırt. Kimi zaman ise kapısının ardından müzik sesi gelirdi. Sahanlıkta parmak uçlarımda yükselir, müziğin kulaklarımdan kalbime, kalbimden bacaklarıma yayılan sonsuzluk vaat eden fısıltıları eşliğinde dans ederdim.

En küçük odanın misafirleri ise değişkendi; geçici iş için İzmir'e gelen genç insanlar, üniversite okumak için gelen öğrenciler... bu oda, genelde pansiyon olarak kullanılırdı. Gelen fazla yerleşmezdi; odayı kiralamak isteyenlere Nanuşka birkaç soru sorardı; basit cevapları olan ve aslında çok fazla ilgilenmediği sorulardı bunlar; ne cevap verdikleri değil, nasıl cevap verdikleri ile ilgilenirdi. Geri çevirdiklerinin ardından, gözümün içerisine bakmadı, sesi titredi, elleri sürekli hareket etti gibi yorumlarda bulunurdu.

Nanuşka ile annem serin bir sonbahar gecesi tanışıyorlar, annemin gebe karnı iyice belirgin. Üzerinde şarap rengi mer-serize bir kazak, altında siyah bol bir pantolon var. Yanında bir valiz, iki plastik poşet... Kordon'da bir banka tünemiş, büzüşmüş bir şekilde oturuyor. Besbelli ağlamış, çok ağlamış... Nanuşka ise o zamanlar özel ders veriyor. Öğrencileri kolejde okuyor, aileleri zengin ve her birinin çevresi oldukça geniş. Nanuşka bu işi seviyor; işini dürüstçe seven her insan gibi, çok para kazanmak umurunda değil; kendi kafasında yeterli gördüğü öğrenci sayısının üzerine asla çıkmıyor ve kesinlikle olağanüstü bir durum söz konusu değilse pazar günleri ders vermiyor. O gün günlerden pazar ve Nanuşka, oldukça haylaz, haylaz olduğu kadar sevimli ve zeki öğrencisine hafta içi gireceği sınava destek olabilmek için gitmiş; bir saat kırk dakika olarak planlanan ders, üçüncü saatinin sonunda bitiyor.

Öğrencinin evi Kordon'da ve Nanuşka, serinleyen havaya rağmen yürümek istiyor; bu nedenle ev sahibesinin araba ile evine bırakma teklifini kibarca geri çeviriyor. Apartmanın kapısından bir iki adım atıp karşı tarafa, deniz kenarındaki dar kaldırıma geçiyor. Hava açık, Karşıyaka ile beraber gökyüzündeki yıldızlar da net bir şekilde izlenebiliyor. Hırkasına şöyle bir sarılıp çantasından sigara paketini çıkarıyor, yaklaşık beş metre ötede duran bankta oturan siluetin bir kadın olduğunu anlayıp usulca yanaşıp bankın bir ucuna oturuyor, çakmağı ile sigarasını yakıyor ki, göz ucuyla süzdüğü kadının göbeğini fark edip telaşla soruyor: "Pardon fark etmedim, sigara sizi rahatsız etmiyor ya?" Kafasını iki yana sallayan annem cevap verecek halde değil, cevap verse ağlamaktan korkuyor. Nanuşka ve annem, fark ettirmeden birbirlerini inceliyorlar bir süre.

Genç kadın gebe... Valizin kapanması için bir hayli uğraşıldığı iki yandan saran kemerin her an patlayacak gibi durmasından belli. Yanında şekilsiz iki poşet duruyor ve ağır oldukları duruşlarından belli. Bu kadın bu eşyaları tek başına mı taşıdı; peki neden, eğer birisini beklemiyorsa bu saatte, burada ne işi olabilir?

Kadın altmışlı yaşlarında olabilir, saçlarının beyaz gümüş rengine bakılırsa hiç boya görmemiş ve yaşına göre sağlıklı saçları var. Atkuyruğu ile arkadan toplanmış olduğu halde omuzlarından aşağıya kadar sarkıyor. Uzun el örgüsü kuzguni renkte bir hırkası, ayağında rahat olduğu ve sıklıkla kullanıldığı burun uçlarının hafifçe aşınmasından belli buna rağmen yeni boyanmış gibi görünen siyah ayakkabılar var. Onların üstünde ise hafif bol paçalı aynı renkte bir pantolon. Akşamın bu saatinde sokakta sigara içebildiğine göre

biraz tuhaf birisi olmalı; ya kimseyi umursamıyor, ya umursayacak yaşı çoktan geçmiş veya büyük bir derdi var, belki yaşlı bir orospu... (Annesi olsa kesin böyle düşünürdü.)

Genç kadın kumral, ince yüzlü, elmacık yanakları çıkık, gözleri iri ama rengini seçemiyor. Saçları omuzlarına dökülüyor; bir süredir yıkanmamış, taranmamış, zayıf, güçsüz ve bakımsız görünüyor. Uzun boylu olmalı, bacakları uzun en azından ve gebelik kilolarından fazla etkilenmiş benzemiyor, belki gerçekten sıska bir kadın. Ayağında yazdan kalma - bu mevsim için kesinlikle uygun olmayan- keten, bağciksız, kir, toz ve çeşitli lekelerden rengini unutmuş beyaz ayak-kabılar var, bunların içine kalınca çoraplar giymiş.

Nanuşka, sigarasını bitirdi, ayağı ile söndürdü ve böyle zamanlarda hep yaptığı gibi yanında taşımayı alışkanlık edindiği küçük metal kutusuna izmariti koydu. Eve gitmesi gerekiyordu ama bir şey buna engel oluyor. Denizin sakin dalgaları, arabalar, yanlarından, karşı kaldırımdan geçen insanların adımları, arada bir çığlık çığlığa kahkaha atan martıların sesine akşam ezanı çağrısı karıştı. Her ikisi de tüm o seslerden arınmış gibiydi, genç kadın ezan bittikten sonra avuçlarını yüzüne sürdü, avuçlarını açıp dua ettiğini Nanuşka fark etmemişti. Bir süredir hissettiği şeyi sormaya karar verdi; ne kaybederdi, en fazla terslerdi genç kadın, öyle olursa iyi akşamlar diler kalkar evine giderdi. Sordu: "Gidecek bir yerin yok mu?"

Genç kadın bu soruyu duydu ama sanki duymamış gibi hareketsiz kalıp karşısındaki herhangi bir noktaya bakmaya devam etti. Sonra kafasını çevirip baktı. Kadın ona bakıyordu, ilk defa yüz yüze geliyorlardı ve her ikisi de kaçırmadan,

korkmadan aksine bekledikleri o ışığı yakalamak, görmek için, hayli büyük bir dikkatle, birbirlerinin gözlerinin içine bakıyordu. Yaşlı olanı mavi, genç olanı ise kadife yumuşaklığında kahverengi gözlere sahipti. Hayır, demedi ama hayır anlamına gelecek şekilde, kafasını iki yana salladı Zeliha, bu hareket, bir süredir iki gözünün kenarında biriktirdiği, salıvermemek için kadının gitmesini bekleyen gözyaşlarının akmasına neden oldu. Şimdi kusursuz bir şekilde ağlayabilirdi; hıçkırıksız ve bir solukta...

Nanuşka ayağa kalktı, o yaştaki bir kadından beklenmeyecek bir hareket yapıp parmaklarını ağzına götürüp ılık çaldı. Yirmi metre ötede, otelin önünde duran taksiciler dönüp baktı, içlerinden birisi arabaya atlayıp yanlarına geldi. Şoför ve Nanuşka, Zeliha'nın eşyalarını bagaja koydu, Nanuşka kıpırdamadan, tek söz etmeden oturmaya devam eden genç kadının elini tuttu "Hadi bakalım küçük hanım," dedi. Zeliha, itiraz etmedi. Taksinin arka koltuğuna yerleştiler "Güzelyalı evladım," dedi Nanuşka. Takside Zeki Müren çalıyordu.

Evde doğmuşum ben... Sonradan bizim odamız olan yerde o zaman ne çift kişilik denebilecek kadar geniş, ne tek kişilik denebilecek kadar dar, tam ikisinin ortasında bir yatak dururmuş, hemen pencerenin karşısında ve odayı dik bölecek şekilde. "Yatak değildi," diye anlatır Nanuşka, onun babasından kalma bir sedirmiş. Nanuşka küçük bir kızken bu sedir alt katta, hayat denilen odada dururmuş. Babasının babası, bu sedirin orta yerine kurulur, bir ayağının üzerinde oturur, tütün sararmış. Sardığı tütünleri Nanuşka'nın sonra yıllarca sakladığı gümüş sigaralığa dizer, sade Türk kahvesini içip güllü lokumunu yedikten sonra mutlaka bir kez

dilini damağında şaklatır ve ardından bir sigara tellendirip akşam ajansına kulak kabartırmış; Nanuşka'nın çocukluk hafızasında kalan en net hatıra... Dedesi, tüm bunlarla meşgulken o, adamın dizine başını koyar, emmekten bir türlü vazgeçmediği çiçekli kumaş mendili elinde, yatar; dedesinin, mutfakta çalışan annesinin, karşı koltukta oturan babasının, üst katta ara ara öksürükleriyle ses veren babaannesinin seslerini dinlermiş.

Doğduğum gece ise benim sesimi dinlemiş. “Bir telaş bir telaş; içimden sığırcık kuşları kalkıyor sanki ama hiç belli etmiyorum annene... Karnı kocaman olmuş, merdivenlerden mümkün değil inmesi, bir koşu ses ettim, arka tarafta vardı ya Saim Dayı, hatırlarsın onu, kocaman dev gibi bir adamdı, fırıncıydı, hatırladın?” Hatırlıyordum. Başımı kaldırıp baktığımda adamın yüzünü göremiyordum, o kadar uzundu, bana hep dev bir ağacı hatırlatırdı, iki eliyle kollarımın altından tutup, göğsü doğru atıp tutardı beni, biraz korku ama pek çok neşe... “O çıktı pencereye, ‘Tamam,’ dedi, ‘endişelenme, bir koşu getiriyorum ebe nineyi.’” Ebe nine, bir koşu gelmişti gerçekten, çok uzun sürmemiş annemin beni doğurması ama Nanuşka ilk defa bu kadar yakın olmuş bir doğuma; o ıkınma sesleri, o acı inlemeler... sonra ebenin sesi, “Bir kız! Maşallah, pembe beyaz bir kız,” deyişi, ardından benim ilk çığlıklı ağlamam; oh şükür tanrıya, Meryem’e ve bebek İsa’ya...

Annemin göbeğinin merdivenlere sığamayacak kadar dev boyutlara ulaştığı yoktu. Evli değildi, başında bir erkek yoktu, üstelik kaçak sayılırdı. On sekizine iki ay vardı. Hastaneye gidilmemesinin nedeni buydu.

Bunu, daha tanıştıkları gece planlamıştı Nanuşka. Yapacak bir şey yoktu. Kızın hikâyesini daha sonra elbette öğrenecekti ama ilk akşamdan güvende olduğunu hissettirmesi gerekirdi, o nedenle kendisinin dahi şaşıracağı bir şey yaptı, evin anahtarını verdi anneme...

“Neden bilmiyorum. Beni soyup soğana çevirebilirdi ama bu bile mühim değildi; çorbayı ve bir koca somun ekmeği nasıl yediğini, kuzinenin yanında ısındıkça ala dönen yanaklarını, canlanan gözlerini ve arada, sanki utanmışçasına göbeğini yoklayıp hafifçe okşayışını görmek bile yeterdi. Hamile bir sokak kedisinden farksızdı.”

Annem liseye gitmemişti, istemişti ama göndermemişlerdi. Babasını çok küçük yaşlarda kaybetmişti, onu pek hatırlamıyordu. Annesi üç çocukla baş başa kalınca tek başınalığına en fazla iki yıl dayanabilmişti. Akrabalarının uygun bulduğu bir adam vardı, anneannem için bulunmaz bir nimetti; evi vardı adamın, yakın zamanda emekli olacaktı. Bir kere evlenmiş ama nankör bir karıya düşmüştü adamcağız, kadın kaçıp gitmişti. Allahtan sadece imam nikâhı yapmışlardı da boşama derdi olmamıştı. Anneannem Remziye Hanım'ın üç çocuklu bir dul olması, beş parasız olması hiç mühim değildi, onun çocuklarına kendi çocuğuymuş gibi bakardı. Allah nasip ederse kendi çocukları da olurdu; kim bilir...

Anneannem ile Recep Efendi (annemin deyimiyle 'adı batasıca') oda nikâhı kıyıp evlenmiş, annem ve kardeşleri annelerinin peşi sıra bir başka semte, bir başka eve yerleşmiş. Annem, ilk zamanları pek hatırlamıyor ama o adamdan olan diğer iki çocuğun doğumuyla gelişen olayları iyi hatırlıyor. Önce abileri yatılı bir okula yollanıyor; parasız yatılı iyidir hem ço-

cuklar okur, hem masrafları olmaz. Annem, annesinin adeta yardımcısı gibi... henüz yedi yaşında, okula yeni başlamış ama yeni doğan bebeğin bezlerini temizlemek, masayı kurmak, çamaşırları toplayıp katlamak ona ait. Okuma yazmayı ikinci sınıfın ortasında ancak sökebiliyor. Öğretmeni “Bu çocuk aptal değil ama ilgilenmelisiniz, yazık...” diyor. Allah’tan insafli bir adam, sınıfta bırakmıyor annemi, ite kaka ilkokuldan mezun ediyor. Ortaokula geldiğinde, iki üvey kardeşin sorumlulukları üzerinde ayrıca annesine ev işlerinde yardımcı olmak zorunda; annesi hangi bir işe yetişsin?

Ortaokuldan liseye gidememiş, dersler ağır, kafası da almıyormuş bir türlü, tek sevdiği ders resim, onu tek seven öğretmeni de resim öğretmeni... Yarışmaya bile sokmuş yaptığı bir resmi, mansiyon almış; yeni ve pahalı boya kalemleri hediye etmişler. Annesine söylediğinde, “Resim yapmak meziyet olsa...” demiş, o günden sonra da ancak gece uykututmadığında yün yatağının altında sakladığı kâğıtlara yapmış resimleri; benim resimlerimi gözleri ile sevip mütevazı bir tonda “Bu yeteneğini benden almış olabilirsin,” derdi. Ondan almayıp kimden alacaktım ki?

Babamı tanıımıyordum, annemin de çok iyi tanıdığını sanmıyorum. Ona sadece bir kez sormuştum; sanırım dört veya beş yaşlarında olmalıydım, resim yapıyordum, aslında misafirliğe gelen ve ilkokula giden kız neden olmuştu buna. Kızın siyah önlüğüne, iki örgü yapıp uçlarına iri beyaz kurdeleler takılmış saçlarına, parlak siyah rugan pabuçlarına hayran kalmıştım. “Hadi,” demişti, Nanuşka, fırından henüz çıkarttığı üzerinde dumanı tüten tarçınlı kurabiyeleri ve birer bardak sütü, mutfak masasının üzerine koyup, “siz burada oturun, resim yapın.” Kız, (adını hatırlamıyorum)

resim defterini çıkarmış bana da bir sayfa koparmış, boya kalemlerini ortaya koymuştu, onun bu hareketi, gidip kendi boyalarını almama neden olmuştu, paylaşmak önemliydi; annem öyle derdi.

Boyaları pazara gittiğimizde Nanuşka almıştı. Camlarının etrafı kahverengi ahşap doğramalarla çevrili, vitrini olmayan minik bir kırtasiye dükkânı vardı. Zemini kararmış tahta kaplıydı, bir duvarı sadece kitaplarla doluydu. Cam tezgâhın arkasında gözlüklü, beyaz saçlı, saçlarına inat kara bıyıklı, mavi gözlü bir adam oturur ne zaman görsem çay içip ya gazete veya kitap okurdu. Dükkânın bir daha asla bir başka yerde rastlamayacağım ama her nasılsa düşündüğümde hep hatırlayacağım bir kokusu vardı; ahşap, kitap sayfası, toz ve çay karışımından oluşan bir koku; efsunlu ve baş döndürücü. Ne zaman yeni bir kitap alsam, sayfalarında bulmaya çalıştığım türden...

O gün, misafir kız üç insandan oluşan bir resim çizmişti. El ele tutuşan üç kişi, uzun, orta ve kısa boylu; güneş, sayfanın sol tarafında sapsarı duruyor, etrafında birkaç kuş, yerlerde çiçekler. O üç kişi, güneşi ardına almış çiçeklerin yanında duruyorlardı. “Bu kim?” diye sordum, “Benim,” dedi, saçları iki örgülüydü ve kırmızı bir elbisesi vardı resimdeki kızın. “Ya bu?” annem. Annesi o gün giydiği gibi kırmızı bir bluz giymişti, saçları upuzundu. “Peki ya bu?” babam; bıyıklı ve uzun boyluydu, elinde bir çanta tutuyordu baba. O günün gecesi anneme sormuştum. “Babam nasıl biri?” Bu soruyu ne zamandır bekliyordu. Bir gün mutlaka önüne koyulacağını biliyordu, öyle olmalıydı ki hazırlıklıydı; baban uzun boylu, kumral saçlı, geniş omuzlu, yeşil gözlü bir adamdı; askere gitti, bir daha dönmedi.

Öyle değildi tabii... Babamın fiziki özellikleri böyle olabilirdi; annemin iri kahve gözlerine inat, içeriye çökük, yeşil gözlerim, uzun boyum, bunun bir kanıtı olabilirdi. Ama askere gitmediğini, annemi kandırdığını, onunla uzun soluklu bir flört yaşayıp hamile bıraktığını, annemin bu hamileliği yani beni evleniriz umudu ile gizlediğini, anneannemin durumu fark etmesi sonucu kıyameti kopardığını, üvey babasının annemi zorla kendisinden otuz yaş büyük çarşı esnafından birisi evlendirmek istediğini tesadüfen öğrenecektim.

“Günah tohumunla bu evde kalamazsın,” demişti anneannem kızının göbeğini işaret ederek, “bu saatten sonra ne düşük yapabilir, ne aldırabilirsin... Ne sanmıştın akılsız! Yorgancılar’ın bir tanecik oğullarına seni alacaklarını mı? Bak, yok oldu çocuk ortadan işte, hani nerde? Hani evlenecektiniz? Haaa, ha, ha... taş kafalı. Ah ah, nedir benim çilem, ne günahım vardı ki Allah seni ve karnındaki şu piçi musallat etti başıma?” Çok fazla büyümeden ama çok da küçük değilken annemin sırlarını sakladığı yatak altında, kötü bir el yazısı ile yazılmış bir günlük sayesinde ezber edecektim geçmişimi; çocukluğun sırdan kapılarından birinde.

Nanuşka, anneme dikiş dikmeyi, Akif Bey ise daktilo kullanmayı öğretti. Daktilo ilerleyen zamanlarında hiç işine yaramasa bile yazmanın büyüğü okuma isteğini arttırdı. Genelde tam tersi olsa da annem, günlük tutmanın ve aralarda pek şiir sayılmasa da bir iki satır süslü cümleler düşmenin dışında yazma eyleminde bulunmadı ama müthiş bir okur oldu. Akif Bey’in kitapları bittiğinde kütüphanelere dadandı. Ama Nanuşka’nın dikiş bilgisi, onun ekmeğini çıkaracağı alan oldu.

Doğuştan gelen bir zarafeti vardı ve rafine bir zevki. Kumaş seçmeyi, renkleri eşleştirmeyi iyi bilirdi. Üstelik hangi ten rengine, hangi bedene, neyin yakışıp yakışmayacağını da... Kısa bir zaman sonra evin kapısı annem için çalınmaya başladı. Genç kadınlar, yaşını almış olanlar, yeni evlenecekler, genç kızlığa adım atanlar gelmeye başladı. Kimisi elinde bir modelle, kimisi bilmem kimin üzerinde gördüğü elbiseyi tasvir ederek... Annem kısa bir süre dinleyip modele bakıp veya tarif edileni gözünde canlandırıp karşısındakini baştan aşağıya süzer, kimi zaman, 'Tamam, o model olur sana... şu cins kumaştan, şu kadar al gel,' der, kimi zaman ise, 'Bak sana ne diyeceğim...' diyerek karşındakinin aklına bile gelmeyecek ama üzerine geçirdiğinde bayılacağı bir kıyafet çiziverirdi.

Uzun yıllar böyle geçti. Ev zaman içerisinde kendi düzenini geliştirdi, oturdu. İlkokul üçüncü sınıfa gittiğim yıl, Akif Bey yaşamını yitirdi. Sağlığında görünür bir problem yoktu. İlerlemiş yaşına rağmen, onu bildiğim zamandan beri yaptığı gibi her sabah kalkar, takım elbisesini ve o yıl Noel'de Nanuşka'nın hediye ettiği gömlek ve kravatı takar, çıkar giderdi. Her akşam, hemen hemen aynı saatlerde eve döner, bizimle birlikte yemeğini yer, izin isteyip yukarıya odasına çıkardı. İşler eskisi gibi değildi, bazen böyle söyler ve uzun uzun bir noktaya bakardı. Nanuşka'nın son yıllarda ondan kira almadığını biliyorduk.

On iki yaşına girdiğim yıl ise, Nanuşka merdivenlerden düştü, kalça kemiğini kırdı ve uzun sayılabilecek bir süre yatmak zorunda kaldı. Annem, tüm bakımını üstlendi; onun durumundan haberdar olan yakınları eve doluştu. Nanuşka, bir gece annemle bana kısık sesle gelenlerin akraba değil akbaba olduklarını, tüm dertlerinin ölümünden sonra

kalacaklardan pay almak olduğunu söyledi. Evlenmemiştii, çocuğu yoktu. İki erkek kardeşi vardı, ev ortaktı. Kardeşlerinden birisi çok uzun zaman önce ölmüştü, diğeri kendisi gibi yatalaktı. Kardeşlerinin çocuklarıydı gelenler; onlara yeğen demezdi.

Bankada birikmiş parası vardı, annemin müşterisi olan avukat bir kadın sayesinde anneme vekâlet aldırdı, tüm parayı çekip ona getirmesini istedi. Annem, dediğini yaptı. Siyah bir poşet içerisinde epey yüklü bir parayı Nanuşka'ya verdi; "Bu sizin," dedi Nanuşka... "Ben ölünce bu evi satacaklar; sizi kovarlar, burada barındırmazlar, para sizi bir süre idare eder." İtiraz etmemiz nafileydi.

Nanuşka öldükten sonra her şey dediği gibi oldu. Yeğenleri kibar bir dille evden ayrılmamızı rica etti; itiraz etmedik ama çok ağladık.

Nanuşka'ya kalsa evi bize bırakırdı ama önemsiz bir meblağ imiş gibi bahsettiği para, bizim yeni bir hayat kurmamız için yeterli oldu. Bostanlı, bekâr bir annenin yaşaması için pek çok yere göre güvenliydi. Evi ve karşısındaki batâr katlı küçük dükkânı tuttuk. Ev için fazla eşyamız yoktu, zamanla olurdu, önemsemedik. Annem, en iyisinden bir dikiş makinesi aldı ve hemen çalışmaya başladı. Kendi hikâyemizi kendimiz yazmıştık: Soran olursa babamın ben çok küçükken öldüğünü söylüyordu; benim gerçekleri bildiğimden henüz haberi yoktu. Kısa bir zaman içinde müşterileri oldu, evi döndürmeye başladı.

Nanuşka'nın yokluğu her ikimiz için de çok sancılıydı. Annem en iyi dostunu, ben özgürlüğümü kaybetmiş gibiydim.

Bahçeli geniş bir evden sonra iki odalı, dar bir sokağa bakan, küçük balkonlu bu yeni ev, ziyadesiyle canımı sıkıyordu, canım sıkıldıkça resim yapıyordum.

“En azından Güzelyalı’da başka bir eve taşınıyorduk, burada arkadaşım bile yok.”

“Olur, dert etme... Hele okullar açılсын bir sürü arkadaşın olur.”

Bu, neredeyse günlük rutin sızlanmalarımdı; annem sinirlense dahi sesini yükseltmeden yatıştırmaya çalışıyor, düzene gireceğimizi söylüyordu. Havanın oldukça sıcak olduğu bir gün, öğle yemeğini dükkânda yemiş, kumaşların, tüllelerin, türlü çeşitli boncuklarla dolu kutuların arasına tünemiş, ‘İki Yıl Okul Tatili’ni okuyor, arada bir sıkıntılı homurtular çıkarıyor, ofluyordum. Annem, teyellemekle meşgul olduğu eteği kucağına bırakıp, “Neden dere kenarındaki parka gitmiyorsun, orada mutlaka oynayacak çocuklar vardır,” dedi.

Öyle yaptım. Ağaç gölgelerini kendime siper yapıp, çok yakındaki parka gittim. Kimse yoktu. Cıvıldaşan kuşlar ve arada bir sesleri çıkan, sonrasında derin bir sessizliğe gömülen ağustos böcekleri ve kurbağaların seslerini saymazsak çıt çıkmıyordu. Sakinlik, serinlik hoşuma gitmişti. Bulduğum en yakın ağacın dibine çöktüm, sırtımı yaslayıp iyi ki yanımda getirmişim diye düşündüğüm kitabı açıp okumaya başladım. “Ne okuyorsun?” sesi ile yerimden sıçradım, neredeyse altıma dolduracaktım. Kafamı kaldırdım. Yukarıdaki şey, büyük bir dala ata biner gibi oturmuş, sırtını gövdeye dayamıştı. Saçları yerçekimine karşı koyar gibi havaya doğru kıvrırcıklaşıyordu, güneşten kavrulmuş yüzü ve bembeyaz dişleri ile gülümseyerek bana bakıyordu. Elimdeki kitabı gösterdim.

“Okudum, çok güzel değil mi?” diye cıvıladı.

Sanki dünyanın en normal şeyi gibiydi orada oturması.

“Neden orada oturuyorsun?”

“Buradan bakmak hoşuma gidiyor.”

Bir süre o yukarıda, ben aşağıda birbirimize bakmadan, umursamamaya çalışarak oturduk. Ben kitabımı okur gibi yaparak onu kolluyordum, o ise elindeki deftere bir şeyler karalamakla meşguldü. Kız ilgimi çekmişti ama aynı zamanda ürkütmüştü beni. Daha önce onun gibi bir çocuk görmemiştim. Onu gördüğümde aklıma ilk Tom Sawyer düşmüştü; sonradan bunun ne kadar doğru bir anımsama olduğunu yaşayarak öğrenecektim.

Ayşe, annesini birkaç yıl önce kaybetmişti. “Annesiz olmanın en iyi yanı, herkesin sana iyi davranmak zorunda kalması,” demişti bir keresinde. İnanılmaz derecede vurdumduymaz ve aynı zamanda müthiş merhametliydi. Mahallenin kedileri, köpekleri onun geldiğini metrelerce öncesinden anlar, oldukları yerden çıkar, kâh kuyruklarını sallayarak, kâh bedenlerini bacaklarına sürterek onu selamlardı.

Ayşe’ye göre, babası dünyanın en güçlü adamıydı. Onu öylesine abartarak anlatmıştı ki, adamla tanışmamız benim için tam bir hayal kırıklığı idi. Cüsseli, uzun boylu her nedense gür bıyıklı olarak kafamda canlandırıdığım Nihat Amca; sıska, orta boylu, sinekkaydı tıraşlı bir adam olarak karşıma çıkmıştı. Ayşe’ye “Hani baban çok güçlü biriydi?” diye sorduğumda cevabı etkileyici idi: “Onun gücü sözcüklerinde...”

Adam, öğretmendi aynı zamanda şairdi. O zamana kadar iki şiir kitabı çıkarmıştı; kelime oyunlarını severdi. İyi bir aşçıydı, Yaşar ve Kemal adında iki tekir kedisi vardı. Kediler, kadim bilgilere sahip keşişler gibi saatlerce yan yana oturur evi dinlerdi.

Ayşe ile o gün parktan beraber ayrıldık, acıkmıştık, dükkâna gittik. Annem bir arkadaş bulduğum için mutlu olmuştu, şeytan tüyü ile dolaşan Ayşe'nin ise anneme kendisini sevdirmesi yarım saatini bile almamıştı. Karpuz, beyaz peynir ve bir koşu gidip fırından aldığımız dumanı üzerinde tüten ekmeği dükkânın önünde yedik. Annemi vitrinin arkasından yüzünde memnun olduğunun işareti olan yumuşak bir gülümseme ile yakaladığımda bana göz kırptı, aynı şekilde karşılık verdim. Kimse bu küçük başlangıcın bir ömür boyu süreceğini tahmin edemezdi.

Ayşe ve ben koca bir tatili neredeyse beraber geçirmiştik; güneşin yoğun olduğu saatler ya bizim evde veya onların evinde oluyorduk. Bizim evde zamanımız daha çok 'resim ve yazma üzerine yaratıcı çalışmalar' yaparak geçiyordu. Bu uzun ismi ben bulmuştum. İzmir sıcağında, evin arka balkonunu kurtarılmış bölge gibiydi. Bu küçük ama zerre güneş almayan balkona attığımız minderlere yayılıyorduk, belirlediğimiz bir konu üzerine o öykü yazıyordu, ben resim yapıyordum. Sonrasında bunu bir kitap haline getirmeyi planlıyorduk. Onların evinde ise dadandığımız alan, babasının yatak odası oluyordu. Annesinden kalan eşyalara dokunulmamıştı. Elbiseleri, etekleri, uzun bluzları, kolyeleri, takma kirpikleri, küpeleri, makyaj malzemeleri, renk renk tokaları ve tütüleri... Ayşe'nin annesi bir balerindi ve tütüler bizim en kıymetli hazinelerimizdi. Onları giyer, yamuk yumuk da

olsa kirpikleri takar, gözlerimizi olabilecek en acayip şekilde boyar, ruj sürer, saçlarımızı toplar, çeşit çeşit kolyeyi boy-numuza takar ve salona geçip kaseti takıp şarkı söylemeye başlardık: “Like a virgin...”

Babası birkaç kez bizi bu maskara halimizle yakalamış, hiç kızmamış, sadece aldıklarımızı yerine koymamız gerektiğini söylemişti. Bir keresinde ise, “Bu anı ölümsüzleştirme-miz gerekiyor kızlar,” diyerek fotoğrafımızı çekmişti. (O fotoğraf şimdi ölümle randevulaşmış annemin başucunda duruyor.)

Güneşin etkisini yavaştan kaybetmeye, ağaç gölgelerinin serinlik yapmaya başladığı saatlerde ise yavaş yavaş so-kağa çıkmaya hazırlanırdık. Ayşe’nin, dedesi tarafından Mersin’den yollanan, önünde pembe renkli sepeti bulunan bir bisikleti vardı. Sepete kâğıt, kalem, boya, top, ip ve bir şişe suyu tıktırır; kimi zaman o önde ben arkada, kimi zaman tam tersi bir şekilde sürerek parkta alırdık soluğu. Kendi başımıza veya başka çocuklarla oynardık; tuf tuf yapıp savaşmak, korsancılık, yakan top, istop, saklambaç oynamak... ta ki annemin veya babasının parka kadar ge-lip, artık eve dönme vakti geldiğini hatırlatmasına kadar. Annemle Nihat Amca, ilk olarak bu sayede karşılaştı; her ikisi de aynı dakikalarda parka geldi, birbirlerinin kızlarını tanıyan ve seven bu iki ebeveynin tanışması çok uzun sür-medi, el sıkıştılar; “Aaa Melek’in annesi siz misiniz?” “Aaa Ayşe’nin babası, nasılsınız?”

O gece annemi uzun uzun aynaya bakarken yakaladım, pek sık yaptığı bir iş değildi, “N’apıyorsun?” “Hiç... Şu kaz ayaklarıma bakıyorum, iyice belirginleşmişler...” “Kazaya-

ğın mı var senin, hani nerede? “Bak, şunlara kazayağı denir, gördün mü?” göz kenarlarında belli belirsiz çizgiler... “Belli olmuyor bir şey...”

Annem ile Nihat Amca’nın kaynaşması çok hızlı oldu; sanki yıllardır bir köşede birbirlerini bekliyorlarmış gibi, zamanı geldiğinde köşelerinden çıkıp sarmaş dolaş olmaları en doğal şeymiş gibi, badem ağaçlarının mayısta çiçek açması gibi... Hızlı ama sakince...

Annem, hafif makyaj yapmaya, saçlarını daha özenli bir şekilde toplamaya, Nihat Amca ise lavanta kolonyası sürmeye, kitabını alıp erkenden parka damlamaya başlamıştı. Ne olup bittiğinin farkındaydık, bundan dolayı büyük bir heyecan duyuyor, hayaller kuruyorduk. Onların tesadüfi park karşılaşmaları neredeyse her akşam oluyordu. Bir zaman sonra Nihat Amca, geçerken uğradım bahanesi ile dükkâna gelmeye, annem onları eve yemeğe çağırmaya başladı. Sonra hep beraber yemeğe çıkmaya başladık. Ve evlendiler. Oda nikâhı ile... Mutluluklarına tanıklık edecek pek kimseleri yoktu, kızlarının dışında.

Ayşe ile aynı odayı paylaşıyorduk; o, ranzanın üst katında, ben, altında yatıyor, neredeyse her gece birimizden biri uykuya yenilip sızana kadar konuşuyorduk. Ergenliğimizin ilk yıllarıydı, Ayşe “Hiç merak etmiyor musun?” diye sordu bir gün. “Neyi?” “Babanı...” Uzun bir süre sustum. “Üzül-dün mü?” diye kafasını aşağıya doğru sarkıttı, “Seni üzmem için sormamıştım, merak ettim sadece?” “Eskiden, sadece bir babanın nasıl olduğunu merak ederdim, şimdi baban sayesinde biliyorum; onu merak etmiyorum...” “Yalancı,” diyerek iniverdi aşağıya, üzerime oturdu. “Merak etmemen

imkânsız, ben olsam çatlardım meraktan, sen çatlamazsın ama azıcık ha, azıcık da mı merak etmiyorsun?” Gıdıklamaya başladı, tam olarak neremden gıdıklandığını gayet iyi biliyordu. Katılacaktım neredeyse, hem tuhaf bir hüzün hem refleks halinde gülme krizi içerisinde, “Ediyorum tabii... Ediyorum ama ne yapabilirim?” “İzini sürebiliriz!” Bu benim pek çok sefer düşündüğüm ama çarçabuk kafamdan uzaklaştırdığım şeydi, “Dur biraz dur,” diyerek Ayşe’yi itekleyip doğruldum, mutlaka bir planı olmalıydı; olmasaydı bunu sormazdı. “Nasıl?”

Ayşe, annemin kimliğinden anneannelmlere ulaşabileceğimize, onların kanalı ile babamı rahatlıkla bulacağımıza inanıyordu. Plan basitti; kalkıp Kayseri’ye gidecek, kimlikte kayıtlı olduğu semti bulacak, gerekirse kapı kapı dolaşıp soracaktık. Ertesi gün çantalarımızı hazırlamış, paralarımızı denkleştirip otobüs bileti almış, garaja gitmek için servise binmiştik; otogarda bizi annem ve Nihat Amca karşıladı.

Bize biletleri satan genç kız, annemin müşterisiydi ve me-saisi biter bitmez soluğu dükkânda almıştı. Böylelikle bilet alırken, neden bize onlarca soru sorduğunu anlamış olduk. Annem iki gözü iki çeşmeydi, Nihat Amca sakın görünüyordu ama eve gidene kadar ağzını bıçak açmamıştı. Salonda, ikili kanepede birbirimize yaslanmış, ellerimiz avuçlarımızda gözlerimiz yerde, süklüm püklüm oturuyorduk.

“Sizi dinliyoruz,” dedi Nihat Amca, annemden tek bir iç çekiş sesi geldi. Olan biteni anlattık, daha ziyade Ayşe anlattı, tüm suçu üzerine aldı ve ekledi: “Bir insanın babasını merak etmesi gayet normal...”

“Buna itiraz etmiyoruz, neden bu işleri tek başınıza yapmaya kalkıyorsunuz?”

“Sizi üzmemek istemedik sadece,” diye geveledim.

“Melek, izin ver ben bulayım... Hı, bana güvenir misin bu konuda?”

Anneme bakıyorum alttan alttan; hüzünlü ve çaresiz görünüyor.

“Peki...” diyorum, zor işitilir bir sesle.

Bir daha asla bu ve benzeri bir halt yemeyeceğimize söz veriyor, odamıza çekiliyor; hafta sonu dışarıya çıkmak yasak...

Bir süre sonra Nihat Amca ile beraber Kayseri’ye gidiyoruz, babamla tanışmaya; biraz heyecanlıyım ama sol tarafım buza kesmiş durumda. Bir zamanlar annemin karnında geldiğim yolun tersi istikametinde yol alıyoruz ve sanki sıradan bir yolculuğa çıkmış gibi konu hakkında hiç konuşmuyoruz. Şehre vardığımızda, Nihat Amca bir telefon kulübesi bulup yanaşiyor, arabaya bindiğinde, “Hadi bakalım selametle,” diyor sadece.

Babamla bir kafede buluşuyoruz. O bizden önce gelmiş, içeride neredeyse kimse yok. Nihat Amca, sanki tanırmış gibi, hemen o masaya doğru yöneliyor; “Saim Bey?” Adam daha çok bana, arada bir Nihat Amca’ya bakarak ağır ağır doğruluyor yerinden, iki adam sert bir şekilde el sıkışıyor, oturuyoruz. Havaya bir fiske atsam ses çıkacak; huzursuz bir bekleyiş, keşke Ayşe de burada olsaydı.

“Annen nasıl?” diye soruyor bana, sanki bir süredir görüşmüyoruz da tesadüfen karşılaşmışız gibi. Kırışmaya yüz tutmuş saçları, sanki hiç sakalı bıyığı çıkmazmış gibi görü-

nen teni, hafif sola doğru kayan bir burnu ve normalden çok daha fazla kırıştırdığı içeri doğru kaçık yeşil gözleri var.

“İyi...” diyorum, “siz nasılsınız?”

Yutkunuyor adam, “İyiyim, idare ediyoruz işte...” dedikten sonra, masaya yanaşan garsona adeta bir kurtarıcı gibi sarılıyor; ne yeriz, ne içeriz, yoldan geldik, açızdır...

Nihat Amca bir şey yemek istemiyor, çay istiyor sadece, bana tost ve ayran söyleniyor. Ben tostumu yerken, iki adam kısa sorular ve cevaplar eşliğinde konuşmaya çalışıyor. Adam, aile işlerinin başında, liseden sonra okumamış, “Öyle uygun gördü büyüklerimiz, ailenin tek oğlu olunca mecbur geçtik işlerin başına. Şükür; Allah bereketini bol verdi, sıkıntımız yok, işler büyüdü.” Bunu söyledikten sonra bir süre susuyor, söylediğine pişman olmuş gibi, belki bunca zaman sonra ortaya çıkmamın nedeninin para olduğunu düşünüyor. Nihat Amca da öyle anlamış olacak ki kendi işlerinden bahsediyor biraz abartarak.

“Sen neler yapıyorsun?” üst, ön dişleri ayrık, kimi zaman harfler ıslık çalar gibi çıkıyor ağızdan. Kaçamak bakışlar atıyor bana, bakmak isteyip bakamıyormuş gibi, gözlerimin içine hiç bakmıyor.

“İyi... Okula gidiyorum işte...”

“Ne olmak istiyorsun?”

“Henüz karar vermedim.”

Hımlıyor sonrasında.

“Benim oğlanlar pek okumaya hevesli değil, birisi otelin başına geçme hayalleri kuruyor, diğeri daha küçük ama akıllı fikri topçu olmakta...”

Kızarak bana bakıyor, ilk defa gözlerimiz kesişiyor. Bir şey hissetmiyorum; öfke, kırgınlık veya kızgınlık. Hiçbir şey...

Sonra pat diye, “Anneannenler ile görüşüyor musunuz?” diye soruyor. Anneannem Nanuşka benim için, “Öldü o,” diyorum. “Birkaç yıl önce ayrıldı aramızdan...” “Aaa ...” diyor büyük bir şaşkınlık içinde, “hiç duymamıştım... Başınız sağ olsun.” Nerden duyacaksın ki, tanımıyorsun bile...

Böyle birkaç kırık cümle eşliğinde bitiyor görüşmemiz, adam bana kartını veriyor; üzerinde işyeri telefonları var.

Eve döndüğümüzde Ayşe merakla ne olup bittiğini soruyor, onun hayalindeki karşılaşma, bir kapışma aslında, bu kadar renksiz geçmesinden memnun değil, “Ne hissettin peki?” diye soruyor, “Hiç...” Sonra dayanamayarak, “İyi ki annem, Nihat Amca ile evli... İyi ki o adam, benim sadece biyolojik babam... İkisi arasında çok fark var,” diyorum. Ayşe sımsıkı sarılıyor boynuma. Sımsıkı.

“Ayşe nerede kaldı?” diye soruyor annem, “erken gelecekti sözümona. Şu vantilatörü bir derece azaltabilir misin rahatsız etmeye başladı.” “Eczaneye uğrayacaktı gelirken, eli kuşağındadır...”

Bir süre sonra anahtarın şingirtisi duyuluyor, kapı yavaşça açılıyor, “Geldi işte...” diyerek yanından ayrılıyorum. Ayşe, kısa şortu, kırmızı bluzu, elinde birkaç poşetle san-

daletlerini çıkarmakla meşgul. “Melek, acayip şeyler olmuş; Aysel’deydim ya bugün... Her şeyi öğrendim, kahve suyu koysana...” diye kıkırdıyor, bir yandan bluzunun içinden sutyenini çıkarıp koltuğa fırlatıyor. Annem içeriden sesleniyor, “Gelin burada yapın dedikodunuzu... Özlersiniz sonra bana anlatmayı...”

Kahveleri alıp yanına gidiyoruz.

Ağırlaştırılmış müebbet verdiler. Daha doğmadan önce, doğduktan hemen sonra. Koyu pembe zıbınlar, lila renkli donlar, açık pembe tulumlar, kırmızı pabuçlar giydirdiler ki, bakan ne olduğunu anlasın. Ah ne güzel bir kız bu! Adı ne? Maşallah! Oyuncak bebekler, bebek arabaları, pelüş ayılar aldılar. Tokalar, etekler, perili, prensesli, kraliçeli ve elbette kahraman prensli masal kitapları. Bebeklere dönüp bakmadı. Masalların en çok prensli olan kısımları ilgisini çekti. Beyaz atın arkasında oturan, kat kat tüllerle süslü elbise giyen ve pabucunu bırakıp kaçacak kadar şapşal olan kızla hiç ilgilenmedi. Prensın kılıcı, atı ve pelerinini çok sevdi. Top oynamayı sevdiği gibi. En çok futbol oynadı oğlan çocukla-

rıyla, defanstaydı her daim... oysa yaşıtı kızlar onu hep evcilik oynamaya çağırdı; annesi sırtından iteleyip durdu. Kaldırım üzerinde kilim yaymış, bebeklerini sıralamış, yapraklardan tabak çanaklarla, şakacıktan yemek yapmış kızların bu oyunu, hep çok saçma geldi. Birazcık yanlarında oturduktan ve annesi pencereden çekildikten sonra yine haylazların arasına karıştı. Bisiklet sürmeyi her çocuk kadar çok sevdi, belki bazılarında biraz daha çok. Gidonu bırakıp kollarını iki yana açmayı, gözlerini kapatıp rüzgârın usul usul yüzünü okşamasını... Çikletten çıkan araba resimlerini yarıstırıp tüm oğlanları ütmeyi ayrı bir sevdi. Çamurda çivi oynamayı, cam bilyeler toplamayı, dut ağaçlarına tırmanmayı da... Oğlanlarla savaş oyunu oynarken hep komutan olmak istedi. Bir mukavva parçasının üzerine diktiği dal parçasına bez asıp Barbaros Hayrettin olup açık denizleri aştı. Ninja kaplumbağalarından Mikelanjelo'yu çok sevdi. Dayısının çizgi romanlarında Red Kit, herkes gibi onun da en sevdiklerindendi ama o Tommiks'i, atı Napolyondan dolayı daha bir severdi. Annesi zorlamasa, saçlarını hiç uzatmazdı. Kız dediğinin saçı uzun olur, bir daha elleme bu saçlarını, diyerek sağ kolunu çimdikleyip morarttığından beri dokunmuyordu uyuz saçlarına. Bu hep canını sıktı, uzun saç dertti ama ah ya o Beckham'ın saç stiline ne demeliydi; ne olurdu öyle kestirseydi... Büyüdüğünde saçlarını öyle kestirmeye ve mutlaka tek kulağına parlak taşlı bir küpe takmaya ant içti. Regl oldu. Bunu dehşet verici buldu. Falçata darbeleri ile kukusunu kazımayı istedi, bunun çok acı vereceğini düşünerek intihara teşebbüs etti. Tutundu. Regl olmaya alışmaya ve biraz daha büyüyene kadar beklemeye karar verdi. Ters giden bir şeyler vardı ama onu dinleyebilecek kimsesi yoktu. Göğüsleri belirmeye başladığında kızlarla vakit geçirmekten hoşlanır oldu. Rüya vardı misal. Rüyala-

rında onunla el ele dolaştığını, bol bol öpüştüğünü gördü. Bir öğle sonrası bunu Rüya'ya anlattı. Rüya kıkırdadı. Bu, hoşuna gitti. Beden dersinde, soyunma odasında tüm kızlar bir aradayken hep en son soyundu. Kızları izlemek hoşuna gidiyordu, bu, bir neden sayılabilirdi ama aslında onların önünde soyunmaya utanıyordu, sanki soyunsa ne olduğunu anlarlar, onu orada parça pinçik ederler diye korkuyordu. Bedeninde biriken ergen enerjisini bir şekilde dışarıya akıtmalıydı. Bunu yapmazsa, kızlardan birisine dalacağını düşünüyordu. Bu dalmak kelimesini, oğlanlarla okul çıkışı parkta sigara içerken duymuştu. Oğlanlar onu kız gibi görmüyordu, erkek gibi de görmüyordu. Ama şirindi, onlar gibi hareketliydi, mızımızlanması, şımarması, nazlanması yoktu. Öte yandan kızlarla ilgili küçük tüyolar veriyordu. Falanca şu tür müzik dinliyor, filancanın en sevdiği... Oğlanlar, onun verdiği bu küçük sırları kızları tavlamakta kullanıyordu. Bir Rüya ile ilgili sır vermiyordu. Vermezdi. Ama her sabah evinden alıp okula kadar yürürken ve her akşam okuldan çıkıp evine bırakırken, onun anlattığı kız dedikodularını, yakınmalarını ve endişelerini tatlı bir ezgi gibi dinlerken şu büyük gövdeli ağaçların altında soluklandıklarında misal, kendine doğru çekip uzun uzun öpmek istemiyor muydu veya elini tutuvermek... Ah! Ah ah ki ne ah! O nedenle mahallede yeni açılan bir spor merkezine kayıt oldu. Kick boks öğrenmeye başladı ki vücudunda delice dönüp duran o şey, akıp gitsin bacaklarından, kollarından. Babası pek homurdandı bu işe ama annesi babasına çocukken götördükleri doktorun dediklerini anımsattı: Yok bir anormalliği, biraz hiperaktif, o nedenle erkek oyunları oynayıp, enerjisini boşaltıyor. İyidir iyidir; el âlemin kızları gibi erkeklerle sürteceğine adresinin belli olması iyidir. Hafifti, esnekti ve güçlüydü. Kick boksta hızla ilerledi, yarış-

malara girip derece aldı. Her yarışmaya Rüya da geldi, her madalyasını Rüya'ya hediye etti. Şiirler yazıyordu kıza, hikâyeler ve mektuplar. Her gece. Çok canı sıkıldığında, aşkı ile yatakta bir sağa, bir sola döndüğünde. Sonra bunları Rüya'ya nasıl vereceğini düşünüyordu. Bir gece, karşı duvarda asılı duran Kuzuların Sessizliği filminin afişine bakarken buluverdi çözümü. Hayali bir erkek arkadaş yarattı kendisine; uzaklarda olan, spor karşılaşmalarında tanıştığı, internet yoluyla haberleştiği. Dedi ki kıza, işte böyle bir çocuk var, böyle şöyle başladı... sonra şöyle şöyle oldu. Bak, bana bunları yazmış; al oku bakalım, sen ne diyeceksin? Rüya, dudaklarını sarkıtıp yüzünü ekşitti. Tanımadığı erkeklere güvenmemesi gerektiğini söyledi. Ben sana yetmiyor muyum, neden erkek arkadaş edindin kendine? Kafası karıştı o gün. Belirsiz bir sevinç ama bir kaygı, yani nasıl dese... kasvetli bir mutluluk belki de; gökyüzünde asılı duran buluta bakmak gibi, her baktığında başka bir anlam yüklemek gibi. Bu kafa karmaşıklığıyla gitti, saçlarını kestirdi, kısacık. Aynaya baktığında, kendisine gülümsedi. İlk defa kendisi gibi görüldüğünü düşünüp sevindi; sırlara bir öpücük yolladı, ardından çapkın bir göz kırpması. O akşam babası yüksek perdeden homurdandı, annesi bu sefer onun bu homurtularına ses çıkarmadı. Ne bu halin, dedi adam, kız gibi olmayı öğrenemeyecek misin? Sağda solda dalga geçiyor insanlar, Erkek Fatma diye... Bir anda, ben kendimi erkek gibi hissediyorum, deyiverdi. Öyle aniden. Bunu söylediğine hiç pişmanlık duymadı, aksine, şahane bir ferahlık yerleşiverdi yüreğine. Babası, yirmi beş metre mesafeden gol yemiş kaleci gibi kalıverdi bir süre. Sonra höngürdedi. Höngürdemek... yani bağırarak konuşmak ile nara atmak arası bir şey. Adam hiddetlendikçe, ona bir deli cesareti geldi. Oturdu, bir güzel anlattı, belki anlatmaya ça-

lıştı. Erkeğim ben ya, dedi, erkeğim işte, senin gibi, bir çüküm eksik sadece. Ve bu beden var ya bu beden, dedi, memelerini ve kukusunu işaret ederek hapishanem benim, tutsağım ben be, tutsak. Adam tatar yayından fırlamış ok gibi üzerine atıldı. Annesinin haykırarak ağlamasına, sokak köpeğinin uluması eşlik etti. Babasının tokatlarına, tekmelerine istese nasıl karşılık verebileceğini, istese, ki istemiyor değildi, babasını duvara bir sivrisinek gibi mıhlayabileceğini pek iyi biliyordu ama o, bir respih böceği gibi yere kapaklanmayı uygun gördü. Ertesi gün Rüya, yüzündeki morluklara, kollarındaki tırmık izlerine bakıp, dehşetten üç kat büyümüş güzel gözlerini titretince, dahası da var, diyerek eteğini sıyırıp bacaklarındaki bereleri gösterdi. Sonra da oturup ona olan aşkını hiç uzun yollara sapmadan, dümdüz söyledi. Rüya da gitti, dudaklarından öpüverdi. O günün gecesı, sızlayan yerlerine rağmen çok güzel uyudu. Ev ve beden işkencesine nasıl çözüm bulacaklarını düşünürlerken, babası, annesi, kardeşleri, bunaltan, sarsan, yerden yere vuran darbelerini hiç esirgemedi. Rüya dışında hiç kimse bu iş nasıl çözölür, diye düşünmedi. Bir gece halasının evinde, ki bu bir doğum günü kutlamasıydı, babası, orada olan herkesin önünde bu konuyu açiverdi. Acımasız bir aşığılamayla ve sanki dünyanın en ahlaksız, en kötü, en seviyesiz, en çirkin insanıymışçasına... Okul mokul yok, dedi. Spor bitti, dedi. Düzelene kadar, hanım hanımcık bir kıız olana kadar, sana sadece ekmek su, o kadar, dedi. O da ben, dedi, böyleyim işte. Düzeltilecek bir şey yok. Bozuk değilim, yanlış bir bedendeyim sadece; hasta değilim ki düzeleyim. O zaman git, dedi, babası, git kendini as, git kendini as da kurtulalım senden, dedi. Babası, ona, kendini as, dedi. On yedi yaşındaydı, tüm dünya ona karşıydı, kendi bedeni bile karşıydı. Bir Rüya... bir Rüya ama bu tutsaklı-

ğın içerisinde debelenirken onu da mı çekti yanına. Biraz büyümüş olmayı diledi. Biraz daha büyüye bilseydi. Büyümeye karar verdi.

“Efe Özyavuz ve tüm gökkuşuğı çocuklarına...”

GECE DE AKLINI YİTİRİR

Sana bu mektubu koyu bir öğle sonrası yazıyorum, her daim olduğu gibi yemyeşil bir karanlık hâkim dağlarda. Yağmur yağacak besbelli, sabahtan bu yana toprağın kokusu ciğerlerime titizlikle işlendi; belki sana yazmama neden olan sadece bu güzel an... Sanırım bu son olacak. Bir daha kalemi senin için elime almayı düşünmüyorum.

Pencerenin önüne koydurdum yazı masamı. Taşımak zor olmadı ama biliyorsun, ayak işlerini yapan kadın pek aksi, masayı sürükleyeceği alan hepi topu üç metre olsa da, “Ah belim, aman kolum,” diye söylendi durdu. Sinirlendim. Sinirlenince sindi. Sanki hep âdetiymiş gibi masayı düzen-

lemeye kalktı, bu sefer daha çok sinirlendim. Artık buradakilerin özellikle bu kadının eşyalarım dokunulmasından hoşlanmadığımı çoktan öğrenmiş olmaları gerek. Heyhat! Ne mümkün bir halt öğretebilmek.

Her neyse...

Masa şimdi bahçeye bakıyor, yazarken (Sana son kez yazıyor olsam da yazmaktan vazgeçtiğimi düşünmedin sanırım ve üstelik sömürebileceğin yeni bir romana başladım.) veya bir şeyler çizerken, karanlık yeşil bir denize bakıyorum şimdi. Buranın en keyifli yanı şu canım bahçe olsa gerek. Kimi zaman ağaçların üzerine atlayasım geliyor, balıklama veya çivileme; denize dalar gibi... Elbette sımsıkı demir teller buna büyük engel. (Evet, bu senin başarın.) Şu an, zihnimden döken kelimeleri sana iletirken yeni oda arkadaşımın gözleri üzerimde. Gündüz saatlerinde uyanık olduğu veya kendi halinde oyun oynamadığı tüm anlarda gözü hep üzerimde fakat sanki her an bir çılgınlık yapacağım tedirginliği içinde değil. (Senin gibi değil.)

Şaşırdın değil mi? Tek kişilik oda için onca uğraşından sonra bir oda arkadaşı mı? Korkma hayatım, bahsettiğim şey iki ayaklı, dünyanın en tehlikeli hayvanlarından biri değil. Sessiz ve sevimli bir dört ayaklı; bir Van kedisi... (Türü tehlikede olanlardan; tıpkı benim gibi.) Hikâyesini ilerleyen satırlarda kaleme getireceğim ama şu an bahsetmek istediklerim başka.

Üzerimde hediye ettiğin, kalın şişle örülmüş gri, balıkçı yaka kazak var; kol ağızlarını keserek bollaştırdım, ki bunu sana aldığın gün söylemiştim, lastikli şeylerden hoşlanmı-

yorum; bir kez olsun benim ne dediğimi anlayabildin mi acaba veya kayda değer buldun mu? (Sanırım şu dünyada yazdıklarımı sorgulamayan, sözlerimi kulak arkası eden bir tek sen varsın...) Altımda ise kış başından beri çıkarmadığım uzun, siyah, yünlü etek var; hayır, burası soğuk olmuyor, aksine hak ettikleri parayı alabilmek için ısıtma sistemi cayır cayır çalışıyor ama bana yeterli gelmiyor işte! (Ağustos sıcaklığını dahi seven biri olarak beni kuzeyin en ucuna yollamak, senin benim hakkımda neler planladığının da açık bir göstergesi elbet.)

Hatırlarsın, bu ahşap, eski çalışma masasını buraya getirmekte ne kadar inat etmiştim, şimdi inadımda ne çok haklı olduğumu bir kez daha anladım. Zaman zaman -çok sık olmasa da- odamdan dışarıya çıkıyor ve diğer odalara göz atıyorum, diğerlerinde böyle bir masa görmek mümkün değil, her birinde soğuk, sevimsiz üstelik her nedense bembeyaz metal masalar, üzerlerine şekilsiz örtüler serilerek daha da zevk yoksunu hale getirilmişler. Oysa ben, ahşabın sıcaklığını hissetmeliyim; özellikle yazarken.

Bir zamanlar bu tür tercihlerimden hoşlanırdın. “Benim karımın rafine zevkleri vardır,” der, sağa sola böbürlenirdin; oysa masanın buraya taşınması için ısrar ettiğim o öğleden sonra bana nasıl baktığını bugünmüş gibi hatırlıyorum. Kızarak, daha da korkuncu utanarak bakmıştın bana; karına...

Masayı pencere önüne taşıyınca, eski durduğu yerdeki duvar bomboş kaldı. Beyaz bir boşluk! Beyaz bir kâbusun üzerime üzerime geldiğini hissettim. Onca beyazlığın içinde zihnimi toparlamam neredeyse imkânsız! Doğal olarak boyanmasını talep ettim fakat izin vermediler. Senden rica ediyorum, bu-

raya telefon et ve izin al, parası neyse öde, çivit mavisi veya açık yeşile boyanmasını sağla.

Benim bu büyüklükteki bir beyaz içinde çıldıracağımı düşünmüyorlar mı? Burada tedavi için mi bulunuyorum yoksa tez elden kafayı yemek için mi? Lütfen, yöneticiye bunları ilet. Ben kendisi ile iletişimi kestim. Benimle konuşmasına tahammül edemiyorum kadının. Görmek hatta aynı yerde nefes almak bile istemiyorum. O koca bedeniyle ortamdaki tüm oksijeni tüketmesi bir yana, çirkin kırmızı tırnakları ve konuşurken dilini damağında şaklatması haliyle sinirlenmeme neden oluyor. Odama girmesini de yasakladım, bir şey iletmek istiyorsa hemşire ile mesaj yolluyor ve elbette ne derse desin, işitmemiş gibi yapıyorum. O kadar çirkin ki! Sana bunu daha buraya adım attığımız gün söylemiştim. Evet, biliyorum... Şu an bu satırları okurken yüzünün ne hale geleceğini tahmin edebiliyorum, kâğıda dökülüp artık bana ait olmayan şu satırları okurken yüzünün alacağı şekli çok iyi biliyorum. Dehşet! Belki (hâlâ bir parça sevgin kaldıysa eğer) bir panik hali... Korkma, bu sefer kadının üzerine saldırmayı düşünmüyorum, en azından şimdilik...

Burada yazmak için gereğinden fazla zaman yaratmaya ihtiyacım yok. Yazmak için ihtiyacım olan tek şey ilham, bu konuda artık zorlanmıyorum. Her zaman söylediğim gibi insanlarla konuşmadığım, daha da korkuncu, onlar benimle konuşmaya çalışmadığı sürece hiçbir zaman yaratıcı olma konusunda zorlanmadım. Bunu hâlâ algılayamamış olmana sadece şaşıyorum. Dinlenme aralarında, yatağa uzandığımda, zaman zaman senin beni zorlamalarını düşünüyorum: “Apartman görevlisine iki çift laf etsen ne olacak, kapıyı aralayan komşuya bir selam versen ne olacak, çamaşır makine-

sini tamire gelen çocuklara bir kolay gelsin desen incilerin mi dökülecek?” Hayır, elbette değil. Sorun, zihnimde biriken onlarca düşüncenin kelimeye dönüşme sürecinde yaşadığım ürküntü. Hepsinin bir anda, insan görmüş ahtapot gibi iz bırakmadan kaçacak olma endişesi. Şükür ki, burada beni böylesi işlere zorlayan biri yok.

Geçenlerde Kâzım, Selçuk ve Neslihan üçlüsü ziyaretime geldi, çok lazımlarmış gibi. Kâzım iyice şişmanlamış, her zaman rahatsız edici (her nedense senin gümbür gümbür çağlıyor şeklinde şiirsel betimlediğin) yüksek perdeden sesi, pencerelerden dışarı taştı. Neslihan, kediye görünce şöyle bir irkildi. (Hatırlarsan, bizim eve sık sık gelir, bir güzel yer içer, yatar kalkar, ardımızdan kedi ve köpeği kastederek, ‘Onların evinde kabuklu çerez yenmez’ diye dedikodumuzu yapardı, aşagılık yaratık!) “Burada da bulmuşsun bir tane...” diyerek gülümsedi. (Kadının, o kadar ince dudaklar ile tebessüm etmeye çalışması ayrıca takdire şayan.) Selçuk ise hep bildiğin gibiydi; her daim tedirgin, koltuğun ucuna dahi kırabilirim endişesi ile oturması... Laf sana gelmesin diye üstün bir çaba sarf etsem de ne yapıp edip getirdiler. Oysa çok iyi biliyorlar, başkalarıyla seni konuşmaktan hoşlanmadığımı. Sözde Gürcistan’a gidiyorlarmış bir toplantı için, yol üzerinde diye uğramak istemişler...

Laf... Seninle ilgili iki cümle arasında anlatmaya çalıştıklarını dinlemedim. İşi uzatmaya kalktılar, kulaklarımı ellerimle kapayarak yüksek sesle şarkı söylemeye başladım. Mecbur çıkıp gittiler. Üzgün ve endişeli gözlerini odanın duvarlarına asıp gittiler. O gözlerin, oradan çekip gitmesi için günlerce bekledim. Allah’a şükür, gözleri sadece ben görmüyorum. Kedi de görüyor.

Gündüzleri en çok yaptığım şey, bulut seyretmek. Buna karar verdiğim ilk zamanlarda tam istediğim gibi olmuyordu. Bahçeye çıkıp çimlerin üzerine çocuk çoban gibi sere serpe, umursamaz yattığım ilk gün, iki hasta bakıcı pürtelaş üşüştü tepeme. “Aman hanımefendi, hava eksi üç derece, üşüteceksiniz, bakın ayaklarınız da çıplak... Olmaz olmaz yapmayın...” nidaları eşliğinde, karga tulumba içeriye taşındım. Bir başka gün, benden hayli yaşlı bir kadın uzandı yanıma, sessiz kalsa hadi neyse, laf etmeden durabilir mi insan evladı? Dakikalarca bir şeyler anlattı durdu. Bu sefer kendim çıktım yukarıya. Başarısız denemeler belli bir sayıya ulaştığında, durumu doktoruma iletmek zorunda kaldım. Günde bir saat, havanın sıcaklığına uygun giyinmem şartıyla, gerekli kolaylığı sağlayacağını söyledi. Yaptı da. (Hayret!) Şimdi günde bir saat, dilediğim zaman aşağıya iniyor, bulut izliyorum. Daüssılayı en çok bu zamanlar anımsıyorum. Senin bana attığın en büyük kazık bu olsa gerek! Bu şehrin bulutları bizimkilerle aynı değil! Buradan oraya veya oradan buraya gelene kadar ne yollar geçiyorlar, aynı kalmaları mümkün mü?

Ah! Kazık deyince hatırladım; küçük sevgilin ne yapıyor? Düştüğün duruma bak hele, hiç utanmıyorsun değil mi? Karını, biricik sevgilini ardını önünü dağların arasına saklamış, sonu görünmez bir deliğin içine tıkıştırıp genç, güzel, diri bir bedenin peşi sıra sürükleniyorsun. Hey gidi günler, kimin aklına gelirdi bu hallere düşeceğin? Benliğimi yitirme pahasına âşık olduğum adam için, “Gün gelecek bu adam sana, senin yazmayı hayal dahi edemeyeceğin şeyler yapacak,” deselerdi güler geçerdim, bir kırıntılık kuşku dahi düşmezdi yüreğime. Hayat!

Bana ait olamayacak kadar güzeldi her şey... Geçmişe dair anımsamaktan hoşlandığım bir tek o anlar var. Uzun uzun bakmıştın bana tanıştığımız gece. (Ekinoks zamanıydı; büyümlü bir geceydi.)

“Neden bakıyorsun?”

“Anımsamak için...”

“Dilediğin zaman gelip görebilirsin beni...”

“Geleceğim zaten ama hiçbirisi şu an gibi olmayacak, bir şeye iki kez bakamazsın, anın tadını çıkarmak istiyorum. Şu anın... Susar mısın biraz?”

Gülümseyerek söz dinlemiştim.

Hemen seninle tanıştığım o an değil ama tanışlık, tanımaya dönmeye, yüreğim ve aklım dönüşmeye başladığı zamanlarda şöyle düşündüğümü çok iyi hatırlıyorum: “Yaratan beni seviyor... beni seviyor... bu adam bana âşık ya, bu adam benim için deli oluyor ya, daha ne isteyebilirim, her şeyi kazandım, istediğim her şey benim. Nihayet mutluyum.”

Ne çok sevmiştin farklılığımı ve ne çok değerliydi benim için, farklılığımın farkında olan bir adam... Çocukluğumdan beri bir illet gibi boynuma yapışıp kalan, sökemediğim, atamadığım hallerim... Kirpiklerimi kesmek mesela, bir hafta sokağa çıkmama cezası ile sonlanmıştı; yaş sekiz, gerekçe basitti: Gür çıksınlar diye kesilen saçlar varsa neden aynı yöntem kirpikler için de uygulanmasın? On beşimde evden kaçmıştım, sırf gecenin en sessiz yerinin neresi olduğunu merak ettiğim için. Bir mezarlığa gitmiş, hiç bilmediğim bir ölünün toprağına uzanıp ölümün dinginliğinden içmiştim.

“Korkmadın mı?” diye sormuştu annem.

“Hayır, ama şimdi korkuyorum.”

“Neden?”

“Gözlerin yuvalarından fırlayacakmış gibi duruyor, kapa istersen...”

Anne ve babanın endişeli, şüpheli bakışları...

“Biz ne günah işledik rabbim?”

Oysa çok uzakta değildi yanıt; kariyerleri, ünleri, hastaları ve kazandıkları ile o kadar ilgiliydiler ki, onlara ait en haki ki parçalarını görmezden gelmekte tereddüt dahi etmediler. (Onları hiç affetmeyeceğim, seni de...)

Bunlar değil mesele, neden girdim bu konulara bilmem... Bahardan olmalı, ziyadesiyle dumanlı başım yeni mevsimin döngüsünden; doğa deri değiştirdikçe insan zihni bulanıklaşıyor, en azından benim için öyle...

Hafızamda çok şey biriktirmişim; bilirsin, hafıza sürekli kaydeder durur, benimki kendimden ziyade ülkeyi biriktirdi bunca zaman. Başkalarının acılarını dert edindiğim doğrudur; şikâyetçi değilim. Şikâyet eden sendin; ilk yıllarda nasıl da keyif alırdın bu tür dertlenmelerimden. Ne sıktı seni? Neden başkalaştın, daha da önemlisi sen, başka birine dönüşürken, neden beni de sürüklemek istedin? Hatırlar mısın iki yıl önceydi, nöbetlerin ilk kez yüz gösterdiği zamanlardı. Mangal partisi vermiştin yazlığın bahçesinde, bir yığın insan toplanmıştı güzelim çimlerime. Tepsiler dolusu et... Pek çoğu yenmemişti, gecenin sonunda pişmiş, ucu tırtıklanıp tabakların kenarlarına bırakılmış etlere bakıp bakıp ağla-

mıştım. Ne çok kızmıştın o gece yarısı... Oysa bir zamanlar senin gözünde de o dertlenmelerim, içlenmelerimdi beni ben yapan, kelimeleri söktüren, içimdeki irini akıtmama yardımcı olan... Yazdığım onlarca kitap, alınan ödüller...

Ta o zamanlar Feride söylemişti... Seninle görüşmeye başlayalı bir yıl bile olmamıştı. Feride'yi bilirsin, patavatsızdır, aklındakini tutamaz. Bir gece benim dededen kalma evin mutfağında hallesiyorduk. Kuzine yanıyordu, tatlı bir mahmurluk üzerimizde; ben sana âşığım ya, ilk kez âşığım ya bir adama, sadece seni anlatmak, senden bahsetmek istiyorum doğal olarak. Zavallı Çalikuşu, uzun bir süre dinlemişti pür-telaş neşeli monoloğumu...

Semavere uzanıp çayını tazelemiş ardından sormuştu:

“Niyetin ne?”

“Ömrümü bu adama adamak istiyorum.”

“Ömür adamayı düşünmek için erken değil mi?”

“Hayatım boyunca beni değerli bulacak kişiyi aradım, buldum da...”

“Seni değerli kılan pek çok şey var, yazdığın kitaplar var mesela, o kitapları okuyup satırların altını çizen insanlar var...”

“Tanımıyorum hiçbirini, ruhumun yaralarını saracak yakınlıkta biri istediğim.”

“Hah işte!” demişti, “kendin söyle istedim, o kadar yaralısın ki, bir yanılısama yaşaman mümkün.”

Hiddetlenmişim.

“Ne demek istiyorsun, açık söyle...”

“Bilemiyorum. Bir sığılık var o adamda, çiglik belki de.

İnançsız bir kişilik, zarar verecek, ününden faydalanacak gibi geliyor. Bilemiyorum.”

Uzun süre, düğünden sonraki yıllara yayılacak kadar uzun süre, görüşmemiştim kızla. (Şahitsin, bilirsin.) Ne kadar haklıymış!

Ya düğün... Her nedense bugünlerde çok aklıma geliyor; kimi geceler, rüya gibi başlayıp kâbusa dönen tuhaf şeyler görüyorum. Yine mevsimden olmalı diye düşünüyorum. Bir rüya gibiydi değil mi? Senden önce böylesine bir gün için heyecanlanacağımı, mutlu olabileceğimi düşünmezdim. Bir zamanlar ne çok kızar, nasıl burun kıvırırdım bu tür işlere... ‘Gereksiz masraf, el âleme ziyafet mi çekilir? Gösteriş budalaları,’ der, küçümserdim. Büyük konuşmamak gerekiyormuş işte... Kızdığım, küçümsemişim ne varsa, ne kadar gelenek varsa her birini yapmıştım keyifle... Ah, ah... Zavallı çocuk, nasıl bir özenç biriktirmişim içimde... Ne oldu şimdi; koca bir yalan, koca bir hayal kırıklığı.

Kabul etmelisin ki bunu ilk kez yapıyorum, şimdiye kadar bana yaşattığın hayal kırıklıklarından, sayende ruhumu esir alan hüzünden, hiç dertlenmedim. Bunu daha çok başkaları ile paylaştım, çoğu zaman yazarak. İnsanlar, yazdıklarımın hep bir kurmaca olduğunu düşündü oysa tam da kendimi, geleceğimi anlatıyormuşum “Aşk, aşk yaralarını, kederi en iyi anlayan yazar,” diye başlıklar atılıyordu. İki gün sonra bir başka gazetede şöyle bir söyleşiye imza atılıyordu, “Hüznün prensesinin rüya gibi yaşamı...”

Nietzsche haklı galiba, bazı romanlar yazarından intikam alıyor. Yazdıklarım kötü bir kehanet gibi bir bir gerçek oldu.

Bir yabancıya anlatmak en kolayıdır, en azından benim için öyleydi. Soluksuz, katıksız, endişesiz kana kana anlatabiliyordum. Bir zaman sonra sadece yazmanın yetmediğini fark ettim. Birileri olsun istedim yanımda; anlatırken nefes alan birisi. Ağladığımda endişeli gözler olsun omuz başımda veya ne bileyim, derin iç çekişlerimde biri dokunsun omzuma, dokunsun ki hafifleyebileyim. Gecenin bir vaktinde taksiciyi rehin almamın sebebi buydu. Anlamamıştın, anlayamazdın zaten... Seninle iki çift kelam etmek, en büyük ihtiyacımdı. O zamanlar saçlarımı okşayıp, “Anlat,” diyebilseydin; ah, keşke deseydin. Çok farklı olurdum, olurduk belki... Kalp kırıklığı mühim değildi, bir zaman sonra gelip geçerci herkesin bildiği gibi. Yeter ki ciğeri yanmasın insanın. Benim ciğerim yandı. Oysa hiç anlatmadıklarım, yazmadıklarım vardı, kimsenin bilmediği, senin hiç bilemeyeceğin. Hâlâ öyle... Çok ağır konuşmam gerektiği zamanlarda susuyorum ya, işte o anlar çok ağır geçiyor, tıpkı burada olduğu gibi.

Bir saniye...

Yemek arabası geldi.

Yemekhaneye inmiyorum. Kalabalıklar içerisinde yemek yemekten hazzetmediğimi bilirsin. Tek başına yemekten de hoşlanmam. Seçeneğim yok elbette, ya yukarıda odamda tek başıma yiyeceğim veya onca insanla beraber aynı salonda.

İlk günler bunu deneyimlemek istedim. Yemek zamanlarında herkes gibi aşağıya indim. Geniş camları bahçeye bakan, aydınlık bir salon; hoşuma gitti. Masalar yuvarlak ve geniş; bu hoşuma gitmedi; ister istemez lokmanı çiğnerken birileriyle göz göze geliyorsun. İlk gün karşımda eski

başmüfettiş olduğunu söyleyen bir adam vardı. İlk bakışta Hulusi Kentmen'i andıran, tatlı bir babacanlığa sahipti. Velakin hiç susmadan konuşması beni çileden çıkardı. Adam, üç çeşit yemeği yediği süre boyunca izini sürdüğü davaları anlattı durdu. Katlanılmaz olan, sadece konuşması değildi, tüm bu konuşma sırasında aynı anda yediklerini çiğneme-ye çalışıyordu. Bu da ister istemez koca ağzının içine attığı, çiğnedikçe tabaktaki görünüşünden farklı bir şekle dönüşen şeyleri görmeme neden oluyordu. Yanımda oturan genç kız da bu duruma sinirlenmiş olmalı ki (hiç sesi çıkmayan ancak sürekli burnunu çeken, çekmek yeterli kalmadığında koluyla burnunu silen bir yaratık) elindeki çatalı adama attı. Böylece bir kargaşa başladı masada... O gece aç kaldım.

Bunun gibi bir iki hadiseden sonra, bu şartlar altında yemek yiyemeyeceğimi ancak aç da kalamayacağımı, odamda yemek istediğimi belirten bir mektup yazdım. Nazlanmadan kabul ettiler. İşte şimdi de yemeğim geldi. Yüzü olan herhangi bir şey yemiyorum artık, sonunda vejetaryen olmayı başarabildim. Bu durum en çok kediye yarıyor. Her gün illa ki bir et yemeği çıkıyor ve küçük arkadaşım buna bayılıyor. Şu anda yemeğin kokusunu aldı, ses çıkarmadan miyavlıyor. Evet, bunu yapabiliyor. Yüksek ses çıkarmadan derdini anlatabiliyor, neden insanlar yapamaz aynı şeyi anlamak mümkün değil.

Son zamanlarda, tuhaf ve beklenmedik bir şekilde iyi hissetmeye başladım kendimi. Orası da sana iyi geliyordur bensiz, bundan eminim... Seçkin çevren, özellikle çokbilmiş sevgili annen, ortalıkta çıplak ayaklarımla görünmediğim için pek memnundur. Siyah uzun saç artıklarımı koltuklara, yataklara bulaştırmadığım için de keyfi yerindedir. Sen de çar-

pık gülüşünü suratına yerleştirip etrafta geziniyordur, yanında (artık eskisi mi yenisi mi bilemem) diri bedenli, kıt akıllı, küçük sevgililerinden biriyle erkekliğinin tadını çıkarıyordur.

Aklına geliyor muyum hiç, bunu gerçekten merak ediyorum. Elinde şarap kadehi ile memleketi kurtarıırken karını da kurtarmayı hiç düşündün mü mesela? Düşünmedin elbette, pirincin içindeki taş gibiym senin için değil mi? Bir küçük fiske ile öteleyebileceğin.

Buraya genç bir kadın doktor geldi. İlginç biri. Arada bir kapıyı tıkladıyor, kafasını uzatıp içeriye girmek için izin istiyor. Tavırları, sakinliği, sessizliği hoşuma gidiyor. Kızıl. Doğal kızıl, az rastlanır bir tip. Kedi ile tanışmamı sağlayan da o. Adı İclal, (doktorun adı, kediye uzun zaman kedi dedim, sonradan adını Gece koydum.) kitaplarımı okumuş, sadık bir okuyucu diyebilirim kendisine. Birkaç küçük sohbetten sonra, “Hayvanlara çok düşkün olduğunuzu biliyorum, burada hayvansız yaşamak zor gelmiyor mu?” diye sordu. En içerlediğim konulardan birine parmak bastığını söyleyince, kendisi için bir deneye yardımcı olup olamayacağımı sordu bu sefer. şaşırdım ve ilgilendim. İclal, zulüm görmüş hayvanlarla yaralı insanlar arasında bir bağ kurulabileceğine inanıyor, dolayısıyla bu iki zavallı ruhun birbirini tedavi edeceğini düşünüyor. Kedi, onun bir arkadaşının kliniğine getirilmiş. Bu küçük zavallı hayvanın canavar bir sahibi varmış, kediyi küvete koyup temizlik sopası ile dövmekten tut, kapıyı, pencereleri kapatıp günlerce aç susuz bırakmak ve bir sürü sevimsiz vukuat. Sonunda komşular kedinin acılı miyavlamalarına kayıtsız kalamıyor, şikâyet ediyorlar da adamın elinden kurtarılıyor hayvancığız.

İclal'in önerisini seve seve kabul ettim. Kediye bir hafta içinde getirdi. Muhteşem bir tanışmaydı.

Sepetin kapağı açılır açılmaz dışarıya fırladı kedi. Yatağın altına sığındı. Yaklaşık üç saat boyunca tüm yalvarmalarıma rağmen çıkmadı. Bu davranışının ne kadar olağan olduğunu bilsem de yeniden bir hayvana sahip olma heyecanı ile olsa gerek, sabırsızlandım. Nihayet açlığa dayanamayıp kafasını çıkardı, gözleri sürekli bende, tedirgin yemeğini yedi. Belli ki bir önceki insanı, yemek yerken sık sık tekme atıyordu. O nedenle, onun yemek kaplarını bana en uzak yere koydum, böylelikle benden bir zarar gelmeyeceğinden emin olana dek rahatlıkla yemek yiyebildi. Kimi zaman hayat, bir kedinin soluğunda da atabiliyor işte, bu küçük yavrucak beni yeniden yaşama bağladı. Her zaman hayvan beslemenin insana iyi geldiğini söylemişimdir, şimdi bunu bilimsel olarak kanıtlıyorum, umarım ben de ona iyi geliyorumdur.

O gece, uzun bir zaman sonra nihayet kedi ile göz göze gelmeyi başardım. Birbirimizi tanıdık. Artık arkadaşız. Bembe-yaz bir kediye Gece adını vermiş olmam İclal'e ilginç geldi, nedenini sordu.

Kedi de benim gibi geceyi daha çok seviyor, pencereye çıkıp saatlerce dışarıyı izliyor. Koyu bir karanlığın ortasına diktiği gözlerini, kimi zaman sabah ezanı duyulana kadar çevirmiyor. O da benim gibi sabah ezanın sesi ile huzur buluyor. O saatte kadar beraber dünyayı izliyoruz, o patilerine, ben kâğıda döküyoruz gördüklerimizi.

Geçen akşam, yemek sonrasında, benimki yatağın üzerine uzandı ve dakikalar süren temizliğine başladı. Kışkırt, kışkırt

seslerini dinledim bir süre, ardından okumakta olduğum kitabı bırakıp onu izledim. Gece, yarı sırt üstü yatmış, göbek tüylerini sanki görünmez bir kir varmış gibi hırsla temizliyordu sonra aniden durdu. Kafasını sağa çevirdi ardından tam tersi tarafa, bir anda durdu ve gözünü duvarda bir noktaya sabitleyerek, kulaklarını dikip bakmaya başladı. Merak ettim. Baktığı yöne baktım. Sabırla bekledim ve sonunda kedinin gördüğünü gördüm. Ve yeniden yazmaya başladım. Gecede aklını yitiren onlarca kadın ve erkek anlatıyor şimdi bana, duvarın dili dökülüyor usuma. Artık yazabiliyorum...

Bir kedi severek kendimi sahiplendim; oysa bir zamanlar seni severek kendimi sahiplendirmiştim. Seninle tanışıp içim dışım sen olduğunda ve sonrasında onca yıl boyunca... Sadece sen vardın, sen başıma gelen en güzel şeydin. Hep bizi ölümün ayıracağını düşünmüştüm. Senin beni aldatabileceğin, bensiz yapabileceğin, türlü bahanelerle hayatından uzaklaştırılabileceğin hiç gelmezdi usuma, gelemezdi.

İnsan aklının bilgiyi ne kadar alacağı bilinir de yüreğinin ne kadar sevebileceği bilinmez, o bilinmezliktir işte aklın yitip gitmesine neden olan. Başıma gelenler bu kadar basit aslında. Seninle olmak bir rüyaydı benim için, inanmadığım erguvan renkli bir rüya... Artık sadece boğazıma takılıp kalan bir hüzensün, her yutduğumda anımsadığım.

Yavaş yavaş tüm yüklerimden kurtuluyorum. Uzun zamandan sonra kendimle mutluyum. Tek başına mutluysan mutlusundur, gerisi teferruat...

“Seni seviyorum,” diyerek öpüyor ya beni Gece, işte o anlar dünya yeniden yaratılıyor benim için.

Cehennemde görüşmek üzere hoşça kal...

Leyla.

Not: Yönetimi arayıp odanın boyanmasını söylemeyi unutma lütfen.

Annesinin memesine barut tozu kaçtı, sütünün acı çiğliğı ondandır, dedi şifacı kadın. Bebek mecbur kaldı; acı sütün, burnundan akıta akıta içti. Anasının gözlerine işleyen dehşet, memenin her uzanışında, damla damla bebeğın ruhu-na geçti. Bebek, doğar doğmaz anasının koynundan alınıp bir kutunun içine konulan enik gibi her gece sürekli ağladı, oysa anası yanındaydı. Kara ve kocaman gözlü bir kadındı annesi, siyah, uzun ve parlak saçları vardı, örgülerini çözüp çözüp bağlardı her gece. Bildiğı tüm ninnileri ve onlar tükenince bilmeyip uydurduğu başka başka ninnileri söyledi bebeğın kulağına, bebek çoğı zaman susmadı. Sessizlik ve sakinlik gerek, dedi şifacı kadın, yeni doğan bebekler en çok onu ister. Keşke, dedi anası, yeniden sokabilsem karnıma; keşke, dedi şifacı. Bebek, yürümeye, koşmaya başladı; yü-

rüme, koşmaya bařladıķķa kara gözlerinin titrekliği biraz daha arttı. Korkunun, güneş gibi her sabah onunla doğma-sına ve her akşam uykudan önce bir kez daha yoklaması-na alıştı; üç yaşına geldiğinde, bedeninden katbekat büyük korkuları vardı. Her gece rüyasında çayırılarda koşan, beyaz yeleli bir atın üzerinde gördü kendisini, atın alnında kırmızı bir akıtma vardı. Çocuk, her gece ata bindi, at ile beraber dört-nala gittikçe, kırmızı akıtma atın alnından akıyor, ka-fasına, gövdesine, bacaklarına yayılıp sonunda kıpkırmızı bir renge dönüyordu. At, kıpkırmızı olduğunda, dizginleri-ni tutup yüzünü rüzgâra okşatan çocuğa dönüp bakıyordu; çocuk, atın o hale geldiğini her gördüğünde, dehşet içinde bağırarak uyanıyordu. şifacı kadın anneye zeytin ağacının yapraklarını kurutmasını, kuruyan yaprakları kavurup be-yaz bir kesenin içersine koymasını, bunu çocuğun yatağının sol tarafına asmasını söyledi. Kadın denileni yaptı. Misal bir temmuz gecesi, ki hiç fark etmezdi aylardan ne olduğu, kap-lumbağaların kabuksuz dolaştığı bir ülkedeydiler ve ay son dördünde, ydi, çığlık attırmayacak kadar güçlüydü ses, çocuk atın üzerinde dört-nala koşuyordu, henüz akmamıştı akıtma-sı. Çocuk, uykusundan kan içinde uyandığında, ağlamayı unutmuştu. Annesinin örgüleri yerdeydi, çocuk annesini değil, hiç görmediği babasını aradı. Çocuğun başında, boy-nunda ve dediğim gibi bir metre dahi etmeyen bedeninde, koşarak Lionel Messi taklidi yaptığı cılız bacaklarında, atın akıtmaları vardı. şifacı kadın, bazen bir çocuğun şansı, ça-rapnel parçalarının isabeti ile doğru orantılıdır, dedi, çocu-ęun başının üzerinde ekmek ve tuz çevirirken.

*“Filistin, Ezidi ve Suriye çocuklarına
ve elbette diğer savaş bebeklerine...”*

MEKSİKA AÇMAZI

Normal şartlar altında gitmemek için pek çok bahane uydu-
rabilirdi ama o sabah çok mutlu uyanmıştı ve bu, oldukça
şaşırtıcıydı. Müjgân, genel aksiliği ile tanınırdı. Onun için
hayat, sabah kahvesi ile iki sigarayı tüketmeden başlamaz-
dı, başlayamazdı; kahve içilecek, sigaralar söndürülecek ve
mümkünse o ana kadar kimse konuşmayacak, soru sorma-
yacaktı. O ise homurdanmakta serbestti, dilediğince söyle-
nebilirdi ve bunun bir sınırı olmadığı gibi nedeni de yoktu;
yatak odasına girmiş karasinekten, bahçede cıvıldaşan ku-
şun gürültüsünden, erken saatte temizliğe başlayan komşu-
nun elektrik süpürgesinin sesinden, okuldan dağılmış ço-
cuk neşesinden, havlayan köpekten, kafa kafaya verip kavg

hazırlığında olan kedilerin efelenmesinden... artık sebepsiz ve zamansız uyanmasına ne neden olduysa... Kendiliğinden uyanmışsa, huysuzluğu biraz daha çekilebilirdi ama kendisini tanıyanlar, Müjgân ayana kadar mümkün olduğunca ses çıkarmamaya çalışır, keyfinin yerine gelmesini beklemeyi tercih ederlerdi. Sabah ritüellerini yerine getirdikten, sert kahvesinin son yudumunu içtikten sonra değişirdi; mümkün olabilecek en sevimli haline dönerdi.

O sabah herhangi bir dış etken olmadan uyanmış, eflatun perdelerin arasından tatlı bir esinti ile süzülen güneş ışığının dansını izlemiş, bir süre yatakta keyifli bir tembellik yaptıktan sonra kalkmış ve terliklerini hemen buluvermişti.

Günlerden cumartesiydi ve böyle bir güne yakışan, ne serin ne sıcak bir hava vardı. Belki yağmur yağabilirdi, bu çokça hoşuna giderdi. İşe gitmesine gerek yoktu, sert kahvesini ev kurabiyeleri ile tatlandırabilirdi. Isıtıcıya su koydu, balkonun kapılarını açtı, en sevdiği beyaz ince porselen fincana koyduğu kahveyle salona geçip koltuğuna gömüldü. Müzik setinin kumandasını ararken bile söylenmedi, bulduğunda gülümseyerek düğmesine bastı sadece. Bir gece önceden yarım bıraktığı kitabı alıp okumaya başladığında telefon çaldı; hayret, sinirlenmemiştii; hoşuma gitti bu hali.

Arayan Aysel'di ve yine en yüksek perdeden sesleniyordu, "Müjooo... Kalktın mı kuzum, uyandırmadım ya?"

"Yok canım, uyanmıştım..."

"Ah şahane! Ne diyeceğim bak, akşam bize geliyorsun; yıldönümü kutlaması; yemek, müzik ve bol sohbet; ne dersin?"

"Kim kimiz?"

“Ben, annem, Behzat, Götten Bacak ve Behzat’ın bir arkadaşısı...”

“Tamam,” dedi, “yedi gibi gelirim, uyar mı?”

Bu cevaba Aysel şaşırды; çünkü bu tür durumlarda Müjgân illa ki bir huysuzluk eder, mutlaka ayak direr, ikna edilmeyi beklerdi. En azından, anneler neden geliyor yahu, diye söylenmesi gerekirdi. Genç kadın, telefonu açmadan önce bir süre onu nasıl ikna edeceğini düşünmüş, konuşmanın doğal gidişatına göre tepki vermeyi uygun görmüştü; ama bu kadar kolay onay alacağını hiç tahmin etmemişti.

Müjgân’ın aksine, sabaha oldukça keyifsiz başlamıştı Aysel. Gecedен sinsice odaya yerleşen karasineğin başının üzerinde dönüp vızıldaması ile uyanmış, bir süre yastığı kafasının üzerine siper edip yeniden uyumaya çalışmış, başarılı olamayınca üstündeki dantelli pikeyi tekmeleyerek atmış, oflayarak yatağın üzerinde oturup ayılmaya çalışmıştı. Sinek inatçıydı ve sanki kafasının üzerinde bok varmış gibi tepesinde dönmekteydi. Ellerini sallayarak, olmadı saçlarını sağa sola savurarak sineği defetmeye çalıştı. Sinek, odanın içerisinde bir iki tur atıp beyaz komodinin kenarına konup kanatlarını dinlendirmeye, bacaklarını aşağı yukarı çekmeye başlamıştı ki, pofuduk terlik darbesi ile uzun tüylü halının üzerine cansız düştü. Dizlerinin üzerinde yatağa tüneyip bir süre sineğe baktı, elektrik süpürgesi ile almaya karar verdiyse de son anda vazgeçti, bunun yerine ayağa kalkıp tekliklerini giydi ve sinek ölüsünü terliğinin yanı ile yatağın altına itekleyiverdi.

“Of !” dedi, aynaya bakarak, “offf...” Hiçbir şey yapmamak için ziyadesiyle uygun bir gündü. Parmağının ucunu kı-

mildatası yoktu, böyle bir halsizliğin üzerine bir de uyanır uyanmaz peydahlanan iç sıkıntısı. Oysa böyle bir sıkıntının yerleşmesinin bir nedeni yoktu. İyi bir akşam geçirmiş, sinnek vızıltısına kadar iyi bir uyku uyumuş sayılırdı. Belki de akşamki yemek davetiydi sıkılmasının nedeni; ama bu tek başına bir neden olmamalıydı, en azından bu kadar boğucu bir sıkıntı için. Günlerdir bu yemeği planlıyordu, heyecan içerisindeydi.

Duşa girmeye karar verdi, sonra duştan vazgeçip uzun, köpüklü bir banyo yapmaya. Küvete bolca tuz ve yağ doldurdu, içerisi bir anda yoğun zambak kokusuna bulandı. Koku, hemen etkisini gösterdi, suyun sıcaklığını ayarlarken bir zambak bahçesinin ortasındaymış gibi derin derin nefes aldı ve o sabah ilk kez gülümsedi.

Küvetin dolmasını beklerken kendisine bir kahve yaptı, iki gün önce gelen ancak elini sürmediği kadın dergisini aldı, küvet için tasarlanmış aynı zamanda boyun masajı yapan küçük beyaz yastığı dolaptan çıkardı, saçlarını tepesinde topladı, pamuklu geceliğini ve külotunu sıyırıp yere bıraktı, yavaş ve temkinli bir şekilde küvete girdi. Kafasını yastığa dayamış, kahvesinden iki yudum almış, dergiyi ortasından incelemeye başlamıştı ki telefonu yanına almadığını düşünüp hayıflandı ama sabahın bu saatinde kim arayacaktı ki, belki Behzat? Sabah, erkenden çıkmış olmalıydı ama aramazdı, en azından mühim bir şey olmadıkça. Mühim bir şey olmamasını diledi.

Bir süre anlamsız bir şekilde dergi sayfalarını çevirdi, sıkıldı, bıraktı. Gözlerini kapatıp ılımaya başlayan suda ayak parmaklarını oynatırken, keşke müzik açmış olsaydım diye dü-

şündü. Biraz kıpırdandı, uzanmaktan vazgeçip oturma pozisyonuna geçti, dizlerini karnına doğru çekti, su boynuna kadar geliyordu, burnunu gıdıklayan köpüklerden huylandı, sanki karşısında birisi varmış gibi gülerek önünde duran bir tutam köpüğü ileriye doğru attı. Bu ona Fatih'i hatırlattı. Sol kolunun pazısındaki silinmiş dövme izini okşadı, dudaklarını büzüştürüp okşamaya devam etti. "Ah!" dedi, gençlik ne zararlı bir süreçti...

Fatih'le tanıştıklarında, her ikisi de fakültenin birinci sınıfındaydı. Aysel, edebiyat fakültesinde, Fatih ise yabancı diller bölümünde okuyordu. Kantinde tanışmışlardı. Kantin, amfilerin bulunduğu zemin kattaydı. Pencereleri olmayan, floresan ışıkla aydınlanan, sigara dumanının doğal bir katman oluşturduğu, karbonatlı çayların tüketildiği, malzemesi az ucuz tostların yendiği, notların paylaşıldığı, siyasetin çokça konuşulduğu, zaman zaman tartışmaların kavgaya dönüştüğü tipik bir öğrenci mekânıydı.

Yerler baklava desenli karolarla döşenmişti, masalar ve sandalyeler metald; kış aylarında hele ki sabahın ilk saatlerinde bu sandalyelere oturmayı kimse istemezdi. Sonbaharın son demleri yaşanıyordu. İlk ders sekiz otuzdaydı ve bu, kantinin dolu olmaması için yeterliydi. Müjgân ve Aysel, öğleden sonra Alsancak'a gitme kararı vermişlerdi. Aysel'e kalsa, sabah derslerini de ekip kapağı Kordon'a atacaktı ama Müjgân mızımızlanmış en azından sabah derslerine girmelerinin daha uygun olduğu konusunda bastırmıştı. Nasıl olsa dört dersi ekeceklerdi, daha ne istiyordu? Dönüşü Alsancak'tan yapacakları için yollarda kaybedecekleri zaman da neredeyse bir saat az olacaktı. Bu, fazladan zaman demekti; yani neredeyse altı saatlik bir kaçamaktı.

Aileleri, liseden mezun olup üniversite yollarına düşmüş kızlarının birer yetişkin oldukları gerçeğine alışamamışlardı. Kızların yakınlaşmasının belki de ilk nedeni buydu. Tanışmaları da bu şekilde olmuştu. Aynı anda öğrenci işleri ofisinden onaylı ders programı almışlardı; bu, utanç verici bir durumdu; en azından hissettikleri buydu. Aynı işlemi yaptırırken birbirlerine göz ucuyla bakmışlardı. Müjgân'ın işlemini bitirip geniş ve karanlık odadan çıkması, Aysel'in daha fazla rahatsız olmasına neden olmuştu. Evrakı uzatan orta yaşlı, koyu kahve saçlı kadının rahatsız edici bakışlarla, "Aileleriniz sizi düşünüyor; bu iyi bir şey," demesi ise sınırlarının biraz daha bozulmasına neden oldu. "Ne hakla, ne hakla?" diye kadına bağırmak geldiyse de içinden, bunu yapacak cesareti bulamamış, onun yerine içinden söylenmekle yetinmişti. Kapıdan çıktığında, omzunda asılı heybesinden çıkardığı ajandasının arasına kâğıt parçasını nefretle yerleştirirken, arkasından seslenmişti Müjgân; "Aileler ne zaman bizim büyüdüğümüzü anlayabilecekler?"

Kızgın ve sessiz adımlarla aynı kattaki tuvalete gitmişler, sigara yakıp bir laboratuvar kadar beyaz olan ve değişik kokan tuvaletin penceresinin önünde sohbete başlamışlardı. İkisi de orta halli ailelerin çocuğuydu. Babası ağır bir hastalık sonucu ölen Aysel tek çocuktı ve annesi çıldırmış gibi kızın üzerine düşüyordu. "Eskiden böyle değildi, belki de böyle olmadığını anlayabilecek yaşta değildim ama şimdi sanki elleri boğazımda, gözleri ensemden tüm gün. Söylediği tek şey, daha doğrusu sürekli bıkmadan söylediği tek şey, 'Bir başına, genç bir kızı nasıl yetiştireceğim?' Bugün birini bulup evlensem göbek atar, okul mokul umurunda değil. Babam okumamı çok istedi, onun vasiyeti gibi görüyor, yoksa bir dakika düşünmez, alır okuldan. Her akşam balkonda bek-

lıyor. Bu programı almamak için çok direndim ama okulu arayıp, verip vermediklerini sormuş, mecbur aldık işte. Şimdi son ders kaçta bitiyor, kaçta evde olurum, onları hesaplayacak. Tüm derdi sağda solda sürtmemem... Allah'tan devam zorunluluğu olmayan derslerden veya birbirimiz yerine imza atma şansımızdan haberi yok.”

“Off,” diyor, Müjgân, buz gibi fayanslarda gözlerini gezdirerek uzun, siyah saçlarındaki kalın lastiği çözüp kafasını iki yana sallıyor. Sigarayı dudaklarının arasına yerleştirip yenden topluyor, bu arada dudaklarını kımıldatmadan söyleniyor: “Al benden de o kadar.” Sonra, bitmeye yüz tutan sigarayı, bir erkek çocuğu gibi fiske vurarak kapısı açık alaturka tuvalete yolluyor. Sigara, deliğin biraz önünde yanarak ömrünü tüketiyor. “Bende bir abi var; evlere şenlik...” diye devam ediyor. “Onun başının altından çıktı bu, Allah’a şükür kendisi İstanbul’da okuyor, daha rahat nefes alıyorum. Babamı arayıp, “Müjgân’ın ders programını alın, sağda solda gezmesin. Burada görüyoruz üniversiteli kızların ne haltlar yediğini,” demiş. Bizimkiler sözde pek demokratlırlar ama gel gör evin durumunu... Abimle aramızda sadece iki yaş fark var ama sanki ben beş yaşında sabitlenmişim. Onun ne bok yediği kimsenin umurunda değil. Daha geçen gün, annem evde arkadaşlarına “Bizim Ayhan’ın birlikte olduğu bir kız varmış, yatıp kalkıyorlar sanırım. İyidir, erkek adama lazım ama insan korkuyor, kız üzerine kalır falan...” gibisinden bir şeyler yumurtladı. Böyle iğrençler işte...”

Kimseye söyleyemeyeceklerini birbirlerine bir avazda anlatıyorlar, ardından her ikisi birden su izleri ile kirlenmiş aynaların önüne geçip birbirlerinin aynalarından gülümseyerek dudak parlaticılarını tazeliyor.

O gün kantine gitmeseydim belki Fatih'ten haberim bile olmayacaktı, haberim olmadığı için bunca saçmalığın içine girmeyecektim, diye düşünüyor Aysel, küvetin içinde bağdaş kurmuş, vücut losyonunu boca ettiği süngerle kollarını ovalarken. Bu, onun sık sık düşündüğü bir şey aslında. Neredeyse beşinci yılına varacak evliliğinin tek suçlusu Fatih, daha doğrusu onunla karşılaşmış olması. Ayda en az bir kez aklına gelir ve neredeyse her seferinde sektirmeden aynı kelimeleri tekrar eder: "O gün kantine gitmeseydim..."

Kantine girdiklerinde, dersin başlamasına on beş dakika vardı. Müjgân'ın kahve, Aysel'in ise çay içmesi için yeterli bir süreydi. Sağlarına sollarına hiç bakmadan camları içeride kaynamakta olan sulardan buğulanmış bölüme gidip siparişlerini verdiler. Çayın cam bardakta, kahvenin ise plastikte servis ediliyor olmasına Müjgân bir kez daha "Ama bu haksızlık, en azından, birer takım seramik bardak alsanız," diye söylendi. Kantincinin kumral, solcu bıyıkları sigaradan sararmıştı. Ensesine doğru uzayan saçları her daim dağınık, güler yüzlü bir adamdı. Her zaman olduğu gibi gülümseyip kafa sallayarak geçiştirdi genç kadını. Bir ellerinde bardaklar, diğeri ile omuzlarındaki çantalardan sigara kutularını çekip çıkartıp yürümeye devam ederlerken onu gördü Aysel. Delikanlı masanın kenarına ilişmiş, ayaklarını arkadaşının oturduğu sandalyeye yaslamış hararetili hararetili bir şeyler anlatıyordu.

Kısacık bir an bakıştılar. O kısacık anda, çocuğun gözleri Aysel'in adeta beynine kazındı, gözleri asılı kaldı hafızasında. Tatlı bir çekiklik vardı gözlerde, bir Tatar gözü kadar değildi elbette... iri ama aynı zamanda çekik, yeşil ile kahve arasında tuhaf bir rengi vardı; ısıltılı ve edepsiz olabilecek kadar haylaz, aynı zamanda sıcak, sevdiğini çok sıkı saracak

gibiymi bakışları ve belki de en güzeli -o an Aysel'in tam olarak fark edemediği- gülümsemesiydi, yağmur sonrası açan güneş gibi tatlı hareler saçarak etrafını saran, hasret kalınan anne yemeğinin kokusu gibi... Oturdıkları yerden oğlanın ancak sırtı görünüyordu. Müjgan'a, "Kalk karşı tarafa oturalım," diyemedi, aynı zamanda tuhaf bir şekilde, aniden titreyen parmaklarını da saklayamadı.

"Üşüyor musun sen yahu?" dedi Müjgân, parmaklarına bakarak.

"Yok ya, öylesine bir titreme geldi."

"Hayır... yani yanakların falan da kızardı, hasta mı oluyorsun yoksa?"

Bu iyi bir soruydu, en azından derse girmemek için bir bahane yaratabilirdi, en azından oğlanı bir kez daha görme fırsatı yakalardı.

"Biraz karnım ağrıyordu uyandığımda, şimdi de soğuk bir ter boşandı sırtımdan ama çok kötü değilim."

"Allah Allah," dedi gözlerini Aysel'in yüzüne dikip, bir yudum aldı kahvesinden, ardından gazı bitmekte olan çakmağını bir iki kere sallayıp, güç bela sigarasını yaktı, "Ne yapsak ki? Medikoya gidelim bir istersen."

"Yok ya, o kadar da değil, geçer birazdan, şöyle bir ayaklarımı uzatsam iyi gelecek sanki."

Bunu, derste ayaklarını uzatamayacağı için söylemişti. Belki Müjgân derse girer, kendisinin kantinde onu beklemesine ses etmezdi. Böylelikle oğlanı takip edebilirdi.

"Uzat uzat..." diye ayağa kalktı Müjgân, yanındaki sandal-

yeyi arkadaşının tarafına koydu, “uzat uzat bakalım,” diye tekrar etti kendisini.

“Çay iyi geldi.” Aysel, bir taraftan oğlanın sırtına bakıyor, diğer yandan elinde tuttuğu bardağı sıkıyordu, tam bir çaresizlik içindeydi; sanki çocuğun yüzünü bir kez daha göremezse ölecekti.

Oğlanın geniş omuzları ve kısa kollu tişörtünden görünen güçlü kolları, dümdüz bir sırtı vardı. Sırtı kalas gibi aşağıya inmiyor, beline doğru hafif, tatlı bir kavis yaparak inceliyor, hoş bir üçgen oluşturunuyordu. Oturuşundan çok anlaşılmassa da, sıkı bir kalçası olduğu tahmin edilebilirdi. Uzun bacaklı, orantılı bir beden... Boyu Aysel'den beş altı santim uzun olsa gerek...

Ders saatinin başlamasına dakikalar var, Müjgân, kahvesini bitirmiş, sigarasını plastik bardağın içinde söndürmüş, bir eli çenesinde, diğer eliyle plastik bardağı hafifçe bastırıp, bırakıyor. Aysel ise elinde hâlâ çay bardağı; çay bitmiş ancak parmakları hâlâ aynı sıkılıkta, gözünün ucu oğlanın tarafına gidip geliyor. Aklından Müjgan'ı nasıl atlatabileceğini düşünüp duruyor, sonunda:

“Ben bu dersi kaldıramayacağım sanırım, dersin ortasında çıkıp da Hayri Hoca'yı kızdırmak istemem. Sen gir, ben seni burada beklerim.” diyor.

Müjgân kararsız kalıyor kısa bir an; ama çok kısa, konunun üzerinde çok fazla durmuyor bile, gayet mantıklı geliyor bu teklif. Derse girmek istiyor. Hayri Hoca'nın derslerini önemsiyor, belki de en çok sevdiği ders bu. Not tutmasına gerek kalmadan tüm hafızasına işliyor adamın anlatımı,

öğrencileri derse katışı harika,

“Tamam,” diyor, “çıkarcıkılmaz gelirim yanına, senin için not bile tutarım ama çok kötü değilsin değil mi? İstersen bir çay daha alayım sana, sıcak sıcak iyi gelir, hı?”

“Yok...” diyor Aysel, “ben alırım sonra, hadi git sen.”

Derse girecek öğrenciler birer ikişer ayrılıyor kantinden, oğlan ve beraberindekiler hâlâ oldukları yerde. Bu durum Aysel’i mutlu ediyor; heyecanlanıyor, ne yapacağına dair ise en küçük bir fikri yok. Tüm planları Müjgân’ı derse sokmak üzerineydi, şimdi bir başına ayaklarını uzatmış, öylesine oturuyor. O sırada garip bir şey oluyor, belki mucize denilecek bir şey. Dakikalardır göz ucuyla süzdüğü oğlan, yanında beliriveriyor. Yüzündeki gülümsemenin büyüleyiciliğini o zaman fark ediyor; ama şaşkınlığı daha ağır bastığı için bu ancak daha sonra aklına gelecek.

“Doğal kızıl mısın?” diye soruyor oğlan, patavatsız ama bu patavatsızlığı anlayacak halde değil Aysel, hatta soruyu bile anlayacak durumda değil, öylesine şaşkın...

“Ne?” diye, cevap veriyor, olabilecek en kaba şekilde.

“Ya...” diyor, beriki , “böyle aniden, tuhaf tabii ama arkadaşlar saçlarının doğal kızıl olup olmadığı konusunda iddiaya girdiler de...”

Öyle bakıyor çocuk kıza... Yüzünde kocaman gülümseme, çapkınca... Yakışıklı ve sevimli olduğunu bilen adamlara, bunu çok küçük yaşta öğrenen adamlara özgü bir güvenle bakıyor.

“Evet,” diyebiliyor Aysel, ne sert -ki aslında şöyle azarlar bir tonda çıkması daha uygun olurdu sanki- ne de yumuşak bir

sesle -sanki “Aldıklarınızı poşete koyalım mı?” diye soran bakkala cevap verir gibi- sadece bir evet.

“Evet!” diyor oğlan, sol kolunu hızlıca yukarıya kaldırıyor, eli yumruk halini alıyor, ardından kol hızlıca bir iki kez havada sert sert sallanıyor; futbolcuların gol attıktan sonra yaptıkları bir harekete benziyor, biraz küfür eder gibi ama Aysel’e değil. Aysel’in içini bir sevinç sarıyor o anda, oğlanın onun doğal kızıl olduğu yönünde iddiaya girdiğini anlıyor. Bu iyi bir şey, bu, oğlanın onu gördüğüne dair bir işaret...

“Bir saniye,” diyor oğlan, yanından uzaklaşıp arkadaşlarının yanına gidiyor, Aysel yine sırtına bakıyor hızlıca. Masada oturan çocukların bazıları söylenerek ellerini ceplerine atıyor, masanın üzerinde bir avuç dolusu bozuk para birikiveriyor. Çarçabuk pay ediyorlar, oğlan, kendi payını alıp cebine atıyor ve Aysel’e dönüp;

“Çay mı kahve mi?” diye soruyor,

“Çay,” diyor Aysel; hâlâ şaşkınlığını üzerinden atabilmiş değil.

İki yıl sürecektir tutkulu ilişkileri bu şekilde başlıyor. Oğlanın adı Fatih. Amerika’da master yapmayı planlıyor, bir daha dönmek üzere gitmek istiyor. Sahilevleri’nde, büyük bahçesinde küçük sayılmayacak ölçülerde havuzu olan, üç katlı bir evde oturuyor. Yazlarını Çeşme’de, ailesinin yazlığında geçiriyor. Devlet üniversitesinde okuyan bir çocuk için lüks denebilecek bir arabaya sahip, annesinin armağanı. Ailede neredeyse herkes doktor ama o, bu işin ömür törpüsü olduğunu düşünüyor. Ona kalsa güzel sanatlar falan tercih ederdi lakin babası bu konuda oldukça sert; “Sanat bir meslek değildir, zaten çocukluğundan beri böyle bir ye-

tenegİN de yok.” Zeki bir çocuk aslında ama başarısız bir öğrenci. İyi bir kolejde okumuş, o okulda öğrendiğı yabancı dil sayesinde üniversiteye girmiş. Bu gerçeğı asla saklamaz, “Senin gibi düz lisede okusaydım mümkün değildi fakülteyi kazanmam,” demişti bir keresinde Aysel’e. Kıza göre, oğlanın aylıklığı babasına duyduğu öfkeden kaynaklı. Amerika planlarının altında da bu yatıyor.

Fatih, kem küm etmeyen bir çocuk; ne düşünüyorsa, ne hissediyorsa onu söylüyor hep. Aysel’e “Seviyorum seni,” diyor gözlerine iç ısıtan gülüşünü katarak ve samimiyetle ama sonra ekliyor, “Benden evlenmemi bekleme, evlilik için henüz çok gencim...” Bunu söylediğinde Aysel’in deyimi ile iş işten çoktan geçmiş. Aysel, bir an olsun düşünmemiş Fatih’le sevişirken bunun sonu ne olur diye, öyle anlatıyor Müjgân’a; ama işin aslı bu değil. Aysel, bekâretini gerçek bir kıymet gibi sunuyor oğlana. Sonradan elinde tutabilmek için. Bunun kıymetli olduğunu belletmişler kıza, doğal olarak herkesin aynı şeyi düşündüğünü sanıyor. Bu kadar değerli bir şeyi ona verdiğine göre, Fatih kendisinden asla vazgeçmez diye düşünüyor.

Dudaklarını büzüştürüp “Aman neyse...” diyerek küvetin tıpasını çekiyor, suyun yavaş yavaş bedenini terk etmesini izliyor; içi rahatlıyor, anlık bir mutluluk peyda oluyor, kalkıp duşu açıyor. Müjgân’ı araması gerektiğini de tam o sırada hatırlıyor. Behzat akşamdan tembihlemişti: “Onsuz olmaz, mutlaka gelmeli...”

Aysel, Müjgân’la konuştuktan sonra alışverişe gitmek için hazırlanıyor ama bunun için eşini araması gerek, akşam yemeğı için kırmızı mı beyaz et mi bir türlü karar verememiş,

Behzat bir şey önerse işi kolaylayacak. Malzemelerin, içkilerin, mezelerin bu tercihe göre şekillenmesi gerek. Aysel için bunlar önemli, evlilikleri boyunca kurduğu sofralar, verdiği davetler çok konuşulur, çok sevilir ve kendisi bunu büyük bir zevkle yapar. Kapıdan çıkıp arabaya doğru yürürken eşini arıyor: “Merhaba canım, akşamki yemek için alışverişe çıkıyorum, ne alayım? Kırmızı mı beyaz et mi? Beyaz etse, tavuk mu yoksa balık mı?”

“Hiç fark etmez canım, senin için hangisi uygun olursa...”

“Hım... sen seç, benim işim kolaylaşsın diyorsun yani” içten bir kahkaha atıyor adam, “Ne olacak senin bu hallerin kızım ya,” diye ekleyerek...

“Beyaz olsun, balık olsun; ne dersin?”

“Akşama görüşürüz.”

Hiç fark etmez ne yeneceği; çünkü Behzat çok iyi biliyor ki, Aysel için zor bir gece olacak ve ne yerse yesin muhtemelen hepsini çıkaracak. Onun stresle baş etme yöntemidir bu. Aysel için endişeli ancak yapacak bir şey yok; en azından kendisi için. Evet, kendisi için. Behzat, belki de hayatı boyunca ilk kez kendisi için bir şey yapacak ve bu, evliliğine mal olacak, da evliliği düşünen kim? Öte yandan Aysel’in üzülmelerini, yıpranmasını istemez. Ama çaresiz, bundan sonraki mutluluğu için buna mecbur. Ya yapacak, ya da içine düştüğü bu anlamsız hayatı yaşamaya devam edecek. Bunu istemiyor, hiç istemedi zaten. Hep mecbur kaldı; sevdiği, sevmek zorunda olduğu insanlar için. Onlar üzülmesin diye...

“Sadece Aysel ile sınırlı kalsa iyi...” diye söyleniyor masasının üzerini toparlarken, bir yandan da saatine bakıyor, anlamsız bir yoklama bu. Zamanla işi yok bugün, en azından akşam yemeğine kadar; sabah erken kalkması iyi oldu, öğlen olmadan pek çok işini halletti, acaba annesini bir arasa mı? Bundan hemen vazgeçiyor. Annesini aklına düşürmesi bile istemsiz gerilmesine neden oluyor; dudakları iki yana doğru çekiliveriyor, burnunun kanatları genişliyor, imkân olsa kulakları dikilecek.

Proje çocuk! Annesi bunu hiçbir zaman dillendirmemiş olsa da Behzat, kendisinin bir proje olduğunu gayet iyi biliyor. Üstelik bunu anlaması da uzun yıllar öncesine dayanıyor. Belki sekiz, belki on yaş, bundan çok emin değil. Soyut dünyadan somut dünyaya geçtiği andan beri belki de her şeyin farkında küçük Behzat.

Annesi sadece evinin değil, babasının, anneannesinin, babaannesinin, arkadaşlarının, üniversitede yönettiği bölümün de dominantı. Gerçek anlamıyla tam bir yönetici, verseler dünyayı büyük bir ustalıkla yönetebilir. Behzat, çocukluğunu, ilk gençliğini, gençliğini ve sonrasını annesinin komutasında geçiriyor. Giyeceği kıyafet, gideceği okul, seçeceği sporlar... hep annesinin istekleri; o, oğlu için en iyisinin ne olacağını bilen kişi, onun için oğlundan daha kıymetli bir şey yok. Behzat'ın ana rahmine düştüğü anda kaderi çiziliyor. Bir kere cerrah olacak, olmalı, olmak zorunda. Hem kariyerli bir iş, hem de dünyanın neresinde olursa olsun para kazanabileceği bir meslek. Okul öncesi bir yabancı dille haşır neşir olması şart; zaten oğlan, daha tıp fakültesine başlarken mükemmele yakın İngilizce, idare eder seviyede de Fransızca öğrenecek. Annesinin tavsiyesi ile fakülte hayatı

boyunca Fransızcası da İngilizce seviyesine gelecek, bunlara sonradan elbette Latince ve İspanyolca katılacak. Usta bir satranç oyuncusu, futbolla fazla alakası yok ama basketbolda fena sayılmaz, yedi yaşında yüzmeyi öğrenmiş, dört stili de yüzebilecek kadar ustalaşmış sayılır. Dünya edebiyatının başlıca klasiklerini liseyi bitirmeden okumuş, okuma yazmayı bilmeden önce çocuk dergilerine abone olmuş, yaş ilerledikçe dergilerin adı değişmiş, sayısı artmış. Çocukken televizyonla haşır neşir değildi. Akşam yemeğinde annesi ve babası ile karşılıklı oturup, klasik müzik eşliğinde günlerinin nasıl geçtiğini anlatırlardı. Yemek sonrası babası, yazdığı ve neredeyse yaşamının yarısını geçirdiği odasına çekilir, anne oğul karşılıklı oturdukları koltuklarda en az bir saat kitap okurlardı. Behzat, annesinin talimatlarına uyan, sorunsuz, sakın bir çocuktü. Onu tek delirttiği alan kıyafet veya kırtasiye alışverişı sırasında yaptığı tercihleri...

Behzat, güzel bir adam. Annesinin sarışınlığa yakın kumrallığını, küçük burnunu ve hareli ela gözlerini almış. Hafif kırışmaya yüz tutan saçları her daim üç numara traşlı. Uzun, ince parmaklı elleri, çıkık elmacık kemikleri, çenesindeki küçük gamzesi, ortalamadan uzun sayılabilecek boyu ise babasından; ebeveynlerinin en güzel fiziksel özelliklerini almış olması, her zaman karşı cinsin ilgisini üzerinde toplaması bakımından iyi, tam tersi de mümkün olabilirdi; annesinin bir altmış beşe varmayan boyunu, minik ellerini ve babasının kemerli burnunu...

Masasının üzerinde duran gümüş antik çerçevedeki Aysel'in fotoğrafı ile göz göze geliyor. İtalya gezisinde Aşk Çeşmesi'nin önünde Aysel burada, çeşme arkada hafif flu bir şekilde seçiliyor. Aysel'in kızıl dişiliği, gümüşün parlaklığını gölgede

bırakıyor. Cildi porselen gibi, yanaklarında hafif bir kızarıklık, yeşil gözleri kocaman ve keyif içerisinde bakıyor. Ne çok kalın ne çok ince, tam kararında dudaklarını şımarık bir kız çocuğu edasıyla büzüştürmüştü; mutlu. Kesinlikle mutlu.

Telefon çalıyor, ekranda beliren ismi görünce nabız atışları hızlanıyor, “Efendim canım... Evet hazırım. Bir tedirginlik var elbette, tuhaf bir iç sıkıntısı; ama aşılmayacak gibi değil... Evet, üstesinden geleceğiz. Beraber. Sen ne yaptın? Kontrat işleri tamam mı? Oraya gittiğimizde bir sıkıntı ile karşılaşmayalım, biliyorsun sadece bir haftamız var. Önümüzdeki hafta hastanede olmam gerek. İnternet üzerinden hallettim bilet işlerini, evet fazla bagaj hakkımız var ama sen yine de abartma istersen, orada bol bol alışveriş yaparsın. Akşam yedi gibi denildi. Çiçek mi? Bilemiyorum, sen bilirsin. Aysel sever çiçekleri...”

Müjgân, saat yedi olmadan Aysel’in bahçe kapısında idi, arabasını iki sokak öteye park etmişti. Artık tek tük kalan bahçeli evlerin pek çoğunun kendi park yeri vardı ancak yerlerine yapılan çok katlı apartmanlar için bu ayrıntı atlanmıştı. Aynı parsel üzerinde bir ev yerine yirmi dairenin yer alması, doğal olarak ciddi bir park sıkıntısı yaşanmasına neden oluyordu. Müjgân bunu biliyordu, yine de şansını denemek için bir kez evin bulunduğu sokaktan geçmiş, ardından girdiği ikinci sokakta ilk boş bulduğu alana arabasını yerleştirip yürümüştü.

Eski usul, yüksekliği ancak bel hizasına gelen kırmızı bahçe kapısını itekleyerek açmasıyla verandada oturan Aysel’in sesi duyuldu, elindeki beyaz şarap kadehini sallayarak:

“Oh iyi ki erken geldin, alır mısın, bir kadeh?”

Elindeki içki poşetini sallayarak cevap verdi Müjgân neşe içerisinde:

“Alırım valla tatlım, bak, içmeye kıyamadığım İtalyanlardan getirdim; kıymetini bil.”

Verandanın sol tarafı ve üstü, mavi yaseminlerle sarılmıştı. Sağ tarafa konuşlanmış üç kişilik salıncağın üzerinde iri bir tekir kedi sere serpe yatıyordu, kafasının kocaman oluşuna bakılırsa erkek bir kedi olmalıydı. Müjgan, kediyi rahatsız etmeden yanına ilişti. Kedi, gözlerini şöyle bir açıp kapadı.

Aysel, kadehe beyaz şarabı doldurup uzattı; “Mangal olabilir, diye konuşmuştuk Behzat’la; ama havaya güvenemedim, baksana hafif hafif dönmeye başladı. Fırın için hazırlık yaptık, yemeği de salonda yiyelim, belli bir saatten sonra ısırmaya başlıyor hava...”

Müjgân, şarabından bir yudum alıp başıyla onayladı kadını. “Kimmiş gelen?” diye sordu.

“Ay bilmiyorum Müjom... Sporda mı tanışmışlar ne... İyi bir adammış, mimarmış sanırım.”

Bir kaşını yukarıya kaldırıp dinliyor Müjgân, fazla ilgilenmiyor görünüyor.

“Behzat’la yine bir şey çevirmiyorsunuz değil mi? Bak, yine beni birisiyle tanıştırmak gibi bir amacınız varsa baştan söyle. Öyle kaş göz işaretleri, gecenin bir vakti ortadan kaybolma oyunlarınız çoktan eskidi...”

“Ay tamam Müjgân. Bu sefer müdahale yok, söz.”

“Sadece bu sefer değil, bundan sonrası için de söz ver, hazır fırsatını yakalamışken.”

“Bu mümkün değil, seni adamlığından emin olduğum birine teslim etmezsem gözüm açık gideceğim.”

“Ayol, nereye gidiyorsun ki? Seksenlik nineler gibi konuşuyorsun. Yahu ben memnunum bu halimden neden kabul etmiyorsun?”

Cevap vermiyor Aysel, duymazlıktan gelip içeriye giriyor, yardımcısının harıl harıl çalıştığı mutfağa girip çıkıyor, masa düzeni ile ilgili bir şeyler söylüyor. Dışarıya çıktığında Müjgân’ın sigara yaktığını görüyor, “Versene bir tane...”

Kadın, Aysel’in sigarasını yakıyor, burnuna gelen çiçek kokulu parfümü duyumsayınca gülüyor.

“Yahu...” gülmeye devam ederek, “hâlâ şu parfümü kullanıyorsun, unutamadın o bol kaslı oğlanı değil mi?”

“Hadi be! Neden unutmayım? Arada bir kasıklarım özlüyor sadece, o kadar,” diyerek kahkaha patlatıyor Aysel. Aynı zamanda içinin çekildiğini hissederek... haklı, oğlan gittiğinden beri kimseyle sevişemiyor olmasının bir nedeni olmalı.

Yardımcı kadın her şeyin hazır olduğunu söylüyor kafasını uzatıp; güleç yüzlü, balık etli biri; kısa, açık kahverengi saçları var. Üniversite mezunu ve müthiş bir entelektüel birikime sahip, kısa öyküler yazıp dergilere yolluyor. Kadının bu özellikleri üzerine aylar öncesinde uzun uzun kafa yormuşlardı. Sonunda kadınla konuşmaya karar vermişlerdi, Aysel çekinerek, “Neden?” diye sormuştu, yaptığı işi kastederek, rahatlıkla başka bir iş bulabilirdi.

“Yanılıyorsun Aysel, rahatlıkla bir iş bulamam. Bu ülkede

kaç üniversite mezunu işsiz var biliyor musun? Üstelik sürekli gençler ekleniyor. Gündelikçi olma fikri kendi gündelikçimden geldi aslında...” demişti Ayşe.

“Senin bir gündelikçinin mi var?”

“Evet... Bu iş bana iyi para kazandırıyor. Babamdan kalan emekli maaşım var ve kira derdim yok. Haftada dört gün çalışıyorum, normal mesailerin altında bir çalışma sürem var. Üstelik bu iş bana asıl yapmak istediğim iş için de müthiş imkân tanıyor. Çalışırken kimseye bağlı değilim, konuşmak zorunda değilim, elim işlerken beynim sürekli hikâye kurguluyor.”

Aysel bu konuşmanın verdiği şaşkınlığı kocasına taşımış; Behzat, Ayşe ile yaptığı birkaç konuşmayı aktarmıştı karısına; birisi Leyla Erbil romanları, diğeri ise Didem Madak'ın şiirleri ile ilgiliydi. Hayret verici ve aynı zamanda keyifli kısa sohbetler...

“Aysel, balık hazır, fırını ne zaman çalıştırmamı istersin?”

“Bir saatte kadar gelirler. Sen çıkıyor musun?”

“On dakikaya kadar çıkmayı düşünüyorum, istersen kalabilirim ama?”

“Yok canım, çıkarken fırını çalıştırsan sevinirim.”

“Tamam... Nasılsın Müjgân?”

“İyim Ayşe. Ya sen, nasıl gidiyor öyküler?”

“Fena değil işte, birkaç dergiye yolladım. Bakalım...”

“Yayımlanırsa haber ver mutlaka, alalım...”

Gülümseyerek yanlarından ayrılıyor Ayşe.

Ayşe çıktıktan sonra içeriye giriyorlar. Geniş, üç tarafı boydan boya cam kaplı salonun mutfağa yakın tarafı yemek ala-

nı olarak düzenlenmiş. Mutfak kapısı ile yemek masası arasında bir buçuk metrelik bir mesafe var, masa oldukça uzun ve geniş, sekiz kişi rahatlıkla oturabilir. İrili ufaklı kar tanesi görünümlü lambaların süslediği, gümüşümsü parıltılar saçan avize, masanın ortasına gelecek şekilde asılmış. Masanın etrafını çevreleyen sandalyelerin tek ortak noktası, yüksek arkalıklı olmaları. Her birisi ayrı renkte, bazılarının kolçakları var. Aysel, masayı her zaman olduğu gibi ince zevki ile donatmış. Beyaz masa örtüsü, camgöbeği çizgilerle süslenmiş porselen düz tabaklar, şarap kadehleri, gümüş çatal bıçak takımları, peçeteler, simetrik bir şekilde düzenlenmiş... Mezeler yerleştirilmiş, ekmek sepeti masada, üzeri keten bir örtü ile örtülü. Oturma düzeni masanın tam ortasında karşılıklı olarak ayarlanmış, yan taraflarda ister istemez meydana gelen boşluklar, birbiri ile eş büyüklükte çanaklara yerleştirilmiş çiçekler ve onu çevreleyen mumlarla süslenmiş.

“Ooo... masanın güzelliğine bak, fotoğrafını çekmem gerek,” diyor Müjgân...

Aysel, salonun oturma köşesine doğru ilerliyor, bu bölümü yaklaşık elli santim çapında bir kolon bölüyor. Kolonun arka tarafında kalan kısım kütüphane ve müzik setine; CD'lere, plaklara ve artık kullanılmayan, ama nostaljik olduğu için Behzat'ın elden çıkarmaya razı olmadığı kasetlere ayrılmış. Müzik setinin yanında eski ama hâlâ çalışır vaziyette bir pikap duruyor; Behzat'ın babasının on ikinci yaş günü hediyesi. Aysel, çömeldiği yerde albümleri tarıyor, aradıklarını bulunca sanki bir başkası da kapabilirmiş gibi hızlıca alıp kucağına koyuyor, ardından hepsini tek tek setin yuvalarına yerleştiriyor. Biraz sonra evi, Zaz ile beraber 'Ces Petits Riens' saracak.

Kızlar tam koltuklara yerleşmişlerdi ki bahçe kapısının sesi duyuldu. Az sonra Behzat, yanında Murat ile verandaya açılan kapıdan içeriye girdi. Müjgân, Murat'ı sadece on saniye süzdü; adam hoşuna gitti. Belki de çocuklar bu kez doğru bir iş yapmıştı. Aysel, onca yıllık dostlukları boyunca ama özellikle evlendikten sonra Müjgân'ı birileri ile tanıştırmayı bir görev olarak üstlenmişti. Aysel'in erkek zevki ve anlayışı ile Müjgân'ın görüşlerinin örtüştüğü pek söylenemezdi, birbirlerini tamamlayan bu iki kadının ayrıştıkları noktalar vardı elbette; ama en çok bu konuda ters düşüyorlardı.

Adam, Behzat'ın yanında çirkin bile sayılabilirdi. Uzun ve iriydi, sakalları kirli ölçüsünü az biraz geçmişti, çukura kaçmış gözlerinde bir oğlan çocuğunun meraklı bakışları vardı, boynu uzun sayılırdı, bu, adama tuhaf bir çekicilik veriyordu, saçları ne uzun ne kısıydı ve tatlı bir dalgası vardı. Serseri, aylak bir görünüm olarak özetlenebilirdi. Bir mimar için kaba sayılabilecek ellerinde bir demet dolusu çiçek duruyordu, buketi Aysel'e uzattı.

“Hangi çiçeği sevdiğinizi bilemedim, böyle karışık bir şey yaptım, davetiniz için çok teşekkür ederim.” Aysel, gerbera, gül ve lilyumlardan oluşan şölen havasındaki çiçekleri kucakladı, kokladı ve gülümseyerek elini uzattı.

“Çok teşekkür ederim, hoş geldiniz.”

Murat, cüssesinden beklenmeyecek bir zariflikle kadının elini öptü. Hemen ardından krem renkli kanepede oturan Müjgân'a döndü,

“Merhaba, ben Murat.”

“Müjgân...”

Müjgân, adamın dudaklarının parmaklarının üzerine hafifçe dokunması ile içinin gıcıklandığını hissetti; bu hoşuna gitti ama kafasında minik çok minik bir soru işareti asıldı kaldı.

“Anneler gelmedi mi hâlâ?” diye sordu Behzat, muzip bir tavırla, sorunun altında sanki bir ima vardı, Müjgân’ın gözünden kaçmadı bu durum.

“Yahu onları neden çağırdınız ki, hiç size uygun bir davranış değil...”

“Aile değil miyiz ayol, evlenme yıldönümümüz bizim, hep beraber olalım istedik.”

Müjgân, şüpheli gözlerle bir Aysel’e bir Behzat’a baktı,
“Ya tabii tabii evlenme yıldönümümüz..” diye mırıldandı.

Kapı çaldı. Gelen götten bacak...

“Hoş geldin anne,” dedi Behzat yerinden kalkmadan, kadın kapıyı açan Aysel’i öptü, elinde minik bir kutu vardı, uzattı.

“Nice yıllara şekerim,”

Aysel, “Her zaman olduğu gibi çok zarıfsınız,” diyerek pake-ti açmadan dresuvarın üzerine bıraktı.

Aysel onun topuzsuz halini hiç hatırlamıyordu, kadın sanki kafasının arkasındaki topuzla doğmuştu. Yukarıya doğru sivrileşen kulaklarında yine aynı inci küpeler. Kolalıymış gibi duran koyu yeşil bir döpiyes. Kadının sürekli aynı kalıp kılıkla dolaşması, Aysel’in fenalık geçirip boğulacak gibi olmasına neden oluyordu. Kadın, sert adımlarla ve dimdik yürüyerek diğerlerinin yanına geçti.

“Ah Behzat, yine mi açık pembe gömlek?” dedi.
“İyiyim anne, çok teşekkür ederim, siz nasılsınız?”

Kadın bu sitemi es geçti, “Nasılsın Müjgân, uzun zamandır görüşemedik,” dedi ama gözü Müjgân’ın çaprazında oturan Murat’taydı.

Müjgân içinden, ‘seninle neden sık sık görüşeceğim ki’ diye geçirirken,

“Teşekkür ederim Güler Hanım, iyiyim. Evet, uzun zaman oldu. Siz nasılsınız?”

“Ah canım, koşturmakla meşgulüm, emekli olsan da akademik hayat sona ermiyor işte. O seminerden bu seminere, o törenden bu törene... Biliyor musunuz son yazdığım makale...”

Kadın sözünü sona erdirmeden, Behzat:

“Aysel, annen gelmeyecek mi? Çok acıktım ben...”

“Eli kulağındadır canım, şu köşedeki kuaföre uğrayacaktı gelmeden önce...”

“Meltem Hanım’ın da bu süs püs merakı hiç bitmeyecek sanırım...” dedi Güler, biraz burun kıvrarak ama espri yapıyormuş gibi. Kimse gülmedi.

“Hu hu... Ben geldim. Beklettim değil mi?” diyerek bahçe kapısından sesini duyurdu Meltem.

“Hah, geldi işte,” dedi Aysel.

Aysel’in annesi az sonra salona girdi. Kadın, yirmilik genç kız bedenine sahipti. Bu hale gelmek için çok uğraşmıştı; karın ameliyatı, spor merkezleri, küçük bir meme operasyonu... Kırmızı zemin üzerine beyaz, turuncu, mavi desenli bir elbise giymişti, altmışların modelleri ona gençliğini daha çok hissettiriyor gibiydi.

Aysel'in üst dudağı sağı tarafa doğru istemsiz bir şekilde çekildi; annesinin son yıllarda geçirdiğı değişimi utanç ve tiksinti ile izlemekle yetiniyordu.

"Assolistimiz de geldi," diyerek ayağı kalktı Müjgân, "Meltem Teyze, çok güzel olmuşsun."

Kadın, omuzlarına kadar inen saçlarını kulak hizasına yakın kestirmiş, sarıya boyatmıştı. Yeşil gözleri bir eşeğinki kadar iriydi, neredeyse rimellemeye gerek kalmayacak kadar bol olan kirpiklerini kırıştırarak Müjgân'a sarıldı, "Ah bebeğim! Senin yanında mı?"

İki dünür, sinsi gülümsemeler eşliğinde birbirlerini selamlayıp samimiyetsiz bir şekilde hatır sordu. Her ikisi de diğerini kollar gibiydi; bu halleriyle ringde kaçak dövüşen boksörden farksızdılar. Behzat ve Aysel bir an göz göze geldiler; Aysel, sol kaşını yukarıya kaldırıp başını hafif sağa yatırıp gülümsedi. Behzat'ın yüzü annelere dönüktü, belli ki kahkaha atacaktı bu harekete karşılık ama sadece dudaklarını büzüştürüp kendini tuttu.

Selamlaşma faslının ardından masaya geçildi; balığın kokusu fırından taşmaya başlamış, aç karınları daha da azdırmıştı. Müjgân ve Murat karşı karşıya oturmuş, Müjgân'ın yanına Behzat, onun karşısına da Aysel yerleşmişti. Anneler ise masanın ortasında karşılıklı oturmuştu. Aysel tam yerine oturduğunda fırının zili duyuldu, "Oh, balık da pişti. O biraz demlensin olduğu yerde, mezelerle başlayalım." Rakı ve şarap vardı, içki olarak erkekler ve Müjgân rakıyı tercih ederken Aysel, gün içerisinde üç kadeh şarap içtiğini düşünerek devam kararı aldı. Anneler de şarap tercih etti.

Herkes acıkmıştı, mezeler ilk tabaklara alındı. İlk sohbetler mezelerin güzelliği, Aysel'in hamaratlığı üzerineydi. Daha sonra soru cevap şeklinde Murat sıkıştırılmaya başlandı kadınlar tarafından. Ne iş yapıyor, nerede oturuyor, ne kadar zamandır İzmir'de, İzmir'i nasıl buldu, nelerden hoşlanıyor, ailesi nerede...

Murat, kadınların sorularını bir bir yanıtlıyordu; aslen Ankaralı idi. Asker bir ailenin çocuğuydu, asker bir aile diyor-du çünkü babanın asker olması demek, ailenin de bir disiplin içerisinde yaşaması demek oluyordu. Annesi sağ olsun, babanın her dediğini emir telakki eder, istediğini harfiyen yerine getirirdi. Abisi baba mesleğini seçip askeri okula gitmişti. Hayır, ailesi ile çok sık görüşmüyordu. Arada bir annesini arıyordu; bayramlarda, anneler gününde falan... Annesinin de onu aradığı pek söylenemezdi. İstanbul'da okumuştı ama aileden kopuşu lise yıllarına dayanıyordu, inatla askeri lise istemişlerdi ama yapı olarak asker olmaya ne kadar müsait olsa da, ruhu buna engeldi. Onca disiplin, emir komuta zinciri falan, asla kabul edebileceği şeyler değildi. Mimarlık ise tam ona göre bir meslekti ve şansı yaver gitmiş, çok iyi hocalar tarafından desteklenmişti. Eskiye olan düşkünlüğü nedeniyle tarihi binaların restorasyonlarını yapıyordu. İzmir'e de bunun için gelmişti. Belediyenin bir projesinde görev almış, eski semtlerde bulunan evleri yenilemişlerdi, proje sona ermişti. Evet, İzmir'den ayrılma zamanı gelmişti. Kısmet... bundan sonrası. İzmir'de bulunduğu sürece Mavişehir'de yaşamıştı, oraya yakın bir spor merkezinde tanışmışlardı Behzat'la. Sağ olsun kendisine pek çok konuda yardımcı olmuştu. Yaklaşık üç yıldır tanışıyorlardı işte...

“Üç yıl mı?” diye şaşırdı Güler Hanım, “daha yakın bir zaman olduğunu düşünüyordum. Behzat daha önce hiç bahsetmemişti sizden...”

Behzat ile Murat kısa bir an bakışıyorlar bu söz üzerine. Kadın, sanki bir patavatsızlık yapmış gibi hissediyor kendisini, “Bahsetmiştir belki de, benim dalgınlığıma gelmiş olabilir. Bazen yanımdakinin ne anlattığını dinlememek gibi kötü bir özelliğim var. Kafamda bir sorun varsa tamamen onunla meşgul olabiliyorum.”

“Bilmez miyiz?” diye annesine cevap veriyor Behzat. Kadın, oğlunun bu sözüne aldırış etmiyor bile.

Behzat ise gülümseyerek karısına bakıyor, kadehi onun şerefine kaldırıyor ve “Aysel, hani ne oldu balıklar yoksa kokusuyla mı doyacağız bu akşam?” diye takılıyor.

“Ay, değil mi yahu, unuttuk mezeleri görünce...” yerinden kalkıyor, Müjgân onu takip ediyor. Müzik, Randy Crawford’a dönüyor.

Balıklar tabaklara servis ediliyor. Bolca roka salatası var, Behzat’ın en sevdiğinden; kırmızı soğanlı, ince doğranmış domatesli ve peynir rendeli, bol zeytinyağlı ve limonlu... Behzat, bir beyin ameliyatı yapar gibi önündeki balığı temizliyor, derisine zerre zarar vermeden, kılçıkları etten bir zar gibi çıkarıp kılçık tabağına alıyor, bu tabağı Aysel’e uzatıyor. Aysel gülümseyerek önündeki tabağı eşine veriyor. Bu değiş tokuş, masada herkesin gülümsemesine neden oluyor. Güler Hanım tutamıyor kendisini,

“Ayselciğim, hâlâ balık ayıklamayı beceremiyor musun?”

“Behzat gibi değil...”

“Kim Behzat gibi olabilir ki?” diyor kadın, yarattığı ilk kula bakan tanrı edasıyla...

“Aysel çocukluğundan beri beceriksizdir böyle işlerde, Behzat’tan çok şey öğrendi,” diye atılıyor Meltem Hanım; damadına sonsuz hayran.

“Duyan da beni Behzat var etti sanacak,” diyor Aysel, anesine sitem dolu bakışlar atarak.

“Balık şahane olmuş Aysel, ne zamandır bu kadar güzeli-ni yememiştım doğrusu...” Murat havayı biraz yumuşatmak istiyor ama Güler Hanım Aysel’in son cümlesine takılmış,

“Ayselcim, annen haklı ama kırılmaca darılmaca yok. Evlilik boyunca katettiğin yolu takdir ediyorum.”

Kadının bu çıkışı anlık bir sessizliğe sebep oluyor; fonda çalan müzik kesiliyor, cd parça atlıyor. Sonrasında geliyorum diyen yağmurun kokusu gibi her şey; ama bu yağmurun fırtınaya döneceğinden çok az insanın haberi var.

“Size göre evlenmeden önce yetersiz biri miydim, bunu mu demek istiyorsunuz?”

“Yetersiz kelimesini tam olarak hangi anlamda kullandığını anlayamadım Ayselcim.”

“Yetersiz! Yetersiz, anlamında işte.”

“Her ikinizin de geldiği yer belli değil mi? Sen Behzat gibi birisiyle evlenebileceğini tahmin eder miydin?”

Damadına yaranmak için hiçbir fırsatı kaçırmayan Meltem, lafa giriveriyor:

“Kimse tahmin etmiyordu elbette Güler Hanım; ama bu, Behzat’ın bir tanecik olmasından kaynaklanıyor.”

“Çocuk yetiştirmek bilimsel bir çalışmadır Meltem Ha-

nım, keşke bunu herkes anlayabilse...”

“Senin Behzat’ı bu kadar sevmenin nedeni keşke onun kişiliği olsa anne...”

“Aa! Tabi ki o nedenle seviyorum, başka ne olabilir ki?”

Kadınlar arasındaki bu atışmaya Müjgan dahil olup arkadaşını savunmak istiyor; ama Aysel’in kaşını kaldırıp kendisine attığı bakıştan sonra, açtığı ağzını kadehle dolduruyor. Murat, etrafındaki gerilimden zerre etkilenmemiş görünüyor; balığın ve salatasının tadını çıkarmakla meşgul.

“Behzat sana beş kuruş koklatmasa, emin ol bu şekilde bir tavır geliştirmedin anne.”

“Derdim para mı sanıyorsun Aysel? Hem de bu özel gecede böyle konuşuyorsun! Behzat’ın seni alması bile onu sevmem için yeterli bir sebep.”

“Eh yani... Her ikinize de aynı zaman dilimi içerisinde hak vereceğim aklıma gelmezdi ama Behzat’ın peşinden koşan onca kadın arasından seni seçmiş olması senin şansın.”

Güler Hanım bunları gelinine bakarak söylüyor, ardından dünürüne dönerek, “Oğlumun parası konusunda ise Aysel’e katılmamak mümkün değil. Maşallah kocanızdan kalan aylıkla geçinmediğiniz aşikâr Meltem Hanımcım...”

Kadın kıpkırmızı.

“Aaaa... aaaa... bu kadar hakarete de katlanamayacağım, kum torbasına çevirdiniz beni ayol,” diyerek gözlerini bulutlandırıyor.

Ağladı ağlayacak. İsteddiği zaman, nedeni olmasa da gözyaşı

dökmeyi pek iyi bilir. Aysel, Müjgân ve Behzat da onun bu halini...

Güler Hanım'ın içi kıpır kıpır oluyor sevinçten. Bir araya her gelişlerinde kendi üstünlüklerinin altını çizerek, anasına ayrı kızına ayrı imalarda bulunmuşluğu çok, lakin bu kadar keyif aldığı bir zaman hiç yok. İçinin yağları eriyor neredeyse, kaskatı ceketini oturduğu yerde şöyle bir düzeltip,

“Size son yazdığım makalenin aldığı övgülerden bahsetmek istiyorum, biraz bilimsel terimler olabilir. Anlayan daha sonra anlamayana anlatıversin...” diyerek kahkaha atıyor, kahkahası havada asılı kalıveriyor.

Behzat gözlerini sabitlemiş, annesine bakıyor.

“Ne var canım?” diyor kadın, oğlunun bakışına aynı diklikle bakarak.

Behzat, tabağını temizlemiş, rakısından bir yudum alıyor, olmayan göbeğini şöyle bir okşayıp sandalyesinde kaykılıyor, dirseklerini masaya koyup ellerini birleştiriyor ve şöyle söylüyor:

“Biz boşandık.”

Aysel ve Murat dışında, diğerleri donup kaldı. Güler Hanım, elinde kalan bıçak ve çatalı gizleyemediği bir hevesle tabağın kenarına bıraktı. Meltem Hanım'ın az önce al al olan yüzü beyaza sürüldü. Müjgân, malumun ilamı olarak algıladı; bir sigara yaktı, derin bir nefesle içine çekip bıraktı. Duman, ağırlaşmış salonun havasında bir süre asılı kaldı, Aysel dumanın izini sürdü.

Güler Hanım'ın kafasına onlarca soru doluşmuştu.

“Peki, bu yıldönümü yemeği ne içindi?”

“Bunu açıklamak içindi, böylesinin uygun olacağını düşündük,” diye yanıtladı Aysel. Kadınla zerre konuşmak istemiyordu ama Behzat'ın nefes alıp düşünmeye, belki biraz da cesaret toplamaya ihtiyacı vardı.

“Neden?” diye sordu Meltem Hanım, bu, sıradan bir sorudan ziyade, kuyruğundan çekilmiş bir kedinin çılgılığı gibiydi ve Behzat'ın konuşmaya devam edebilmesi için en doğru soruydu belki de...

“Âşık oldum başka birisine... çok seviyorum...”

“Kocan başka bir kadına abayı yakarken sen ne yapıyordun Allah aşkına? Bir paçozun gelip kocanı elinden almasını mı izledin? Bir de akıllı geçinirsin be!”

Aysel, annesinin giderek artan ses tonundan rahatsız olduysa da umursamadı. Sadece güldü; içine doğru kahkaha atar gibi muzip ve bir parça kin doluydu gözleri.

“Başka bir kadına değil anne, merak etme...” dedi ve Behzat'a bıraktı lafı:

“Bir adama âşık oldum, Murat'a...”

Bunu dillendirdiği anda, içinden kuşlar havalandı, kuşların havalanmasına Müjgân'ın el çırpın çocuk neşesi gibi gülüşü eklendi.

“Nanana... Nasıl yani?”

Sadece bu kadarını söyleyebildi Güler Hanım, bembeyaz olma sırası ona geçmişti.

Meltem Hanım en yakınında duran şarap kadehini aldı, kendisinin olup olmadığına aldırmadan kafaya dikip nefessiz içti.

“Öyle... Nasıl âşık olduğumu hatırlamıyorum, neden sevdiğimi de; ama çok mutluyuz, değil mi Murat?”

Uzanıp adamın elini tuttu. Murat, Behzat'ın elini sımsıkı sıktı.

“Şaka değil mi bu?”

Güler Hanım için o an kıyamet kopabilirdi, şiddetli bir depresyon olabilirdi, bir kâbustan ter içerisinde uyanabilirdi hatta ve hatta ölebilirdi sadece bunun bir şaka olduğunu bilmesi yeterliydi.

“Anne, ben eşcinselim, hep eşcinseldim. Bunu fark ettiğimde ilkokula gidiyordum...”

“Böyle bir şey mümkün değil, öyle olsan ben anlamaz mıyım?”

“Anlamaz mısınız? Anlamadın mı?”

“Behzat! Saçmalama, bu şimdi konuşulacak bir mesele mi?”

“Evet, bu gece bitecek bu mesele, ki mesele sadece senin meselen anne...”

“Peki ya Aysel? Ne kadar zamandır berabersiniz, nasıl anlamaz?”

“Ben hep biliyordum.”

“Biliyordun da, ne bok yemeye evlendin oğlumla?”

“Parası için değil mi?”

“Ona ben evlenme teklif ettim. Evlenene kadar da bilmiyordun.”

“Her şey, her şey benim tezgâhımdı. Senin ve çevrenin baskılarından kurtulmak için de başka seçeneğim yoktu.”

“Benim de evlenmekten başka bir seçeneğim yoktu. Behzat’ı tanımaya başladığımda çok hoşlanmıştım ondan... Böyle bir erkek hayallerimin ötesindeydi; yakışıklı, iyi bir meslek sahibi, nazik, saçımın uçlarını kestirdiğimde dahi fark edecek kadar ilgili, sohbetini sevdiğim...”

“Neden boşanmadın o zaman hemen?”

“Boşanmadım çünkü annemin evine dönmek istemedim, yeniden aynı şeyleri yaşamayı, aynı baskılar, saat kaçta eve gireceğim, nasıl giyineceğim, ne zaman evleneceğim soruları... İstemedim işte... Paranın bununla ilgisi yok.”

“Hem, sana ne benim paramdan anne?”

“O paraları benim sayemde kazanıyorsun oğlum. Benim! Sana muhteşem bir gelecek hazırladım, ayıp ayıp...”

“O paraları sana tahammül ettiğim için kazanıyor olabiliyim ancak. Yaşatmadığın çocukluğum ve gençliğimin bedeli olarak!”

“Tahammül etmek mi?”

“Anne, beni ben olduğum için en son ne zaman sevdin? Beni, başarılı ve akıllı bir çocuk olduğum için sevdin... İsyankâr, tembel bir çocuk olsaydım sever miydin? Babamı mesela, babamı hiç sevdin mi?”

“Ayrıca benim cinsel yönelimimi de fark ettin ama görmezden geldin, yalan mı?”

“Yalan tabii... Nereden bilebilirdim ki?”

“Çok iyi biliyordun, daha ortaokulu bitirip liseye başladığım yıl anlamıştın, belki daha önce... Neden götürdün beni

onca psikoloğa?”

“Sosyalleşme problemin vardı...”

“Sosyalleşme problemi! Hayır! Sadece kız arkadaşlarım vardı etrafımda ve babam, sana bunun tuhaf olduğunu söylemişti. O gece fısır fısır konuştuğunuz her şeyi duydum.”

“Senin gibi bir çocuğun etrafında çok sayıda kız olması gayet doğaldı.”

“Onların yanında kendimi rahat hissediyordum; çünkü erkek arkadaşlarım ‘Kız Behzat’ diye dalga geçiyorlardı! Ama aynı zamanda beden eğitimi öğretmenimden hoşlanıyordum.”

“Ah, sus, sus... Yoksa tecavüz mü?”

“Komik olma be, cinsel yönelimin doğuştan olduğunu artık kıt akıllar bile kabul ediyor. Ayrıca adamcağız gayet heteroydu, farkımda bile değildi.”

“Peki ya bu kızıl çıyan? O niye katlandı sana?”

“Ben kimseye katlanmadım, Behzat harika bir ev arkadaşıydı ama âşık oldu. Artık gerçek Behzat olarak yaşamak istiyor, sonsuza kadar... Ayrıca dediğim gibi, annemin evine dönmek istemedim, bu kadar basit...”

“Annenin evine dönmek istemedin, annenin evi bir sapıkla yaşamaktan daha kötü bir seçenek öyle mi kızım? Onca yıl tek başıma...”

“Yeter anne, yeter... Babam öldüğünden beri aynı tekerleme; biraz parayı bulunca senin nasıl değiştiğine, kalıplarına sığmadığına dünya âlem şahit...”

“Onca yıl, saçımı süpürge ettim senin için...”

“Her anne en az senin kadar yapıyor. Sana ait bir kutsallık değil.”

“Nankör!”

“Nankör ha, asıl nankörlük kendi doğurduğuna zulüm etmektir! Sen bana bunu yaptın. Behzat’la evlendiğimiz gü-

nün gecesini anlatayım sana, kızını nasıl bir cendereye soktuğunu duymak ister misin? O gün ölecektim neredeyse... Bakire değildim, bakire olmadığımı anlayacak diye aklım çıkıyordu. Kafamda senin anlattığın korkunç hikâyeler, tamam, adam akıllı başında biri, ama ya gerçekten erkek dediğin şey, senin anlattıkların gibiyse? Ne yaptık biliyor musun? Bu Müjgân gitti, iki tane tavuk kalbi buldu geldi. Çarşafın altına sakladık, ben üzerine uzanacağım, Behzat benim üzerime abanacak. Nasıl olsa alkollü, bir iki git gelden sonra boşalacak, sızacak... Çaktırmadan çarşafın altını temizleyeceğim sonra aaa kocacım bak kan, ne güzel değil mi, tertemiz bir kadın oldum ben..."

"Sonra ne oldu?"

Murat gerçekten merak etmişti hikâyeyi...

"Ay ne olacak, biz odadayız, benim kalbim küt küt, dokunsam ufanıp gidecek. Bir yanımda, söyle kurtul, nasıl olsa attın imzayı, basar gidersin başka şehre diyor. Diğer yanımda, annem ve çevresi bunu duyarsa rezil olurum, ömür billah bu kadının çenesinden kurtulamam, adam da beni sepetlerse, artık annemin kölesi olarak yaşarım. Her neyse Hilton Otel'in odasındayız. Ben öyle mal gibi duruyorum gelinliğin içinde. Gelinlik de gelinlik hani, ağır mı ağır; Allah'ım öleceğim! Üzerimden çıkarıp atmak, bir duşa girip uyumak geliyor içimden ama kaskatı kesilmişim. Oda deniz manzaralı... İzmir Körfezi'ni ilk defa öyle bir yerden izliyorum. Behzat, iki kez banyoya girdi çıktı, mini bardan bira aldı, geldi, yanımda durdu "İçer misin?" dedi. Elleri titriyor heyecandan, tabii ben bilmiyorum nedenini, sevişeceğiz ya, onun heyecanı diye düşünüyorum. Bu arada aklıma bin türlü sapık koca hikâyeleri üşüşüyor."

Dönüp Behzat'a gülümsüyor ve devam ediyor:

"O da saygıda kusur etmemiş, sevişmek istememiş, ellememiş bile; ama artık evlenmişiz, 'Çıkar lan gelinliğini, domal şuraya,' derse ne yapacağım, ya o kalpler patlamazsa? diye düşünürken küt! Behzat atıverdi sırt üstü yatağa kendisini. Ben, öyle kollarım iki yana sarkık, gözlerim fal taşı olmuş bir şekilde izliyorum pencereden yansıyan aksini... Sonra, sanki hortlak görmüş gibi döndüm yatağa doğru, böyle robot gibi... Behzat, yattığı yerden hafifçe kafasını kaldırıp bana baktı. "Yatıp uyuyalım istersen," demesiyle "bu ne yahu?" demesi bir oldu, yattığı yerden kalkıp oturdu. Çarşafı kan duruyor. 'Alla alla,' diyerek eliyle sırtını yoklamaya çalışıyor, ben görüyorum beyaz gömleğin üzerinde kan izi. 'Bişi var mı sırtımda?' 'Kan var,' diyebildim. Kalktı, parmaklarının ucuyla çarşafa dokundu, kokladı, 'alla alla...' diyerek çarşafı sıyırdı. Ve öyle kaldı."

"Ve hemen anladım. Ve anlayınca hemen anlattım. O bana, ben ona, birbirimizden sakladığımız her şeyi sabaha kadar bira içerek anlattık. Ağladık ve güldük. O zaman ona yeniden teklifimi yaptım. O da kabul etti."

Murat'ın kahkahaları çınlattı salonu, Müjgan da gülüyordu; ama o zaten bu hikâyeyi biliyordu; keyiflenmesinin nedeni, zerre hoşlanmadığı iki annenin suratlarının aldığı hal ve düştükleri durumdu. Rakusının dörtte biri bardağında duruyordu, "Oh..." diyerek kadehini Aysel ve Behzat'a doğru kaldırdı, bir dikişte içti.

"Kendini bakireymişsin gibi oğluma mı yutturmaya kalktın sen?"

Güler Hanım'ın gözleri dönmüştü, elinde tuttuğu kadehi Aysel'in üzerine fırlattı. Kadeh, Aysel'in yanağını çizdi, yere düşüp parçalandı. Müjgân, çığlık atarak yerinden sıçradı, Behzat, Aysel'in yanığını sildi peçeteyle, "Bir şey yok canım," diye alnından öptü. Bu manzara kadını daha çok delirtti, bu sefer çatal, bıçak ve son anda Murat'ın hamlesiyle engel olunan tabak...

Behzat gülmeye başladı:

"Buna mı takıldın yahu, kızın bakire olup olmamasına? Evet, kendisini bana bakire gibi yutturmaya çalıştı, benim kendimi erkek gibi yutturmaya çalışmam gibi..."

Bu sefer hamle sırası Meltem Hanım'daydı ve doğrusu bunu kimse beklemiyordu; kadın bir anda Aysel'in saçlarına yapıştıverdi.

"Orospu! Orospu..."

Müjgân, kızı kadının elinden zorla aldı. Parmaklarının arasında bir tutam kızıl saç kalmıştı kadının.

"Orospu, orospu ya..." diye söylendi Aysel, aynı zamanda anesinin yolduğu taraftaki saç derisini ovalamakla meşguldü.

"Bu evlilik boyunca, beni en az iki kere başka adamlarla görmedin mi sen? Ha? Gıkını çıkarmadın, ne oluyor diye sormadın bile, aklın çıkıyordu boşanacağız diye. Boşanırsak Behzat'ın sponsorluğu sona erecekti ya, sormadın bile!"

Meltem Hanım yıkılmıştı, evet, kelimenin tam anlamıyla yıkılmıştı. Ancak tam olarak neye bu kadar üzüldüğünü tah-

min etmek epey zordu; kızının söylediklerine, boşandıklarına yoksa para değirmeninin yerle bir oluşuna... kendisi de bilemiyordu.

“Bu kabul edilemez,” diyerek, yerinden kalktı Güler Hanım.

Aysel, kadının ceketinin ön yüzeyinin buruşmuş olduğunu fark etti, belki de ruhunun darmadağınık olması buna neden olmuştu. Bir mühendisin, tek başına inşa ettiği binanın çöküşünü izlemesi gibi izliyordu Güler Hanım olan biteni, hâlâ inanmak istemiyordu, hâlâ yapacağı, müdahale edeceği bir şeyler olmalıydı.

“Bu kabul edilemez, ben şimdi gidiyorum ve yarın sabah ofise geliyorsun. Tek başına. Ve bu meseleyi hallediyoruz.”

“Halledilecek bir mesele yok anne...”

“Sen benimle dalga mı geçiyorsun be it oğlu it, deyyusun dölü!”

Bu tür küfürler edebileceğini kimse bilmiyordu.

“Benim bir kariyerim var, bir etiketim, saygınlığım... İnsanlara nasıl anlatacağım ben tüm bunları? ‘Profesörün oğlu ibneymiş...’ diye dalga mı geçsinler arkamdan? Hayır, hayır bu mümkün değil!”

“Sen bilirsin anne, gitmekte serbestsin; ama ben, yarın ofise falan gelmeyeceğim. Her şey ayarlandı. Buradan ayrılıyor. Amsterdam’da bir hastane ile anlaştım. Murat da oradan bir iş aldı, dairemiz kiralandı. Yarın öğlen uçuyoruz.”

“Seçkin çevrene ve kıymetli arkadaşlarına gerçeği söylemek zorunda değilsin, boşandığımızı, yurt dışından gelen

bir teklifi kabul ettiğimi falan anlatırsın...”

“Aysel’in aşk acısına dayanamadı evladım, falan dersiniz,” diye atılıveriyor Müjgân, elinde olmayan bir sırtış eşliğinde.

Tüm yıkılmışlığına rağmen kadın, ayakta dimdik durmaya devam ediyor, bu olağanüstü bir çaba...

“Hepiniz iğrençsiniz, sapkın yaratıklar! Bir de kalkmış bana akıl veriyor. Allah kahretsin sizi!”

Gözü dönmüş olmalıydı. İki eliyle birden masa örtüsünü tüm gücüyle kendisine çekti, masada duran her şey büyük bir gürültü ile aşağıya indi. Kadınların hepsi çığlık attı. Yerde tabak kırıkları, balık kılçıkları, mezeler birbirine karışmış duruyordu, rakının keskin kokusu, her yanı sardı. Bunca strese dayanamayan Aysel, tüm bunların üzerine kustu.

Güler Hanım ise, bir şey olmamış gibi döpiyesinin kollarını, ceket ucunu, eteğini düzeltti. Sert ve dik adımlarla Napolyon edasıyla çıktı gitti.

“Bunu hak etmişti,” dedi, Behzat, sağına soluna bakıp bir şeyin üzerine basmamaya çalışarak, oturma bölümüne geçti ve ekledi:

“Viski içen? Yeni hayatımı kutlamalıyız değil mi?”

“Ben almayayım, gidip yüzümü gözümü bir yıkayayım,” diyen Aysel banyoya yöneldi.

Müjgân ve Murat viski teklifini onayladı, onlar oturma bölümüne geçerken, Meltem Hanım pelte gibi sandalyesinde oturmaya devam ediyordu. Kimse dönüp bakmadı ona.

Aysel, elinde soda şişesi ile kadının yanından geçip diğerlerine katıldı. Bir süre sonra burun çekme sesi duyuldu,

ağlıyor veya ağlama numarası yapıyordu, kimse hangisinin olduğu konusunda emin olamadı. Nihayet Behzat kayıtsız kalamadı:

“Kızınızın geleceğini elimden geldiğince garanti altına alıyorum Meltem Hanım, bu evi onun için satın aldım, nafakası düzenli olarak yatacak ve en küçük sıkıntısında yanında olacağım...”

“Ya ben, ben ne olacağım?” dedi kadın gayet güçlü bir sesle.

“Sana paranı ben vereceğim bundan sonra,” dedi Aysel “ve sen de, benim hayatıma burnunu sokmayacaksın, tamam mı?”

Ertesi gün öğlene doğru Ayşe, kapıyı açar açmaz yüzüne çarpan alkol, yemek artığı, balık ve kusmuk kokusu ile karışlaştı. Yüzünü ekşitti. Salona girdiğinde olduğu yerde mihlanıp kaldı, neler olmuştu, Aysel neredeydi? Aysel’i aramalı mıydı? Önce bir kahve yapayım diye düşündü, kahve içmeden işe başlamazdı, hele ki böyle bir manzara karşısında. Isıtıcının yanında notu gördü: “Ayşe, hepimiz çok iyiyiz, kahveni iç ve hiçbir şeye dokunma. Sence dün gece burada ne olmuş olabilir? Hadi bakalım gördüklerini kâğıda dök. Temizlik şirketinin elemanları gelip evi temizleyecek, bir hafta sonra görüşürüz. Seni seviyoruz.”

Kolları, bilekleri, bacakları ve yine bilekleri öyle ince ki, iğne deliğinden geçirip bir kumaşı tutturabilirsiniz. Yüzü küçücük lakin gözleri, görüp görebileceğiniz en kara kalamalar... Gözlerine denk gelince ister istemez peynir düşüyor akla, biraz peynir, bir yarım domates, bir sıcak ekmek... Peynir ekmek yiyordu, keza ondandır belki... Torna atölyesinin önünde, üç bacaklı tahta bir iskemlenin üzerinde, olmayan bir kamburu taşıyarak, sanırsın bol etli döner elinde, öylesine iştahlı ve aralıksız. Her sabah, gün doğumundan epey önce kalktığı ve akşam karanlığa kaldığından, bu yarım saatlik güneş buluşmalarını seviyor. Bir kedi gibi vuruyor gövdesini güneşe. Kedi demişken... Ustasının sürekli

tekmelediği hamile kediye beslemeden edemiyor, anasına demişti, peyniri biraz fazla koysana, diye; kedi var, gebe, ona vericem.

Anası dediğini yapmış, seviniyor; bir lokma kendi ısırıyor, bir lokma kıyıda kendisini gözleyen kedinin önüne yuvarlıyor. Kedi, ustanın tekmelerinden usanmış, akıllı ama, kollayarak yanaşıyor, peyniri kaptığı gibi sırtını duvara verip yumuluyor. Çocuk da kedi kadar korkuyor ustadan; tekmelerin tadını iyi biliyor onun kıcı da... Üstelik bir tek tekme değil ki... Anasına bile sövebilir, usta ya o, kimsenin sesi çıkmaz, olmadık nedenle haftalık kesilebilir, kesilirse vay anasını... babası anasına da kendisine de acımaz. O yaz, çocuk sekizine giriyor; kedi, sekiz enik doğuruyor. Usta, kedinin bebeklerini alıp çöpe atıyor. Kedi tenekenin önünde, çocuk tornanın başında ağlıyor.

“Çocuk, işçi ve ölü olanlara...”

YATAK ODASI ADASI

Öldü.

Bir kuş gibi hafifti giderken; kanatlandığını sandım. Başka türlü mümkün olmazdı zaten, başka türlü bir ölüm olsaydı çok şaşıırırdım. Ama bu kadar mücadeleden sonra, sanki derin bir nefes alıp verir gibi bedenden çıkıp gitmesini de beklemiyordum. Şaşkın bir sevinç, huzur, o an ellerimin arasındaydı; huzurun bu kadar somut bir görünümü olduğunu bilmezdim.

Yataktaydık. Çilek püresi zamanıydı. Son zamanlarda başka bir şey yemiyordu; burundan beslenmesi gerekiyordu, ancak

bu, onun için fazlasıyla sıkıcıydı. Öleceğini bilen bir insana zorla yemek yedirmeye çalışmak da ayrı bir işkence, en azından ben öyle düşünüyorum.

Ölüm anının nasıl olacağını çok düşünmüştüm; ne yapacağımı, nasıl davranacağımı. Ona bakıp bunları düşündüğümde aklıma hep aynı sahneler gelirdi: Öldü... Ben yatak odasının ortasındayım, yavaş yavaş yanına gidiyorum. Yeniden kontrol ediyorum nefesini, belki de ölmemiştir. Ölmüş... Haykırıyorum, omuzlarımı sarsa sarsa ağlıyorum, kafasını göğsüme bastırıp ağlıyorum, ağlıyorum...

Öyle olmadı. Cam kâse içerisinde, pembeye çalan tatlı bir kırmızılıktaki püreden bebek kaşığının yarısı kadarını aldım. Uzun zamandır yemek kaşığı kullanmıyorduk. Yemek kaşığını ağzına alabilmek için haddinden fazla zorlanıyordu, çay kaşığını denemiştım ama onun tadını sevmediğini söyledi; kaşığın tadını sevmemek? Onun için mümkündü. Her neyse... ilkini başarı ile yutmuştu. İkincisi için ağzını açtı, kaşığı dudaklarına doğru yaklaştırdı kafasını çevirdi ben-den yana, göz göze geldik. Beni tam olarak görüyor muydu? Gördüğünü düşündüm, görmeyen bir insan öyle bakamaz. Uzun uzun baktık birbirimize demek isterdim; ancak on saniye falan sürdü, göz kapaklarını kontrol etmekte güçlük çekiyordu, uykuya inatla direnmeye çalışan küçük çocuklar gibiydi...

“Yemelisin aşkım, hadi...” dedim. Gülümsedi. Gülümsemedi severdi. Ben de gülümsedim. Sonra derin bir nefes aldı, içi titreyerek geri verdi. Bana baktı yeniden ve yeniden gülümsedi, karşı duvarda, bir zamanlar kendi elleriyle hazırlayıp astığı, farklı büyüklükteki beyaz, pembe, mavi, yeşil çerçeve-

lere yerleştirilmiş, siyah beyaz biz olan fotoğraflar duruyordu, oraya bakıp bir kez daha derin bir nefes aldı. Vermedi... Kolum sırtından omuzunu sarıyordu, diğer elimde ucunda çilek püresi olan tatlı kaşığı. Hemen o an anladım, tuhaf bir sakinlikle kaşığı kâseye, başını göğsüme koydum, saçlarını öptüm; saçları eskisi gibi kokmuyordu, onun saçları gibi değildi, daha çok bir yerlerden bulunup takılmış, eski usul peruklar gibiydi. Yıpranmış, horlanmış...

Kucağımda uyuyor gibiydi, sadece soluk alıp vermiyordu; uzun zamandır hasret kaldığı, derin, deliksiz, ağrısız uykuya kaçmıştı. Huzur! Evet, başka bir kelime bulamıyorum. Bir süre... ne kadar olduğunu bilemiyorum, öyle kaldık. Sonra yastısına koydum başını, hafif aralık kalmıştı gözleri, öperek kapadım. Sımsıkı örttüm üzerini. Puik, yattığı yerden kalkmış, bize bakıyordu. Çok ağlayabilecek gibi duruyordu. Köpeklerin üzgün olduklarını yüzlerinden anlayabilirsiniz. Öldüğünü o da anlamıştı, anlamaması imkânsızdı. "Buraya kadarmış dostum," dedim. Hâlâ yatağın üzerinde oturuyordum. Yerinden kalkıp yanıma geldi. Islak burnuyla elime dokundu, başını dizime yasladı, o zaman ağlamaya başladım.

Her şey bu köpekle başlamıştı.

Herhangi bir dine inanmıyorum; Tanrı, Allah, Yehova veya adına her ne derseniz... İnandığım bir şey var mı? Tam olarak emin değilim. Bunu düşünmek için uzun zamana ihtiyacım var mı? Hayır, bence yok. Sadece zaman zaman çekimine kapıldığım müthiş bir güç, üstün bir yaratıcı, bir mucize bükücüsü... olduğuna inandığım hayli zaman olmuştur ama aynı zamanda başıma gelen pek çok şeyden sonra (Hayır, sadece kendi adıma değil dünyada yaşayan, yaşamış olan milyarlar-

ca insan adına da ‘neden’ diyebilirim; yaşadıkları acının binde birini bile hissediyorsam bunu sorabilirim.) isyan ettiğim ve tüm bunların birer saçmalık olduğunu düşünüp gerçek bir yalnızlığın içine yuvarlandığım da...

Yaşamaktan ziyade ölmeye odaklı bir insandım; ölüm... belki daha doğrusu kendini öldürme fikri... İntihara ilk kez yedi yaşında teşebbüs etmiştim. Göğsümün ortasında, ikisi küçük, biri diğerlerinden biraz daha büyük üç ben bulunur. Bir akşamüzeri anneannem banyo sonrası beni kurularken, “Sakın bunlarla oynama, oynayıp koparırsan kanser olur, ölürsün,” demişti. Ertesi hafta bir haylazlığım nedeniyle cezalandırıldım, şimdi nedenini hatırlamasam da, kendi haklılığıma sarılmış, anne ve babamın haksızlık yaptıklarını düşünmüştüm. Öyle böyle değil, hatırladığım ilk öfke nöbetlerinden birisiydi; ama zannedileceği gibi edepsizleşmek, yerlere yatıp ağlamak, sağı solu tekmelemek veya onlara karşı sözle mücadele etmek gibi gelişmedi. Hafta sonu parka gidemeyeceğimi, cezalı olduğumu söyleyip beni odama yolladılar. O gece sabaha kadar benlerle oynadım. Amacım onları koparıp kanser olup ölmekti; bana yaptıklarından dolayı pişman olacak ve üzüleceklerdi. Elbette bir şey olmadı. Sabah uyandığımda yaşadığım büyük hayal kırıklığını saymazsak...

İlgisiz, gaddar, tacizci, dayakçı bir ailenin çocuğu değildim. Anne ve babam, çevremdeki diğer ailelerin ebeveynlerinden farklı görünen, farklı düşünen marjinal denilebilecek tipler de değildi. Bildiğim herkesin anne ve babasından bir farkları yoktu. Orta halli, buna göre yaşayan, çocukları için fedakârlık yapmaktan çekinmeyen, onların dersleriyle, sosyalleşmeleri ile ilgili, çok baskıcı olmayan tiplerdi. Benden dört yaş küçük bir erkek kardeşim vardı, belki çocukluk trav-

ması denilebilecek tek şey, onun doğumuydu ve onların gayet olumlu adımları ile kolaylıkla atlatılmıştı. Kaldı ki, dede ve anneanne gibi, bir çocuk için oldukça mühim karakterler hayatımın bir parçasıydı. Evet, her istediğim olmuyordu ama bunun nedenleri mutlaka anlatılıyordu. Tüm bunlara rağmen ben intihara meyilli bir çocuktum ve ikinci denemem on iki yaşında gerçekleşti. Bunu neden yaptığımı hatırlamıyorum bile, sanırım yine onlara kızdığım için olmalı. Başrolde yine anneannem vardı, daha doğrusu onun ilaçları...

Annem, Kerem'i ve beni sıkı sıkı tembihlemişti. Anneanne-min odasındaaydık. Yatağının başucunda duruyorduk. Yıldız şeklinde dantel örtüsü olan, komodinin üzerinde cam sürahi ve su bardağı duruyordu. Yanında iki kutu ilaç; birisi sarı, diğeri kahverengi cam şişelerde... Parmağını önce ilaçlara, ardından bize doğru yönelterek, "Bunlara dokunmak yasak, kesinlikle ellemeyeceksiniz. Bunlar şeker değil, ilaç. İçerseniz ölürsünüz," demişti. Bir gece -kızgın ve öfkeli bir gece olmalı- kahverengi şişeden beş tane çaldım. Kahverengi olanı tercih etmiştim, onların renginin ciddiyetinden dolayı daha önemli olduklarını düşünmüştüm, bunu net bir şekilde hatırlıyorum. Beş tane almıştım; çünkü toplam on ilaç vardı ve anneannemin ilaç alabilmesi için doktora gitmesi gerekiyordu ve bu durum, yaşlı dizleri için yorucuydu. Ben öldükten sonra onun zahmete girmesini istemezdim. İlaçları içtim ve hayatımda çekeceğim en büyük ağrı ile uyandım. Kahretsin... yine ölmemişim ve üstelik başıma, büyük bir ceza gibi, karın ağrısı musallat olmuştu. Tüm gün o korkunç karın ağrısını çekip tuvalete de çıkamayınca, akşam acil servise götürüldüm. Elbette ne halt yediğimi kimseye söylemedim ve doktor, bunun kötü bir kabızlık olduğunu, lavman ile sorunun çözülebileceğini söyledi.

Lavmanın ne olduğunu bilmiyordum, öğrenmemeyi tercih ederdim. O olaydan sonra bir süreliğine duruldum. Canım sıkılana kadar...

Yaz tatiliydi, on altı yaşındaydım. Adalet Ağaoğlu'nun 'Ölmeye Yatmak' romanını okuyordum ama hemen belirteyim ki, teşebbüsün romanla hiç ilgisi yoktu. Herhangi bir şeyle ilgisi olsun çok isterdim, herhangi bir şeyle ilgisi yoktu. Sıcaktı. Temmuz sıcaklığının asfaltları erittiği günlerdi. Babamla iki gün önce küçük bir tartışma yaşamıştık, üniversite sınavlarına hazırlanacağım için önümüzdeki sene daha düzenli ve çok çalışmam gerektiğini söylemişti. Sınavlara girecektim girmesine ve elbette çok çalışacaktım ama şu yaz tatilinin tadını çıkarmak istiyordum, buna benzer şeyler gevelemiştim. Ne okumak istediğimi sormuş, veteriner olmak istediğimi duyunca bunun ideal bir meslek olduğunu ancak para kazandırmayacağını belirtmişti. 'Her şey para mı demek?' diye sormuştum. 'Bizden daha iyi bir hayat yaşamanızı istiyoruz,' demişti. Ben ise, yeterince büyüdüğümü ve kendi tercihlerimi yapabileceğimi söylemiştim. İyi bir matematiğim olduğunu, başarılı bir mühendis veya doktor olabileceğimi belirtmişti. Bu kadardı; ama canımın sıkılmasına yetmişti. Karalar bağlamam, ailem beni anlamıyor demem için gerekli her şey mevcuttu. Sonra nasıl olduğunu bilmeden, bir anda içimde peydahlanan o can sıkıntısı. Neden yaşıyorum ki ben sorusu, ne olacak ki yaşayınca? Biraz daha büyüyeceğim, sınav sistemi beni nereye uygun görürse oraya yerleştirecek, bir kıza âşık olup evleneceğim, çocuğum olacak; ev, araba almak, belki bir yazlık için çalışacağım, emekli olacağım, yaşlanacağım ve ölmek için bekleyeceğim... Neden? Neden sonucu belli olan bir şey için bunca didineyim ki? Neden ölmek için yaşamayı tercih edeyim?

Genç bir insansanız ve bu soruları sorabileceğimiz kimseniz yoksa hapı yutmuş sayılırsınız; benim için öyle oldu. Kimsesiz değildim, tüm bu kafamı karıncalandıran yumağı dilesem babama veya anneme sorabilirdim; ama onların endişeleneceğini tahmin ediyordum. Endişelenmeleri bir yana, verecekleri yanıtlara da fazla güvenmiyordum. Kerem, yanıt bulamayacak kadar küçüktü. Bir iki arkadaşına bu konuyu açmak istemişsem de onların nazarında tuhaf bir tip olmanın ötesinde bir şey elde edememiştim.

Din derslerinden, intiharın büyük günah olduğunu biliyordum. Tüm kutsal kitapların 'öldürmeyeceksin!' dediğini de; ama aynı zamanda Allah, Tanrı adına birbirini boğazlayanlar ile dolu bir insanlık tarihinden haberdardım... Nasıl ki Allah adına öldürmenin bağışlanacağı düşünülüyorsa, Allah adına kendimi öldürmenin de bağışlanacağını düşünmeye başladım. Takip edeceği bir insanı yeryüzünden silerek, milyarlarca dua ve dilek içerisinde bir tane eksilterek, onun için iyi bir şey yapıyordum. Ölmeye çalışıyordum; bu, işini kolaylaştıracaktı; buna tüm yüreğimle inanıyordum, kim ne diyebilirdi ki?

Bileklerimi kestim, bunu yaparken bir an bile tereddüt etmedim. Yaşamak için bir nedenim yoktu ve büyüdükçe çoğalacağına emin olduğum bir iç sıkıntısına gebeydim. Bilek kesme fikri izlediğim bir filmde çıkmıştı. Adını hatırlamıyorum. O zamanlar evlere video almak önemli bir şeydi, bizde de vardı. Kimi zaman Kerem'le ama çoğunlukla anne veya babamla VHS kaset kiraladığımız dükkâna gider, haftalık filmimizi alırdık. O yazın modası bu videolardı; en büyük eğlencemiz... Sözüünü ettiğim filmde, arabesk şarkıcılarından birisi oynuyordu, şuh bir kadın ise ona olan aşkı

yüzünden intihar ediyordu. Kadın kötü yola da düşmüş olabilirdi, şimdi net bir şekilde hatırlamıyorum. Aklımda kalan sadece intihar sahnesiydi, filmin finaliymiş galiba. Kadın, banyo küvetine çırpılıp gidiyor ve bileklerini keşiyordu. Aynısını yaptım, tek bir farkla, çıplak değildim. Yeterince büyümüşüm ve annemin beni çıplak bulmasını istemezdim.

Beni annem bulmadı. Bileklerimi yeterince derin ve dikişle kesmemiştim ve yaklaşık on dakika bekledikten sonra, kitabın devamını merak etmeye başladım. Kesilen yerlere annemin kenarları oya işli havlularını sarıp dışarıya çıktım. Feryat ve figan...

Bu eylemin ardından yaşadıkları dehşet, beni uzun bir süre yeni girişimden vazgeçirmişti. Bir süre terapiye gittim. Orada birkaç kişi ile tanıştırıldım. Grup tedavisinin iyi olduğunu düşünen, genç, usul usul konuşan bir kadın doktor gözetiminde dertlerimizi paylaşıyorduk. Sarı yüzlü, dişlerinin yarısından çoğu dökülmüş, avurtları içine çökmüş, omuzları yok denecek kadar dar bir adam, tüm ailesini bir kazada kaybetmişti. Eşi, iki çocuğu, annesi... Düğünden dönüyorlardı, çok içmezdi, o gece sadece iki duble rakı içmişti. Ama kazanın sebebi aldığı alkol değildi. Dümdüz, tek yönlü yolda, normal hızla ve üstelik alkollü olduğu için bir hayli dikkatli kullanıyordu arabayı. Bir anda olup bitmişti her şey. Ne olduğunu anlayamamıştı, hastanede mucize eseri iç kanama, ayak, kol kırıkları ile yatarken anlatmışlardı: Bir kamyon şoförünün tır otoparkında demlenip yola çıkmaya karar verdiğini, farlarını yakmadan ve ters şeritten onların üzerinden geçtiğini... “Neden?” diye sordu adam, her birimizin gözlerinin içine tek tek bakarak. Hepimiz gözlerimizi yere

indirdik. “Neden ben? Hayatım boyunca kimsenin malına elimi uzatmadım, kırıcı bir söz söylemedim, azla yetinmesini bildim. Neden, Neden?” Ve sonra doktora sordu, “Neden ölmeyecekmişim? Ölmek istemenin nesi kötü? Yaşamak, benim için çok daha ağırken; neden?” Bir diğeri şişman bir oğlandı (yaşadığı stres yüzünden almıştı kiloları, terapi sırasında dahi çubuk krakerlerini kemirmeden duramıyordu) sevgilisi tarafından terk edilmişti. Kızı çok seviyordu, onsuz yaşayamayacağını düşünüyordu; bana kalırsa zavallının tekiydi. Aşk için ölünür şarkılarının çocuğuydu, bunun son derece romantik olduğunu düşünüyordu. Bir başkası, hafif göbekli ve keldi; iflas etmişti. Tüm ailesinin sermayesini, olmayacağını bildiği bir işe budalaca yatırmıştı. Budalalığı ile başa çıkamayınca ölmeyi denemişti.

Ya ben? Anlatacak bir hikâyem, sığınılacak bir kaderim yoktu; nedensiz ölmek istiyordum sadece... Belki de hastalığımın tek adı, kronik ölme isteğiydi ki, bunu ben uydurdum. Çünkü o istek, neredeyse her ayın herhangi bir günü, nedensiz ortaya çıkabiliyordu. Ve üstelik artık sıkıntılarımla, içimi basan afakan kuşları ile baş edebilecek yöntemler geliştirebilecek kadar büyümüştüm. Yeni hobiler edinebilir, açık havada koşabilir, sinemaya merak sarabilir, herkes gibi yaşamın akışına kendimi bırakabilirdim. Hayatta kalabilmek için yeterli sebebim vardı; mesela, beni seven bir ailem vardı, sevgilim yoktu ama olmaması trajedi değildi, üniversiteden mezun olmuşum, fena sayılmayacak bir işim vardı; sadece ölmek için bir nedenim yoktu; ama istiyordum. Aşk söz konusu olduğunda, nedensiz sevmenin büyüklüğüne onca methiye düzülürken, neden ölmek için bir sebep gerekiyordu ki? Üstelik her insanın bir gün illa ki öleceği gerçeği bir duvar gibi önümüzde dururken?

Sonra bir başka duvara tosladım, yaşamam için gerekli olan bir şeye, bir nedene... Oysa o gece, bir kez daha denemeye değer diye düşünmüştüm.

Ölme arzumu tetikleyen, izlediğim bir haber olmuştu. Başka bir şehirdeki bir metro istasyonunda, aracın yoluna yanlışlıkla düşen bir kadının ölüm haberi. Ertesi gün, Bostanlı'ya en yakın istasyondaydım. Özellikle mesai saatinin bitmesini bekledim ki ortalıkta az insan olsun. Kimsenin benim yüzümden kötü bir gece geçirmesini, günlerce parçalanmış cesedimi düşünmesini istemezdim.

İki metro geldi ve bu, benim vazgeçmem için yeterli oldu. O güne kadar İzmir'de metroyu kullanmamıştım. İşyerim Alsancak'ta idi ve araba ile gitmediğim zamanlar, vapuru tercih ediyordum. Metronun filmlerde gördüğüm gibi parçalayıcı bir hızı yoktu. Araç istasyona girmeden önce hızını kesiyordu, o hızın altına kendimi atmam, en iyi ihtimalle felç kalmama neden olurdu, kesinlikle ölmezdim. Felç kalırsam, bir daha asla intihar denemesi de yapamazdım. Yine de yaklaşık iki saat boyunca soğuk bir bankta oturup bekledim.

İstasyona girmeden önce hava sertleşecek gibiydi, öyle de olmuştu. Pis bir ayaz vardı ve ben öleceğime karar verdiğim için takım elbiselerimi giymiştim. Nişanlanırken almıştım bunları. Siyah, ince beyaz çizgileri olan, marka bir takımdı. Zamanında çok para dökmüştüm. İçimde, yine aynı gün için alınmış, uçuk leylak rengi bir gömlek. Kravatı takmamıştım ama siyah pabuçlarımı giymeyi ihmal etmemiştim. Ölürken bir boyunbağına ihtiyacım yoktu, boynumu sıkın şeylerden hoşlanmam, belki bu yüzünden ası yöntemini hiç düşünmemiştim.

Rüzgâr sertleşmiş, üstelik günler öncesinden meteorolojinin anonslarını yaptığı yağmur çiselemeye başlamıştı. Damlalar, rüzgârın öfkesi ile adeta birer toplu iğneye dönmüştü, nere-me değse canımı yakıyordu. Ceketin yakasını ve omuzlarımı olabildiğince kaldırıp, ellerim ceplerimde, seri adımlar atarak eve yöneldim. Arabayı almamıştım. Ölüsem, arabanın otoparkta olmasının daha emniyetli olacağını düşünmüştüm. Nedense?

Ara sokaklardan Şehitler Bulvarı'na çıktım. Eve daha çok vardı ve ıslaklığı artık sırtımda hissetmeye başlamıştım, yürümekten vazgeçip etrafta taksi aramaya başladım. Koca cadde ıssızlığa gömülmüştü, arada bir tek tük araba geçiyordu ama hiçbirisi taksi değildi, tekrar seri adımlara geçmeye karar verdim. Köprüye kadar yürüdükten sonra, eve beş dakika kalacaktı; güzel bir çay demler, bir duş alır, maç yorumlarını izler, uyurdum. Bir anda durdum, sert bir şekilde frene basmış gibi, sarsılarak. Orada duruyordu. Bir apartman bahçesinin duvar kenarına tünemiş, der top olmuştu, yediği yağmurun ve rüzgârın haddi hesabı yoktu. Düşünmedim, o da itiraz etmedi zaten. Kucakladım ve henüz iki aylıktan fazla olmayan sıska köpek yavrusunu ceketimin içerisine sokuverdim.

Eve geldiğimizde ikimiz de titriyorduk. Ev sıcaktı. Köpeği önce iyice bir kuruladım, saç kurutma makinesi daha iyi olabilirdi ama yavrunun bundan ürkmesini, beni düşman gibi görmesini istemedim. Karnını doyurmak için bir şeyler aradım, biraz peynir ve salam. Hoşuna gitti. Kalorifer peteğinin yanına yerleştirdiğim (bunun için eski dergileri koyduğum sepeti boşaltıp içine bir kazak yerleştirdim) sepetin içerisine bıraktım. Köpek, sanki yıllardır oraya aitmiş gibi yadırgamadı yerini.

Çayı demledikten sonra duşa girdim. Çıktığımda onu uyurken bulmuştum. Köpekten kalan salamlar ve peynirlerle küçük bir sandviç yapıp çayla yedim. Televizyon karşısında uyumuşum. Uyandığımda, köpek kucagımda yatıyordu, o küçük varlığın hayatını kurtardığımı düşünüp kendimle gurur duydum; insan olma yanılgısı belki böyle bir şeydi.

Ufaklığa bir isim gerekiyordu. Terriere benziyordu; uzayacak gibi duran tüyler, koca bir burun, meraklı gözler, düşük kulaklar ama aynı zamanda iri güçlü patileri ve bacakları ile de sıradan bir sokak köpeği. Her yavru gibi çabuk acıkıyordu. Evde, akşamdan kalan birkaç parça peynirden başka bir şey yoktu, biraz süt vardı ama süt verip vermeme konusunda endişeliydim. Markete gidip, köpek maması alabilirdim ama hangisini? İnternet, bu tür zamanlarda, en iyi danışmanlardan birisiydi. Ben kahvemi içerken o, evi keşfetmekle meşguldü. Tüm forum sitelerinde aynı tavsiyeyi okudum. Önce bir veterinere götürün. Veteriner? Babamı dinlemeyip veteriner olsaydım böyle bir sorunum olmayacaktı. Ben, sıradan ve sıkıcı ama babamı mutlu eden, mühendisliği tercih etmiştim.

Yavruyu alıp dışarıya çıktım. Bakkaldan bir paket sigara, gazete, ekmek ve biraz domates aldım, aynı zamanda en yakın veterinerin adresini sordum. Söyledi ama bir tavsiyede bulunarak; bir başka isim daha verdi, onun bazı müşterilerinden methini duyduğu biriydi bu. “Sokak hayvanlarına ücretsiz bakıyormuş,” dedi, kucagımda tuttuğum yavruyu işaret ederek. Tembelliğim üzerimdeydi, en yakın olanı, bir sokak ileride, tavsiye edilen ise on dakika uzaklıktaydı. Arabayı ve kaloriferini çalıştırdım. Ufaklık motordan gelen seslerden ürktü, yan koltuğa koymuş olmama rağmen, yaşlı bir adam

gibi inleyerek kucağıma çıkıp oturdu. Bu, hoşuma gitti ve uzak olana gitmeye karar vererek, on dakika boyunca bu şekilde araba kullandım.

Duvar oradaydı.

Kumral, ipek gibi saçları, taze çekilmiş kahveyi andıran gözleri vardı, köpeği dünyanın en nadide taşıymış gibi elimden alırken, hissettiğim sadece kanımın çekilmesi idi. Gülümsedi ve bir şeyler söyledi; ne dediği hakkında hiçbir fikrim yoktu.

Köpek zayıf ama sağlıklıydı, biraz özen gösterilmesi gerekiyordu sadece... En fazla iki aylık olmalıydı. Aşılarla başlanması gerekiyordu... Beslenmesi için hazır mama olabiliirdi ama zahmet edersem (elbette ederdim) pirinç unu ve sütle hazırlanan bir mama vardı; anne sütüne en yakın olanı oydu, severek yedi. Tavuk eti, tavuk kemiği... Cık cık cık... Allah muhafaza, (kulağını çekip tahtaya vuruyor) kesinlikle yasak. Bebek köpekleri öldüren en mühim hastalık kanlı ishal, tutuldular mı neredeyse mümkün değil kurtulmaları.

Mavi renkli bir kimlik çıkarıldı köpek için. “Ebeveyn ismi olarak ne yazalım?” diye sordu; “Samet... Samet Aksoy.” Küçük bir kız gibi eğdi başını öne, “Samet Aksoy,” diye yineleyerek yazdı. Adımı ne güzel söylüyordu. “Peki ya onun adı? Bir isim verebildiniz mi?”

Hayır, bir isim verememiştim henüz. Düşünmüştüm ama... “Puik nasıl?” diye sordu. Puik? Bu isim, bana bir şeyler çağırıyordu... “Puik?” “Sanki biraz Puik’in bebekliğini andırmıyor mu? Puik işte, Kaptan Swing’in köpeği...”

“Hay bin kunduz!” karşılıklı gülüyoruz, ne zamandır bu kadar gülmediğim geliyor aklıma, ağlayacak gibi oluyorum, (saçmalama Samet, saçmalama oğlum) “Çizgi roman kahramanlarını bilen bir kadınla daha önce tanışmamıştım...” diye geveliyorum. “Çok severdim küçükken... Size bir sır vereyim mi?” “Ver, bana tüm sırlarını ver,” demek istiyorum ama onun yerine nazik bir gülümseme ile sözünü bitirmesini bekliyorum, “Hâlâ duruyorlar, arada bir, çok canım sıkıldığında, alıp okuyorum...” “Çok canım sıkıldığında ben ölme planları yapıyorum,” demiyorum, dünyanın en aptal adamı gibi görünmek istemiyorum. “Benimkiler de hâlâ duruyor,” diye yalan söylüyorum. Gidip sahafları dolaşmalı, her bulduğumu toplamalıyım. Gülümsüyor. Hep bana bakıp gülümsesin istiyorum.

Telefon çalıyor, aşağı kattan sekreteri yeni bir hastanın geldiğini haber veriyor. “Tamam, yukarıya yollayabilirsin,” “Tanıştığımıza çok memnun oldum Samet Bey...” “Samet, diyelim lütfen,” “Sekreterim aşı zamanlarını size iki gün önceden haber verecek.” Yarım yamalak teşekkür ediyorum. Gitmeye hazır değilim. Gitmek istemiyorum.

Merdivenlerde diğer hasta ile, bu bir kedi ve annesi karşılaşıyoruz. Kadın önce köpeğe, sonra bana bakıp gülümseyerek “Geçmiş olsun,” diyor. Kadından nefret ediyorum o an. Yine de teşekkür ediyorum.

Akşam, pirinç unlu mamasını yedikten sonra uygun gördüğü bir yere tuvaletini yapıyor. Bu konuyu atlamış olmama yanyorum. Tuvalet eğitimini sorsaydım, sohbet biraz uzardı. Tüh! İnternet forumlarında bu işin nasıl yapılması gerektiğine dair birbirine benzeyen yazılar var; gazete kâğıdı eğiti-

mi gayet basit. Bunu uygulamaya karar versem de ertesi gün onu aramayı düşünüyorum. Ama sonra aklıma başka bir şey geliyor. Facebook kullanıyor mudur acaba? Hemen aratıyorum Nazlı Esen... Soyadı ile adının uyumuna gülüyorum. Bunu daha önce fark etmemiştim. Evet, orada. Başında hasır şapkalı bir fotoğrafı var. Konu ile ilgili bir mesaj atıyorum. Özür dileyerek başlıyorum sözlerime... Tam yerimden kalkacakken cevap geliyor. Cevap veriyorum, cevap yazıyor ve kısa bir zaman içerisinde sohbet etmeye başlıyoruz.

İki gün sonra akşam kahvesi için dışarıya çıkıyoruz. MSN üzerinden yazışırken bir anda, “Of, canım nasıl kahve çekti bu güzel sohbetle beraber,” diye yazıyor. “E, hadi o zaman...” diyorum, “Nasıl yahu, bu saatte mi?” “Saat daha on bile değil.” “Tamam, nerede buluşalım?” “Gelip alayım istersen, senin için sorun değilse...” “Sorun olmaz, süper olur...”

Köpek sohbeti ile başlayan arkadaşlığımız, çok kısa bir zamanda başka bir şeye dönüşüyor. Ben zaten baştan beri feci bir şekilde tutkunum. Bu durumun karşılıksız olmadığını aylar sonra itiraf ediyor. Benzer şeyleri yaşamışız ilk karşılaşmamızda. Benim neyimden etkilendiğini söylemiyor, ben de sormuyorum. Neyimden ve neden etkilensin ki?

Nazlı, ailenin tek kızı... Ailesi Datça’ya yerleşmiş. Onun da en büyük arzusu bu. Veterinerliği orada da pekâlâ yapabilir ama buraya takılıp kalmış işte. Ankara’da okumuş, İzmir’e yerleşmiş, zaten İzmir doğumlu. Karşıyaka çocuğu. Önemli iki ilişkisi olmuş, birisi üniversitede, diğeri burada. İkisi de hayli uzun sürmüş. Aşk mı? O zamanlar için evet, ama bu günden bakınca hayır... “Bildiğim tek şey, evlenseydik -ki bu mümkündü- boşanırdık.” Çocuk sahibi olmayı hep

istemiş, hâlâ da istiyor; ama endişeli. “Şu dünyanın haline bir baksana... Hele yaşadığımız ülkeye... Kimi zaman, anelik hakkımın elimden alındığını düşünüyorum. Sağlıklı düşünen bir insan, bu ülkeye isteyerek çocuk getirmez, getirmemeli...” Aynı şeyi düşünüyoruz. Gerçi ben, bir çocuğun oldukça gürültülü olduğunu ve insanın sabır sınırlarını zorladığını düşünüyorum... Onun düşünceleri de çok farklı değil, “Çocuk sahibi olmak için tüm hayatını sıfırlaman gerek, anlıyor musun? Bütün hayatını onun yaşamına uyarlamalı, dünyanın dokuzuncu harikasını yapan bir sanatçı gibi olmalısın.”

Bir yılın sonunda birlikte yaşama kararı veriyoruz. O zamana kadar neredeyse her akşam birlikteyiz. Birkaç kere Nazlı'nın İstanbul'da katılması gereken seminerler dışında ya ben onun evindeyim ya o benim evimde... Evlerin birbirine yakın olması (yürüme mesafesi ile neredeyse on dakika) işleri kolaylaştırıyor. Birbirimizin evinde kıyafetlerimiz, diş fırçalarımız, şampuanlarımız var. Hafta sonları ben çalışmıyorum Nazlı ise sadece pazar günleri dinlenebiliyor. Bu fırsatları genelde İzmir dışında geçiriyoruz; Foça, Çeşme, Alaçatı, Şirince, Seferihisar... Her beldede kendimize uygun küçük bir pansiyonumuz, lokantamız var. Bize uygun olmalı; çünkü nereye gidersek gidelim Puik de bizimle geliyor, onsuz bir yerlere gitmeyi aklımızdan dahi geçirmiyoruz. Puik hızla büyüyor, tahmin ettiğimiz gibi uzun bacaklı ve uzun tüylü bir köpek. Yaramaz değil ve müthiş zeki. Tuvalet ve tasma eğitimini hemen kavırıyor, hiç zorluk çıkarmıyor. Minnettar bakıyor her ikimize de... Sanki başına gelen her şeyi kayıt altına almış gibi...

Nazlı'ya evlenme teklifi ediyorum. Özel bir şey değildi;

Seferihisar'daydık, aylardan mayıstı. Denize sıfır, salaş balıkçımızda oturuyorduk. Puik etrafta dolanıyor, arada bir masaya gelip Nazlı'nın titizlikle ayıklayıp onun için ayırdığı balık etlerinden veya benim uzattığım beyaz peynirden otlanıyor, denizin kenarına kadar gidip, patilerine değen dalgalarla oynuyordu. Güneş batmak üzereydi. Uzun zamandır bunu düşünüyordum ama hep gösterişli, eşi benzeri olmayan bir teklif yapmak istiyordum. Bunun için en uygun hediye tek taş yüzük olacaktı ama bu hediye Nazlı'da ters tepirdi. 'Kanlı Elmas' filmini izlemeden çok önce pırlanta gerçeğini bilen kadınlardandı. Bir taş parçasına dünyanın değerinin biçilmesi üstelik bunun için fakir insanların sömürülmesi, onun kanını donduruyordu. Belki sembolik bir gümüş yüzük olabilirdi, ikimizi anlatan bir şeyler... Ama sanki tüm bunları düşünmemişim gibi pat diye gelişti her şey. Bana son okuduğu romanı anlatıyordu (Leyla Erbil'in Mektup Aşkları) "Bir kızım olsa adını Leyla koyabilirim, bu kadını o derece seviyorum," dedi. Buna karşılık, "Evlenelim mi Nazlı?" diye sordum.

Gülümsedi. Ah! Tam arkasında güneş, tüm kızılığ ile denize kavuşmak üzereydi; tarif edilemeyecek kadar güzel görünüyorlardı. Nazlı, olsa olsa güneş ve denizin birleşmesinden doğabilecek harikulade bir yaratıktı.

"Evliliğe inanmıyorum, biliyorsun..." dedi, içimde şiddetli bir çöl rüzgârı esti ve kızgın kumların üzerine çöken bir devenin ağırlığını hissettim bağrımda. Suratımın aldığı hali tahmin edebiliyordum, o ise kıkırdayarak, "Yerim ben senin o göz kırışıklıklarını. Ah canım ya... Evlenmeyelim Samet, evlenmeyelim ama beraber yaşayalım. Yeni bir eve taşınalım. Bizim evimize hı?"

İnsan, on saniyelik kısa bir zaman içinde, hem üzüntüden yıkılıp hem sevinçten uçabilir mi? Bunu bir başkası söylese, yazsa, abartı olarak görür, burun kıvrır geçerdim. Bazı duyguları anlayabilmek için yaşamak gerekiyor sanırım veya âşık olmak...

Ev arayışımız çok kısa sürdü. Bostanlı'da, sahile yakın, parka bakan ferah bir daire, birlikte yaşama kararı aldıktan neredeyse bir hafta sonra, Puik'le yaptığımız sabah yürüyüşlerinde karşıma çıktı. Akşam, ev sahibi ile buluşup daireyi gezdik. Biri penceresiz ve küçük olmak kaydıyla dört odası vardı, odalara salondan geçiliyordu. Mutfak biraz küçüktü ama evin her yeri şahane ışık alıyordu, mutfağınki ile birlikte toplam dört balkonu vardı. Isıtma doğal gazla sağlanıyordu. En güzel tarafı, ev kocaman bir bahçenin ortasına kurulmuştu ve önünde yemyeşil bir park vardı. Balkonlarda oturduğunuzda veya pencereden baktığınızda kendinizi yemyeşil bir denizin ortasında buluveriyordunuz. Kirası uygundu. Zaten her ikimiz ayrı ayrı kira ödemeye alışık olduğumuz için her halükarda uygun olacaktı.

Taşınma telaşı, evi yerleştirme... Puik, bu işten en kârlı çıkan oldu. Nazlı'nın evinde neyse ama benim eski evimde, balkon arka apartmana bakıyordu, garibimin tüm gün görüp görebileceği tek manzara, beş sıra balkondan ibaretti. Bostanlı'nın dar ara sokaklarından birindeydi evim ve çoğu zaman rahat bir park gezmesi yapamıyorduk. Kaldırımlar ya esnafın veya arabaların işgalindeydi. Hayvanın çişini rahat rahat yapabilmesi için koştura koştura dere kenarına gitmek zorundaydık. Ama şimdi onun için keyifli bir hayat başlamıştı. Aşağıya indiği andan itibaren dilediği kadar ağaç, çalılık, çim vardı. Beş dakikalık bir yürüyüşle sahile

ulaşıp çok sevdiği deniz kenarında diğer köpeklerle beraber koşturabiliyordu.

Yeni evde değişen bir şey yoktu. Sadece daha mutluyduk. Hafta içi sabahları, ancak birer fincan kahve içip çıkıyorduk. Nazlı, kliniğe Puik ile beraber gidiyordu. Evde tek başına kalmasına razı gelmiyordu, Puik de yeni görevini başarı ile yerine getiriyordu; kliniğe gelenleri karşılıyor, hasta hayvanları gidip kokluyor, kimi zaman diliyle yalayarak teselli ediyor, anne ve babalar tarafından çok sevilirdi. Bahçeye çıkıp güneşlenmek, kimi zaman ödül kurabiyelerini değişik yerlere gömmek gibi oyunlar oynuyor, akşamları Nazlı ile beraber eve dönüyordu. Yemeği genelde beraber hazırlıyorduk. Bunun için mümkün olduğunca pratik şeyler yapıyorduk. Perşembe akşamları pizza gecesi idi ve genellikle aldığımız yeni bir DVD'yi izleyerek bitiyordu. Cumartesi sabahları kesinlikle ondan önce uyanıyor, kahvaltı hazırlıyordum. Puik ile fırına kadar yürüyor, ikimizin de çok sevdiği boyozlardan alıyordum. Yanında tulum peyniri, üzerine zeytinyağı gezdirilmiş domates dilimleri, siyah zeytin ve haşlanmış yumurta... Elbette iyi demlenmiş çay. Her seferinde Nazlı, ilk seferki kadar sevinebiliyordu; buna bayılıyordum. Kahvaltı keyfi, akşamüstü atıştırmaları saatine kadar uzanabiliyordu, çoğu zaman salonun bir köşesinde kurulu olan masayı toplamaya bile zahmet etmiyor, acıktıkça gidip masadan atıştırtıyorduk. İkimiz de Galatasaray'ı tutuyorduk ve ben, hayatımda ilk defa, futbolu bu kadar seven bir kız tanıyordum; babası da Galatasaraylı idi, sevdası buradan geliyordu.

“Küçükken, pazar akşamları, bilirsin o zamanlar maçları televizyonda canlı izlemek gibi bir şansımız yoktu, babamla televizyonun karşısına kurulur, maçların gollerini izlerdik.

Nasıl başladığını hatırlamıyorum, neden sevdiğimi de... Babamın bir erkek çocuğu olsaydı bu kadar sever miydim, bilemiyorum. Ama şunu gururla söyleyebilirim ki ofsaytın ne demek olduğunu yedi yaşında biliyordum.” Durum böyle olunca, hafta sonu programları da Galatasaray’ın maç günlerine göre ayarlanıyordu. Genel olarak pazar akşamlarını televizyonda maç izleyip yorum yaparak, kimi zaman çok sevinip, kimi zaman öfkeden kudurarak geçiriyorduk.

Göz kırışıklıklarımı seviyordu. Daha önce kimse onları öpmemişti, Nazlı beni kırışıklıklarından öpüyordu. Sabahları genelde huysuz uyanıyor, homurdanıyordu ve ben bundan bile sıkılmıyordum. Daha önce hiç kimseyi böylesine sevmemişim. Uzun zaman önce, daha üniversitedeyken tanıştığım ve geleneklere uygun olsun diye nişanlandığım bir kız vardı. Ciddi ciddi evlenmeyi de düşünmüştüm ama... olmadı, yapamadım. Anlatılmaya değer bir şey değil, en azından benim için; ama onun mutlu olmasını yürekten istedim. Benimle mutsuz olacaktı, ben kendimle mutsuzken, onu nasıl mutlu edebilirdim ki? Ama şimdi mutluydum ve karşımdakini mutsuz etmekten ödüm patlıyordu.

Bu şekilde önemli bir zaman geçti; altı yıl kadar. Arada bir inişler çıkışlar olmadı değil; Nazlı annesini kaybetti. Bu, beklenmedik bir şeydi. Eşinin ölümünden sonra da Datça’da bir başına yaşayan anne, hayatından son derece memnun, mutlu, keyifli bir kadındı. Ne zaman yanına gitsek, bizim için muhteşem zeytinyağlılar yapar, küçük bahçesinin mahsullerini elleriyle yedirirdi. Kendisine şahaneye bir dünya kurmuştu. Kışın Datça’nın keyfini çıkarıyor, yaz olup ortalık kalabalıklaşmaya başladığında, kedilerini komşusuna emanet edip seyahate çıkıyordu. Bir gece yat-

mış, ertesi sabah uyanamamıştı. Komşuları, öğlene kadar görünmeyen kadının kapısını çalmışlar, ses çıkmayınca kırıp içeriye girmişlerdi. Yatağında, pazen geceliğinin içinde, son derece güzel bir yüzle uyuyor ve uyanmıyordu. Annesinin ölüm haberi Nazlı'yı perişan etti. Anne kaybı... ne olursa olsun, insanın ciğerlerine işlerdi. Ama kısa zamanda kendisini toplamayı bildi; "En azından korkunç bir hastalığın pençesinde can vermedi değil mi, mutlu ve huzurlu bir ölüm oldu değil mi, hepimiz ölmeyecek miyiz sonunda, umarım bizim sonumuz da ona benzer değil mi?" Her seferinde onu onayladım. Buna ihtiyacı vardı, kuşkusuz sancısız ve zahmetsiz bir ölüm, yakınlar için mühim bir şeydi... Onca yıl, daha küçük çaplı inişler çıkışlar da yaşamadık değil; o bazen tedavi ettiği kedi veya köpeklerden birisini kaybetti, her seferinde aynı şiddette üzüldü, ağladı. Kimi zaman olmayacak meselelerden dolayı tartıştık ama hiçbir zaman çok ağır bir kavgamız olmadı. Birbirimizi kırdığımız ve bunun için çok üzüldüğümüz zamanlar oldu, dediğim gibi asla fazla büyümedi. Dargınlıklarımız küslüğe ulaşmadan özür dileyebiliyor, çeşitli şaklabanlıklar yaparak birbirimizin gönlünü almayı başarabiliyorduk. Onunla olduğum tüm zamanlar boyunca ölmek aklıma gelmemişti, bir kez olsun ölümü istememiştim, sadece arada bir, yapsaydım ve başarılı olsaydım böylesine mucizevi bir şeyi yaşayamamış olacağımı düşünüp sarsıldım.

Çocukken anneannem şöyle derdi: "Ay komşu, çok güldük, başımıza bir iş gelmese bari..." Bu sözü ilk duyduğumda kaç yaşındaydım bilmiyorum, ama hissettiğim korkuyu, çok iyi anımsıyorum... Anneannem böyle diyorsa, mutlaka bir bildiği olmalıydı ve bu önemli bir şeydi, çünkü ne zaman böyle söylese, etrafında kim varsa gülümsemesi dudağında,

neşesi havada asılı kalır, tahtaya vurulup kulak çekilir, cildileşip, susuverirlerdi. Gülmek, daha ziyade de şen şakrak, edersiz kahkahalar bir felaketin habercisi olabilirdi, ne de olsa bu dünyada her şeye bir paha biçilirdi ve bunu bir şekilde öğreniyordunuz.

Nazlı hareketli bir insandı, bunu hayvanlardan aldığı pozitif enerjiye borçlu olduğunu söylüyor, “Onların pireleri bana geçiyor, o nedenle tüm gün zıp zıp dolanabiliyorum...” diyordu; oysa ben üşengeçtim ve onun bu hayat dolu enerjisi karşısında çoğunlukla hayrete düşüyordum. Nazlı, gecenin bir vakti benim veya onun canı taze ekmek çektiği için mutfığa girip yapabilir, çok istediği bir sergiyi görmek için bir geceliğine dahi olsa İstanbul’a kadar gidebilir, tüm gece içtiği halde, sabah zıpkın gibi kalkıp işlere koşabilirdi. Uzun süre bir yerde oturamazdı. Poposu batmaya başlar, yerinden kalkıp dolanmak, kaslarını çalıştırmak isterdi. Bu konuda ben onun tam tersiydim; bir köşe minderi gibi hayatımı geçirebilirdim; ihtiyaçlarımı ayağıma getirsinler yeter. Sonra bir anda Nazlı, bitkin ve halsiz düşmeye başladı. Bunu önce mevsim değişikliğine (sonbahar kışa dönüyordu), ardından vitaminsizliğe bağladı. Birkaç takviye almaya, sabahları ısırgan otlu ballı karışımlar içmeye başladı, ama nafiye... Bir parça bile daha iyi hissetmedi; aksine daha bitkin, daha yorgun bir hale geldi; parmağını kıpırdatmak istemediğini, kliniğe gidecek gücü olmadığını söylüyordu ki, bu gerçekten hayret verici bir durumdu.

Habis ur, alınamayacak kadar kötü bir yere konuşlanmış, çevresini işgale başlamıştı. Bunu bu kadar geç fark etmiş olmamıza şaşırın doktorların azarlarını dinleyip her birinin birbirinden değişik tedavi yöntemlerini önümüze koyup

düşündük. Kış ortasıydı ve İzmir gerçekten soğuk zamanlarından birisini yaşıyordu. Nazlı, kanser olduğuna hiç şaşır-mamıştı, test sonuçlarına bakan doktor, bir test daha yapalım, dediğinde tavrı çok netti; “Ne kadar büyük?” Ailede bu hastalığın geçmişi vardı ve anladığım kadarı ile çocukluğundan beri Nazlı, bir gün bunun olacağı inancıyla büyümüştü; onun yaşam enerjisi belki de bundan geliyordu.

Salonda, çift kişilik kanepede oturuyor, sıcak çikolata içiyorduk. “Ben tedavi olmayacağım Samet,” dedi, bunu söylerken çok ciddiydi. Oysa ben, günlerdir her türlü tedavi yöntemini araştırmış, tanıdık bir iki doktorla görüşmüş, Amerika’da yaşayan kuzenimin doktor eşiyle yazışmıştım. Uzun, zahmetli bir yol vardı önümüzde ama istendikten sonra başarılmayacak bir şey yoktu. Bir sürü kanser savaşçısı kahraman hikâyesi vardı, bunu atlatıp eski hayatlarına dönebilen onlarca insan... Neden biz de onlardan birisi olmayalım, Allah yardım etsin yeter. Allah, Tanrı? Bir gün dua edeceğim aklıma gelmezdi, ediyordum, ama kafam, yine de bir sürü soru ile çalkalanıyordu; onkoloji servisinde yatan o küçük bedenleri düşünüyordum; sekiz yaşında bir çocuk neden böyle bir hastalığa yakalanır? Allah?

Nazlı, “Hayır,” diyordu... Gözlerini kocaman açmıştı. Son zamanlardaki en iyi halindeydi. Sanki teşhis konulduğundan beri rahatlamış gibiydi. “Ben bunun ne olduğunu biliyorum. Genlerimde var bu hastalık, üstelik iki taraftan da anneannem, halam hep bunun yüzünden göçtü...” Onu Nazlı yapan her şey gibi... Genlerinde olan... insan hamuru, espri yeteneği, şarkı söyleyebilmesi. Gibi... Genler? “Tedavi olmaya çalışarak geri kalan ömrümü, artık her ne kadarsa, heba edemeyeceğim, etmeyeceğim.”

Çaresizlik! Onun söylediklerini işittiğimde, tam olarak hissettiğim buydu. Çocukluğumda tutkulu bir âşık gibi, nedensiz peşinden dolandığım ölüm, hayat kaynağımın omuzlarında belirmişti. Ne yapacaktım?

Hiçbir şey!

“Hiçbir şey yapmayacağız,” dedi. “Bu, sadece bizim başımıza gelen bir talihsizlik değil, hem sen demez miydin bir gün öleceğini bile bile sanki hiç ölmeyecekmiş gibi yaşamaya çalışan insandan daha aptal bir canlı yoktur, diye... Bu bizim için bir şans belki de... Evet, belki böyle düşünmeliyiz. Evet, evet, tam olarak böyle düşünmeliyiz. Şanslıyız. Son gün, ay, her ne kadarlık bir süre ise, doyasıya yaşamak için bu bir şans...”

Kliniği hızlı bir şekilde devrettik. Bu, Nazlı için epey zor oldu ama her olumsuzluk karşısında iyi bir bahane yaratma ve ona sığınma gibi bir huyu vardı. “Yeterince özen gösteremeyebilirdim değil mi, kafam dalgın olabilir, yorgun veya ağrılı olabilir ve bu nedenle bir miniğin hayatına mal olacak bir hata yapabiliirdim değil mi, hem şimdi istediğim kadar sabah uykusu uyuyabileceğim değil mi?”

İşten ayrıldım. Şirket, beklemediğim kadar olumlu yaklaşıp beni işten çıkardı. Böylelikle elime epey yüklü bir para geçti. Evdeki düzenimiz neredeyse hiç bozulmadan devam ediyordu. Kemoterapiyi kabul etmese de birtakım vitamin takviyeleri, ağrı kesiciler, bağışıklık sistemini güçlendiren ilaçlar, güçlendirici gıdalar hayatımızın bir parçası haline geldi. Kitap okuyor, film seyrediyor, kısa yolculuklara çıkıyor, sanki bir soğuk algınlığı varmış gibi davranıyorduk. Bir gece, bir kuyunun dibinde çırpınıp çıkamayan bir kö-

pek yavrusu gibi, bir kâbusun pençesine düştü. Bir türlü uyanamıyor, sayıklıyordu. Ter içerisinde kalmıştı. İlk baştaki usul usul seslenmelerim, bağırmaya, hafifçe sarısmalarım, omuzlarından tutup sallamaya geçti. Uyanmıyordu ve çok korkuyor, ağlıyordu. Acili arayıp ambulans çağırdım. Birkaç gün yoğun bakımda kaldı. Çıktığında çok korktuğunu söyledi, bir daha onu asla yalnız bırakmayacaktım. Söz verdim.

Yeni bir düzen kurmamız gerekiyordu; ölüme hazırlanmak ciddi bir işti. Bunu en iyi ben bilirdim. Babamdan kalan evi sattım. Kerem hiç itiraz etmedi. Yatak odasını onun yaşamını kolaylaştıracak bir şekilde düzenledim. Tüm fazlalıklar, dolap, iki büyük şifonyer, Afgan halısı dışarıya çıktı. Nazlı'nın katalogdan beğendiği parkeler yerlere döşendi, silinebilir duvar kâğıtları, küçük bir müzik seti, televizyon, acil ihtiyaçlar; iğne ve serumlar için mini bir buzdolabı konuldu. Nazlı için bir yatak yaptırdım. Bir zaman sonra yatıp kalkmasında sıkıntı yaşayabilirdik ancak hasta yataklarının soğuk, sevimsiz görüntüsünü bir türlü ona yakıştıramıyordum; mühendisliğim bir işe yaradı, bir yatak tasarlayarak babama teşekkür ettim. Yatakları ayırmayı hiç düşünmemiştik, bu nedenle çift kişilik bir hasta yatağımız oldu.

Bir hemşireden serum, sonda takıp çıkarmayı ve morfinin nasıl şırınga edilmesi gerektiğini öğrendim. Bir zaman sonra yatak odası, bizim yaşadığımız tek yer olacaktı.

Aşkın böyle bir şey olduğunu bilmiyordum. On yıl önce, otuzlu yaşlarının ortasındaki bana dönüp, "Oğlum bunları yaşayacaksın..." desem, gözlerimi kısıp müstehzi bir şekilde güler, sırtımı dönüp giderdim. Yaşlı Samet'i sevmezdim sa-

nırım; onu zayıf, kırılğan bulurdum, üstelik bir budala gibi aşk saçmalığının içine düştüğünü görüp, hayıflanırdım.

Çevremizde olanlar; dostlar, arkadaşlar, falan yaptığımızın kabul edilemez bir şey olduğunu, Nazlı'nın hassas bir dönemden geçtiğini, onun böyle bir karar almasının mümkün olduğunu, ama benim saçmaladığımı söylüyorlardı. Biri, benim onun ölümüne göz yumduğumu, bu durumda aslında onu sevmediğimi söyledi. Normalde bunun için öfkelenmem gerekirdi ama şöyle cevap verdim: "Aşk için yapılan onca delilik var; sevgilim ölmek istiyor, iyileşeceğine de zerre inanmıyor, aşk için ölen insanların hikâyelerine bayılıyor-sunuz da sevgilisinin ölüm yolculuğuna eşlik eden, neden saçmalamış oluyor? En zor olanı yapıyorum, inan ki dağları delmek bunun yanında iş değil..." Herkes, hemen hemen herkes aynı fikirdeydi, Ayşe hariç; haftalık temizliğe geliyordu, bir keresinde bize "Sizin gibi insanlar benim için mucize kabilinden bir şey; aşk sizi değil, siz aşkı kutsuyorsunuz," demiş ve eklemişti, "aşk için ölünmez ve aşk için öldürülmez ama aşk için ölmeye yatılır..."

Nazlı'ya akülü tekerlekli sandalye aldık. Önceleri Puik'in günlük gezmelerine beraber çıkıyorduk, bu, ona da iyi geliyordu, eskisi gibi uzun ve Puik'in hızlı adımlarına uyum sağlayacak şekilde koşar adımlar atamıyorduk, zaten köpek de Nazlı'nın durumunu çok iyi biliyor ve temkinli adımlar atıp, onu yormamaya çalışıyordu. Bir zaman sonra buna da takati kalmadı Nazlı'nın ama onu evde bir başına bırakmak, ne köpeğin ne benim hoşuma gidiyordu. Nazlı, bu durumu önemsemiyormuş gibi görünse de çok üzülüyordu. Akülü tekerlekli sandalyeye, bir çocuk gibi sevindi. Çoğu zaman arabayı ben ittiriyordum, o, köpeğin tasmağını tu-

tuyordu. Bazen deniz kenarına gidiyor, birbirlerine şakalar yapan geveze martılara, şaşkın bir huşu içerisinde gezinen pelikanlara, neşeli karabataklara bakıp, susuyorduk. Eve döndüğümüzde Nazlı yorgunluktan uyuyordu, ben, kendi ölümümünden önce Puik'i ne yapacağımı düşünüyordum. Bu, benim Nazlı ile paylaşmadığım tek sırrımdı ve aynı zamanda büyük sorunumdu. Onu birisine emanet etmeliydim, edebilir miydim? Ben bunları düşünürken, Puik, bir fok balığınıninki gibi burnunun ardında duran gözlerini bana dikip, düşüncelerimi okurmuş gibi bakıyordu. Böyle zamanlarda fısıltılı bir sesle ona durumu anlatmaya çalışıyor ve aşağı yukarı şunları söylüyordum:

“Ben, insanlarla konuşacak bir şey bulamam, öylesine bir hiçliğim var benim... Nazlı olmadan zaten bu kadar uzun süre yaşayamazdım, bu, bir âşğın içine düştüğü basit bir zavallılık değil... Bunu biliyorum, ondan öncesini biliyorum. Nazlı ölünce ben de öleceğim ve gazeteler mutluluğumuzu es geçip kadersizliğimize ağıt yakacaklar: ‘Genç adam (hâlâ mı genç) sevgilisinin ölümüne dayanamayıp intihar etti.’ Onca başarısız denememden habersiz. Bunca zamandır, onca başarısız denemenin bir nedeni olduğunu anlıyorum. Ben, bu kadın için, yedi yaşımdan beri bir şekilde hayata tutturulmuşum. Bu kadın ölürken yalnız kalmasın diye. Sen bir çeşit elçi olarak geldin, evet, sen bir köpek elçisin... Evet, kader varsa bunun için var olmalı...”

Puik, derin bir iç çekişle bakmaya devam ederci; köpeklerin şairane bir sessizliği vardır. O iç çekiş, sözlerime devam ettirir “Gerçek aşk buysa, ki başka türlüünü bilmiyorum, onu kaybetme düşüncesi, beni çıldırma noktasına getiriyor çoğu zaman... hemen ardından kendi muhteşem ölümü-

mü düşünüyör, rahatlıyorum; anlıyor musun? Sonrası mı? Ölümden sonrası mı? Bir hiçlik, böyle bir inancımız yok, biliyorsun, ölümden sonra hayat? Yeniden birleşme? Mümkün mü? Mümkün olmasını çok isterim ama olmadığını düşünüyörüm ve belki de sırf bu yüzden an denilen sonsuzluğun tadını çıkarmaya kararlıyım. Ölümlü yenemeyeceğini herkes bilir, bu mutlak gerçek. Elden gelen tek şey, onunla yaşayabileceğim (durumumuz çerçevesinde) ne varsa yaşamak. Dünyanın en güzel filmlerini izlemek, en güzel bestelerini dinlemek, şiir okumak ve doyasıya öpmek, öpe öpe tüketmek onu ve hayatı, bildiğim-iz tek gerçek bu, bunu yapıyoruz, işte...” derdim.

Yatak odası, ama daha çok yatak, bizim siperimizdi, yaşam alanıydı. Orada uyuyor, uyanıyor, yemek yiyor, oyun oynuyor, ‘izlemeden ölmeyin’ tavsiyeli filmleri seyrediyorduk. Kimi zaman aylar, yıllar önce yaptığımız seyahat fotoğraflarına bakıyor, yeniden aynı heyecanı yaşayabiliyorduk; biraz sahte mutluluklar belki... Ölümün tam başucumuzda bizi gözlediğinden elbette haberdardık. Birbirimize asla dilendirmesek de, zaman zaman gözlerimizin içinden geçen bulutlarda bunu görebiliyorduk. Yaşamın ne kadar değerli olduğunu anladığım günlerdi...

“Seviyor, sevmiyor diye yolduğumuz papatyaların beddua-sıdır aşkı acı kılan,” böyle demişti ona yaptığım çiçek tacını kafasına yerleştirirken...

Ben senin için hiç papatya falı açmadım ki Nazlı... Bilirim papatyaları çok seversin...

**Acil! İhtiyaçtan ötürü satılık bebek. Ana rahminden temiz.
Sadece ciddi alıcılar arasın lütfen.**

KÂĞITLARA NOT

1.

Kâğıtlara not alıyorum, yazacaklarımı unutmamak için. Sonra o not kâğıtlarını da kaybediyorum, yeniden bulmam pek zor oluyor. Kelimeler birbiri ardına geliyor bazen. Bir uçurumun tepesinden, ne olacağını düşünmeden atlayan koyunlar gibi, pıtır pıtır dökülüveriyorlar, düşmeden tutmak lazım, düşünce dağılıyorlar, dağılınca unutmak kolay.

En çok yatarken aklıma geliyor, bir anda... kimi zaman üşenmeden not alabiliyorum o an bulduğum herhangi bir şeye; okuduğum kitabın boş alanlarına (böyle olursa iyi, o zaman

kaybolmuyor), kimi zaman etrafta bulduğum ilk kâğıda bu daha çok alışveriş listesi veya bir önceki ilham geldi kâğıdı; aa... diyorum yazarken, bak bunu da yazmışım kâğıdı burada unutmuşum. Ama genellikle olan şu, kendi kendime tekrar edip, sabah olunca hatırlarım düşüncesi, her seferinde aynı kandırmaca, insan, kendisini kaç kere kandırabilir? Pek çok kez... Bir başkası sizi belki birkaç kez, ama siz kendinizi pek çok kez.

Şevval'in annesinin durumu kötüleşmeye başladığında bu yöntemi uygulamaya başlamıştık. Kadın, günlük hayatın içindeki en bilinen şeyleri unutmaya başladığında, Şevval bu yöntemi geliştirmişti. Kaşık-çatalların yeri, büyük küçük bardakların durduğu dolaplar, tüm kavanozların üzeri, ne-resim takımları, yastık kılıfları, iç çamaşırları, deodorant, pudra vs. neredeyse her nesnenin durduğu çekmece, raf, dolap kapağı işaretlenip etiketlenmişti. Kadın unutuveriyordu ve çoğunlukla unuttuğunu da unutuyor, bu da kusursuz bir hata zincirine neden oluyordu. Bir süre sonra bir bakıcıya emanet edildi, ardından özel bir hastaneye yatırıldı.

Son olarak onu görmeye gittiğimde, bu Şevval'in ısrarları ile olmuştu ben bu tür vedalaşmalardan olabildiğince uzak durmaya çalışırım, o gün elimi tutmuş, sıkmaya çalışmış ve tanımadığı her halinden belli bir şekilde, nasıl olduğumu sormuştu, sesi, küçük bir rüzgârın ince dalları sallaması gibiydi; sevimli, sakın ve serin... iyiydim.

Tanıştığımız gün kızı da aynı soruyu aynı ses tonu ile sormuştu. O zamanlar Şevval'in saçları kıpkırmızıydı. Zaten onu fark etmeme saçları neden olmuştu. Konuşmacı olarak bir seminere katılmıştım... Koca salon tahminimizden çok

fazla dinleyiciyle doluydu. Oturduğum yerden gözüme ilk çarpan ayrıntılardan birisiydi kırmızı kafa, bir diğeri ise çıkış kapılarının yeri, önce çıkış kapılarını tespit etmiştim. Kapalı yerlerde uzun süreli kalmak ile ilgili sorunum vardı; ancak fobi boyutuna gelmemişti, başa çıkabileceğimi düşünüyordum, bunun için beyni ikna etmenin, rahatlatıcı uyarıların önemli olduğunu düşünüyordum. Mesela acil çıkış kapıları, yangın merdivenleri, girişler... Ön sıralarda, sol tarafta oturuyordu Şevval ve sakız yeşili olarak tanımlayabileceğim bir bluz vardı üzerinde. Konuşmam boyunca, istemsiz bir şekilde o yöne doğru konuştum, bunu her fark ettiğimde, bakışlarımı aksi yöne çevirmeye, arka sıralara, yukarıdaki localarda tek tük oturanlara doğru bakmaya çalışsam da bir süre sonra yine o yönde yakaladım bakışlarımı. Şüphesiz bunda, Şevval'in söylediklerimi onaylarcasına başını sallıyor olmasının, kafasını eğip, not almasının da rolü vardı. Konuşmalar bittikten sonra, hızla masadan ayrıлып, koşar adım ardıma bakmadan binanın dışına çıktım. İçeride küçük bir kokteyl (içkisiz) ve sergi açılışı olmasına rağmen benimle beraber birkaç kişi daha dışarıya çıktı, ellerinde meşrubat dolu kadehleri, plastik bardaklarda kahve ve çaylar. Birkaç adım ötemde, elinde bir tepsi, üzerinde çeşitli bardaklarla duruyordu, gülümseyerek yanıma yaklaştı, “Nasılsınız?” yanıt beklemeden devam etti, “ne içeceğinizi bilemedim, hepsinden birer tane arakladım,” diyerek tepsiyi burnuma doğru uzattı, “Elbette bu saatte bir kadeh şarap iyi gelirdi,” dedim gülümseyerek ve vişne suyunu aldım...

“Ah,” dedi gülerek, güldüğünde dişleri hınzır bir çocuk sevimliliğiyle öne fırladı, “en azından rengi tutuyor...” “Evet,” dedim.

O akşamı geceye çevirdik, Alsancak'ta ikimizin birden çok sevdiği küçük lokantalardan birisine gittik, daha önce karşılaştırmamıza şaştık. Özellikle ben. Mutlaka bu kırmızı dikkatimi çekmişti. Onun beni fark etmemiş olmasında şaşılacak bir şey yoktu; dikkat çekici bir yanımlı olmadı, olmamasına özen gösterirdim.

Gecenin ardından vedalaşıp ayrıldık; o Bornova, ben Karşıyaka. Ertesi sabah üniversitedeki odamın telefonu çalıp kendisini tanıttığında, kulaklarıma kadar kızarmıştım, heyecanımın, sesimi ele geçirmesine engel olmak için üstün bir çaba sarf etmiş, kelimeleri sırayla, özene özene dillendirmiştim; bir aptal gibi...

Böyle başladı.

2.

Kocamla evli kaldığım dönemden başlayıp, kendimi geriye sardığımda karşıma çıkan gerçeğimi görmezden gelişime şaşıyorum. İnsandan başka bir canlı yoktur ki, kendi kumpasını kendisi kursun; koca gezegeni mahvedebilmemiz de belki bunun bir parçasıdır; yoksa insan neden kendi evini kundaklasın veya bedenini?

Yıllardır yaptığım şey buydu; kendimi bana ait bir bedende, bana ait bir ruhun içerisinde, bana ait olmayan bir yaşamı yaşamaya zorlamak; hayır, bunun için bir başkasını suçlamayacağım, bu benim ayıbımdı.

Hazzın kavurucu, bağımlılık yaratıcı ve mutluluk verici o tu-

haf büyüü ile kaç yaşımda tanıştığımı pek hatırlamıyorum. Hatırlamayacak kadar küçüktüm sanırım. Benim yanımda soyunup dökünmekten çekinmeyen teyzelerimin iri, büyük, beyaz, uçları pembeli kahveli memelerine büyülenmiş gibi bakardım. Cinsellik denildiğinde aklıma ilk gelen bu görüntü. Sonraları epey büyümüş olmalıyım, ama yeterince değil; ilkokulda, memeleri baş vermeye başlamış arkadaşlarımın göğüsleri, onları utangaçça gizleme çabaları, dokunmak için içimde cayır cayır yanan bir istek... Önceleri, bunun bende olmayan şeyler olduğu için ilgimi çektiğini düşündüm. Geç büyüyen çocuklardan biriydim; boyum, yaşıtlım kızlara göre kısaydı, memelerim ise -hâlâ- bir erkek çocuğununki gibi...

İlk sevişmemi yaşadığımda yirmili yaşların başındaydım. Oğlan iyi bir çocuktur. Dudaklarımızın birleşmesi, ellerinin saçımda, boynumda, göğüslerimde gezmesi, memelerimi bir bebeğin iştahıyla emmesi... Bacaklarımın üzerini, ama en çok yanlarını okşayarak az sonra gerçekleşecek birleşmenin heyecanı ile inlemesi... Fevkalade güzeldi... Tüm bunlar bana zevk veren şeylerdi ama orgazm anında, zevkin doruk noktasına yaklaşırken, hayalimde başka görüntüler vardı; tanıdığım kızların memeleri, onların bacaklarının arasında olmak, sonsuz bir ormanın içinde nefessiz kalana kadar koşturmak gibi... saçlarımızın ter içerisinde birbirine karışması, dillerimizin kenetlenmesi... Bunlar, bir erkekle birleştiğim tüm zamanlar için geçerliydi. Sevişirken, üstümde, altımda olan adam, her kimse, kayboluyor, yerine bir kadının, arzuladığım bir kadının hayali geliyordu, ben bir hayal sayesinde hazzın zirvesine çıkıyordum.

Kendime itiraf etmem çok zor da olsa, zaman da alsa, kadınları seviyordum. İnsan, en çok kendisine karşı hain oluyor,

belki en büyük aldatmacayı kendimizle yaşıyoruz, en azından benim için öyle oldu.

Küçük bir kızken, İpek adında bir arkadaşım vardı, üst kat komşumuzun kızıydı, adı gibi saçları olan bir kız, sularını sakince akıtan bir çağlayan gibiydi saçları, kumral ve coşuklu. Onunla ders çalışırken, oyun oynarken, televizyon izlerken, kafamı o saçların arasına gömüp koklardım, orada kalıp uyumak isterdim. Ben öyle yapınca, o gıdıklanır, gülerdi; kırdaması hoşuma giderdi. Onun yanında dünyanın sonundaki feneri görmeye gidebilirdim, onu her türlü kötülükten koruyabilecek kadar güçlü hissederdim kendimi; naifti, sık sık hastalanırdı. Kötü, dayakçı bir babası vardı; İpek'i sadece geceleri, yatağında severdi. Babasından beraber nefret ederdik, ben adamı öldürme planları yapardım. Annesi de en az İpek kadar güzel bir kadındı, ama güçlüydü. Annemle sık sık kafa kafaya verip konuşurlardı. Bir öğle vakti çıkıp gittiler. Elllerinde iki valiz, sırtlarında birer çanta ile... Annem ve ben arkalarından çok ağladık, annem, "Onları daha güzel bir hayat bekliyor," dedi. Buna inandım.

Sonraki yıllarda, ne zaman çocukluk aşkının bahsi geçse, hep İpek'i hatırladım; atıklarıncaın hiç durmadan dönen renklerinin coşkusu gibiydi İpek benim için; kimseye anlamadım.

Üniversite yıllarında ise, tutkulu bir aşk yaşadım. Platonik ve benim için acı dolu. En yakın arkadaşıydım, o benim biricik aşkımdı. Çok güzel değildi, çok akıllı sayılmazdı, korunaklı bir saflığı vardı, ne olursa olsun, başına ne gelirse gelsin bozulmayacak saflıklardan, belki salaklık... şimdi bilemiyorum. Erkek raconunda şahane denebilecek bir be-

dene sahipti; ince bel, yuvarlak ve kalkık kalçalar, simetrik, dolgun ve o dolgunluğa inat dimdik göğüsler, pembe bir mağarayı andıran, serinlik hissi yaratan kalın dudakların çevrelediği bir ağız... Bir erkek için belki de yeterli, benim için evet, tüm bunlar beni ona çekiyordu, ama başka bir şey... Âşık olduğunu düşünüp, koynuna girdiği her adamdan sonra, bana sokulup ağlaması, aşka olan bitmez tükenmez inancı, hamurunda olan, eksilmeden çoğalan anaçlığı, çorbalarının lezzeti, kazık kadar yaşında kızamık çıkardığımda, geceler boyunca başımda bekleyişi, sarhoş olup kusmuklarımın arasında sızmaya meylederken, küçücük gövdesiyle beni banyoya sürükleyip, küvete sokup yıkaması, nane limon kaynatıp, mırıl mırıl söylenerek içirmesi... Ona onu çok sevdiğimi, hayatımın sonuna kadar onunla yaşamak istediğimi pek çok kez söylemek istedim. Yapamadım. Ürkütmekten korktum. Anlar mıydı, sanmıyorum. Fakülte sonrasında pek sık görüşmedik. Bir ara evlendiğini, bir bebeği olduğunu duydum. İçim titredi. Mutlu olması için dua etmekten, Allah'ın onu ve bebeğini esirgemesini dilemekten başka bir şey gelmedi elimden.

Sonra ben de evlendim. Tam bir kadın olsaydım -bu da ne demekse- Yavuz'dan başka birisini düşünmezdim sanırım. Kısa boylu, seyrek saçlı, gri mavi gözlü, kalın tok sesli bir adam... Belki bir kadın için ilk bakışta çekici değil ama onu tanıyınca sevmemek de mümkün değil. Şevval, yıllar sonra bana, "Peki neden evlendin?" diye sormuştu, "Senin gibi bir kadın, bir akademisyen, kendi başına ayakta durabilecek gücü olan, her şeyden önemlisi sensin yahu," demişti gözlerini iki kere hızlı hızlı kırıştıtararak. "Sensin. Sen! Nasıl yapabildin bunu?"

Öyle gerekiyordu. 'Normal' gidiş bunu gerektiriyordu. Daha kötüsü, bu normalliğe alışabilirim sanıyordum. Cinsellik ötelenebilirdi; mastürbasyon, kocamla sevişirken kurduğum düşler doyuma ulaşmam için yeterli değil miydi? İzmir'in kapalı dünyasında, bir kadınla aşk yaşama ihtimalimin imkânsızlığına ikna edebilirim kendimi diye düşündüm. Bir düzenin içerisinde kendi devinimimi oluşturabilir, bunu sürekli kılabilirdim. Yavuz, mesleğim konusunda son derece destek oluyordu. Ev işlerini bölüşüyor, onunla sanat, politika, rutin dünya halleriyle ilgili tartışmaları rahatlıkla ve keyifle yapıyordum. Hayata dair keyif aldığımız şeyler ortaktı. Sevdığımız yazarlar, yönetmenler...

Öte tarafta...

O öte taraf, orada öbek öbek toplaşan bulutlar gibiymiş meğer. Meğer o bulutlar, üst üste yığıldığında, tekil beyazlıkları yavaş yavaş pek çok olmanın griliğine, grilikler boza, boz siyaha, siyah karaya dönüyormuş. Sonra bir gün bir bakıyorsun, karşında sana dikilen bir sen var. İnsan en çok kendisi ile mücadele etmekte başarısız, en çok kendine doğru adım atarken korkak, en çok özüne acımasız...

Camdan kulem Şevval ile önce sallandı, sonra tuz buz olup yıkılıp gitti. Onunla beraber çırılçıplak kaldım, lakin bu beni hiç korkutmadı. Aşk insanı şövalye kılıyor; zırh kuşatıp, kıymetli çelikten bir kılıç tutuşturuyor eline.

Yavuz'la çok kolay boşandık. Ona Şevval'i hiç anlatmadım. Âşık oldum demedim. Evlilik dedim, sen değil, o kurum beni boğuyor, anlıyor musun? Anlamaya çalışıyorum, dedi. Ayak diretmedi, çirkefleşmedi. İstedığımız için evlendik,

birimizden biri istemiyorsa, sürdürülebilecek bir şey değil bu, dedi. Anlaşmalı, tek celsede... Arada bir görüşürüz ama, değil mi, diye sordu sadece, özlerim sohbetlerimizi, evet, dedim, ben de özlerim.

3.

Başka bir semte taşındık. İki yetişkin kadının aynı evde kalıyor olmasının pek göze batmayacağını düşünürdüm. Değilmiş...

Kardeş, yakın akraba olup olmadığımız, çeşitli bahanelerle kapımız çalınıp, olur olmaz cümleler arasına sıkıştırılıp, öğrenilmeye çalışıldı. Çoluk çocuk yoktu, hım evet... Ne iş yapıyorduk? Bir süre kapı deliğinden gözetlemeler, giriş çıkış kontrolleri... Çok şükür gelenimiz gidenimiz yoktu. Erkekleri eve doldurup, âlem üzerine âlem yapacağımızdan epey bir korkmuş olmalılar. Kısa bir zaman içerisinde, balkona dizilen sardunyalar, kelebek desenli mutfak perdesi, her hafta sonu Şevval'in titizlenerek astığı sakız gibi çamaşırlar, balkonda içilen çaylar, mevsimi geldiğinde yine Şevval tarafından hazırlanıp minik kâselerle kapı kapı dağıtılan aşureler, bizi kabul ettirdi. İki yakın arkadaşlık. Yaşlı olan kadın, üniversitede hocaydı, genç olanı kimya mühendisi...

Şimdi nergis tarlalarına bakan bir evde yazıyorum bu satırları. Ege'nin mültecilere açık ölüm daveti sunan denizi beş kilometre ötede. Ev, deniz manzaralı olmasa da kokusuna ve sesine bir hayli yakın.

Bir kış gecesi, köpeklerden en iri olanının başlattığı, ardın-

dan diğerk ikisinin katıldığı çok alışık olmadığımız ulumalarına uyandık. Şevval, yataktan fırlayıp pencereyi açtı, sert rüzgâr hışımla odanın içerisine doldu. Yazmaya karar verdiğimden beri ötede beride biriktirdiğim tüm kâğıtlar, kar küresinin tanecikleri gibi havalanıp sağa sola süzüldü. “Of be kızım, dağıttın ortalığı,” diye söylenirken “Şist,” dedi bana, sonra karanlığa doğru bağırdı, “Kim var orada?” ardından bana dönüp, “Köpekler bahçe duvarına doğru havlıyor, kesin biri var.” “Belki de bir şey vardır. Yaban domuzu falan...” “Hayır, hayır, bu öyle bir havlama değil, anlamıyor musun?” Anlamıyordum elbette. O işlerden anlayan Şevval’di. Kedilerin, köpeklerin, kuşların, ağustos böceklerinin, martıların ve yunusların çıkardığı her ses, bana aynı gelirdi. O ise, her bir bağırtının ayrı bir anlamı olduğunu, her bir seslenmenin başka bir şey anlattığını bilirdi. “Hemingway!” diye son derece sert bir sesle bağırdı dışarıya, ardından “Gellhorn! Capa!” “Susun, geliyoruz!” sonra, sabahlık niyetine kullandığı eski bornozunu giyip, “Hadi,” dedi, bana yün hırkamı uzatarak, “gidip bakalım.”

O tez, ben ise sersemliğimi atamadığımdan olacak adeta sürüklediğim adımlarla çıktık dışarıya. Elinde sapı tahtadan, büyük çalı süpürgesi vardı, saçları karmakarışık ve duvarın ardında her ne varsa, Şevval’in bu halini görmesi yeterli olacaktı. Sarı, boz renkli kangal Hemingway, ikimizi birden bahçeye çıkarmış olmaktan dolayı gururlu, başarısının onurlandırılmasını bekler gibi duruyordu. Uzun, ince bacaklı Collie kırması Gellhorn ise hâlâ sinirli bir şekilde duvara karşı hırlıyor, arada bir yan gözle yaklaşan bizlere bakıp, küçük sesle havlıyordu. Henüz iki yaşındaki kara Capa ise, her zaman olduğu gibi şamataadan ürkmüş, Şevval’in yanına sokuluvermişti. “Kim var orada?” Şevval’in bu soru-

sunu haddinden fazla yüksek sesle sorması, köpekleri Capa da dahil olmak üzere harekete geçirdi, yeniden havlamaya başladılar. Tıtır tıtır koşma sesi geldi. “Şist,” dedim. Hepsi sustu. Bizim tarafımız susunca, duvarın ötesinden gelen koşma sesi de bir iki adım attıktan sonra kesildi. İş başa düşmüştü. Bahçe kapısının yanında, her daim hazır etmekle ne kadar doğru bir iş yaptığımı düşünerek uzandığım büyük el fenerini alıp dışarı çıktım, ama benden önce Hemingway fırladı ve karanlığın içinde kısa bir koşu yaptıktan sonra, hızlıca durup sık çalılıklara doğru bir hamle yaptı. Onun hamlesi anlamadığımız dilde bir haykırıyla sona erince ayakkabılarımı giymediğim için kendime küfrederek koşmaya başladım. “Dur oğlum, dur Hemingway, çekil, tamam, çekil.” Kara bir kadının korkudan göz olmuş yüzü... Kucağında der top olmuş bir çocuk. Bilmediğim kelimeler dökülüyor ağzından, yalvarıyor.

Öğlen vakti, ilk sırada giriyor haber. Yunanistan’a kaçmak isteyen, Afgan, Irak, Sudan ve Suriyeliler’in olduğu bir motor batmış, yaklaşık elli kişinin cesedi bulunmuş, motorcu ortalarda yok, arama çalışmaları devam ediyormuş.

Şevval, onları sıcak suyla bir güzel yıkadıktan sonra, akşam yemeğinden kalan çorba ile karınlarını doyurup, ısıttı. Haberi dinlerken ben kâğıtlarımı düzeltiyorum. Şevval, tavuk haşlıyor. Pilav üstü tavuk yapacak, yanına ayran. Köpekler, haşlanmaya başlayan tavuğun kokusunu duydu, arada bir gelip mutfağı kontrol ediyor.

“Sana,” diyor, “birkaç defter alalım, böyle kâğıtlara not almakla olmaz bu iş, yazdıklarını kaybedince çok üzülürsün sonra...”

“İyi fikir sevgilim,” diyorum. “Çocuğa da bir şeyler almak lazım, kadın bizimkilerle idare eder de, çocuk için yedek bir şeyimiz yok.”

Ve bir güzel kahkaha patlattı ortaya. Sakınmadan ve incinmeden. Eskiden olsa içine doğru atar, gülümsemekle yetinirdi ya, eskisi gibi değil. Misal, kısa saçlarının yerine uzun ve parlak saçları var artık, omuzlarından sonrası kaynaktı gerçi ama ne fark ederdi; öyle çok yakına ilişmedikten sonra fark edilmiyordu sahteliği. Çok yakınıma bir sen sokulabilirsin zaten, senin için fark eder mi? diye sormuştu. Fark etmezdi. Sahte mutluluğu evet, ama saçlarının sahtesi hayır, etmezdi. Sonra burnu da eskisi gibi değildi, biraz kemerliydi yandan bakınca... en çok sağ yandan bakınca heybetli bir kemer dururdu burnun orta yerinde. Tatlı bir yol tümseği gibiydi, üzerinden geçerken iç hoplatanlar gibi. Ben severdim.

Öperken veya dilimin ucuyla burunun üzerinden geçerken özellikle... O hoşlanmazdı, kimse ona yandan baksın istemezdi, o nedenle hep karşısında dururdu insanların. İnatla. Gitti aldırıldı kemeri, şimdi minik bir burnu var. Minicik ve dümdüz, hafif kalkık. Önden bakıldığında yok gibi, sağdan veya soldan hokka gibi. Yaptırılmış gibi durmuyor değil mi, diye sorar aynada her iki yandan kendisine bakarken. Böyle bakmaya çalıştığında gözleri hafif şaşlı görünür. Sevimli bir şaşılık; gülerek hayır, derim. Yataktan kalkmadan izliyorum onu; çarşaf ezber bozmuş, serseriliğe yazmış, dağınık ve buruşuk. Yastıklar yerde, bayılıyor onlarca yastıkla uyumaya. İş sevişmeye gelince her biri bir yana atılıyor; birleşmenin azdırıcı gücüyle, kimisi pencere önündeki konsolun üzerine, kimisi balkon kapısının ardına fırlatılmış. Pamuklu pembe donunun üzeri mor minik kelebeklerle süslü, kışının arasına sıkışmış kısmını ve ardından ön tarafında hiç ona ait olmayan aletini düzeltiyor; en çok bunu yaparken utanıyor. Ona ait bir şey değilmiş gibi orada sallanan o şey...

ANNEM

Annem, eylemlerine yemeğe tükürerek başladı. Yemeği koyduktan, tabak kenarlarına sıçrayan yemek sularını sildikten sonra bir ölçek tükürük, ardından olmazsa olmazı maydanoz dalları ile süsleme. Nenem bile, ki kendisi annemin anneannesidir, bu işe şaşırdı. Hayır. Yemeğe tükürmesine değil, babamın olur olmaz her yemeğe illa ki maydanoz istemesine. Sadece harcında değil, üzerinde de olacaktı o küçük yeşil yapraklardan; görecektik ve tadacaktık.

İlk tokadını da zaten bu nedenle yemişti, henüz tazecikten bile taze, bir günlük gelirken, ne kadar maharetli olduğunu kocası görsün diye özene bezene yaptığı mumbar dol-

masını önüne koyup takdir beklerken, tabağı elinin tersi ile itelemiş, yaklaş hanım, demiş; bir minik busecik bekleyen annem, hafif bir tokatla epey bir sarsılmış. Babam, bu hikâyesini sanki müthiş bir kahramanlık destanıymışçasına her fırsatta anlattı ve “ O günden bugüne, sağ olsun, maydanozum eksik olmadı sofrada şükür,” diye ekleyerek güldü. Onun her anlatışında annem gözlerini sabitler, dudaklarının aşağıya doğru süzülmesine engel olmak için gerilir, elinde tuttuğu her ne ise kafasına fırlatmamak için sıkı dururdu. Her seferinde gözlerimi annemden alamaz, bu sefer yapacak; ‘hadi anne, yapabilirsin, fırlat o çatalı kafasına,’ diye, içimden tempo tutardım.

O küçük fiske, biz doğduktan ve aklımız ermeye başladıktan sonra ve daha sonra, bir kartopu gibi büyüdü, büyüdü, büyüdü... Annem, babamın yemeklerine tükürmeye başladığında, ben beş yaşındaydım. Babam, borcunu ödemeyen birisine söylenip duruyor, önünde duran salatayı kaşıkıyor, bana arada bir ters ters bakıp, önüme konan yemeği yemem için uyarıda bulunuyordu ki, annemin tükürdüğünü gördüm. Annem de benim onu gördüğümü. Başını hafifçe sağa eğip, kaşlarını yukarıya kaldırdığını ve benim de kaşığımın arkasına saklanıp güldüğümü daha dün gibi hatırlıyorum.

Annem birkaç kez boşanmaya kalktı. Her seferinde şiddetli bir dayakla kalktığı yere oturtuldu. Annemin babasının, benim babamdan bir farkı olmadığından, arka çıkacak bir baba evi yokluğundan, anneannem çoktan öldüğünden, nenenin lafının hiç hükmü kalmadığından, yediği dayakları, yuttuğu küfürleri, azarlanışlarını, yatak odası tecavüzlerini bir bir dimağına yazdı. Yazdı ki unutmasın.

Tükürme eylemi, tesadüfen izlediği ve pek beğendiği, hatta en iyi film listesi yapması istense Selvi Boylum Al Yazmalım'dan sonra ikinci sıraya koyacağı Deniz Kızları filmi ile sona erdi. Film, ona hiç aklına gelmeyecek bir fikir vermişti; babamın yemeğine maydanozla süslü köpek-kedi maması karıştırmaya başladı. Bunu, onun asla yemeyeceği ama bizim sevdiğimiz yemekleri pişirdiği zamanlarda yapıyordu. Biz, afiyetle balık, bamya ve pırasa yerken o, kuşbaşı etle pişirilmiş türlüleri, kıymalı makarnaları, köfteleri...

Her sabah saçlarımızı örüp, yakalarımızı düzelterip, çantalarımızı elimize verdikten sonra, derslerinizi iyi dinleyin, dinleyin ki bir meslek sahibi olun, ananıza benzemeyin, diye bizi uğurlar, hiç sektirmeden pencereden dua edip, iyi dileklerini ardımıza takardı. Sokağın sonuna kadar ona el salları, okul yoluna düşerdik. Onun evde temizlik, ütü, yemek yapıp arada bir televizyona laf yetiştirdiğini, çat kapı gelen bir komşu kadınla kısa bir kahve molası verdiğini, nenemi yıkadığını düşünürdük. Bunları yapmıyor değildi ama yaptığı bir şey daha vardı.

Annemin yediği sopalar, her an her yerde ve herhangi bir nedenle olabiliyordu. Babamın anneme doğuştan gelen bir kını vardı. Öfkesi, gaddarlığı adeta genlerine işlemişti. Annemizin dayak yemesi, bizim dayak yememiz, günlük hayatımızın bir parçasıydı. Annemin üst üste iki kız doğurması, muhtemelen erkek olacak üçüncü çocuğunu düşürmesi, babamın sopa atarken sık sık yaptığı açıklamalardı: “Bir erkek çocuk doğuramadın, erkek adamın erkek oğlu olur, diye imalı imalı konuşuyor hergeleler. Senin-sizin yüzünüzden soyum tükenecek be!”

Annem, zaman içerisinde, dayak yerken bağırılmayı, ağlamayı öğrenmişti. Ama babamın hiddeti bize döndüğünde, matadoru sıkıştıran boğanın dikkatini çekmek için arenaya atlayan palyaçolar gibi onun etrafında döner, çelimsiz bedenini siper etmeye çalışırdı. Bu dayak fasıllarından sonra hep beraber nenenin odasına sığınır, ağlaşırdık. O zaman nene, köylerindeki Hacer'i anlatırdı. Hacer'in en az babam kadar zalim olan kocasına bir gece nasıl bir sofraya kurduğunu, erikten yapılma boğma rakı kadehlerini nasıl önüne sürüverdiğini, avlunun ortasında adamı mest etmek için nasıl kıvrıta kıvrıta dans ettiğini, sızdıktan sonra herifi ayaklarından çeke çeke ağla götürüp ya bismillah deyip boğazladığını, bununla yetinmeyip satırla usta bir kasap gibi kollarını, bacaklarını, kaburgalarını nasıl birbirinden ayırdığını, sonra tüm o parçaları avlunun kenarında dizili meyve ağaçlarına ama sadece muşmula olanların altına pay edip gömdüğünü, iki gün sonra muhtara, kahveye gidip, beş gün, on gün, bir ay, üç ay sonra yine gidip, kocamı gördünüz mü ağalar, diye sorduğunu, düzenbazın, yalancının biri olduğu ve sık sık kasabadaki geneleve dadandığı ve tüm bunların üstüne, boşayacağım bu karıyı, diye söylendiği pek iyi bilindiği için, kimsenin kılını kıpırdatmadığını ve bir süre sonra kaçtı bu herifcioğlu diye düşünölmeye başlandığını, Ahmet emminin oğlu kasabada genç bir kadınla kasaptan çıkarken görmüş deyyusu, söylentisi de tutunca, Hacer'in yatak odasında don sutyen nasıl göbek attığını anlatır ve eklerdi: O muşmula ağaçlarının meyvelerini, sadece köyün erkekleri yerd, sabilere ve kadınlara yasaktı. Sonra dişlerini çıkarıp suyun içine koyar, mırıl mırıl dua edip hepimizin yüzüne üflerdi.

Babam emlakçıydı en son. Gençliğinden bu yana şimdi burada saymaya üşeneceğim kadar çok işe girmiş çıkmış, bir

bakkal dükkanını batırıp, dedemin son kalan mallarını da yağmaladıktan sonra, nasıl olsa sıfır sermaye, bir masa, bir sandalye, bir telefon diyerek, emlak ofisini açtığında ben ilkokula gidiyordum. Nasıl olduysa bu işte tutunabilmiş, ev bir şekilde dönmeye başlamış, annem, belki işleri düzelince bu da düzelir, diye umut etmeye başlamıştı. Ama babam Procrustes'ten halliceydi; ona göre kadın dediğin hizmette kusur etmeyecek, bir çiçek gibi kokacak, evini tertemiz tutacak, kocasının akrabalarına, dostlarına karşı iyi olacak, az konuşacak, çok dinleyecek, kocasının her türlü hizmetini görecektir, mızımızlanmayacak, hasta olmayacak ve daha pek çok cec ve cak. Çocuk dediğin, baba eve geldiğinde hazır ola dizilecek, ayağını, omuzlarını ovacak, temiz ve pak dolanacak, derslerine çalışacak, dışarıda gezip tozmayacak, süse püse meraklı olmayacak, zamanı geldiğinde işaret edilenle evlenecek, tez zamanda çocuk doğuracak. Erkek, koca veya baba dediğin şey ise... onun belirli bir standardı yoktu. Canının istediğini, gönlünün çektiğini yapardı. Ki, bir gece eve çok geç geldi, hepimiz çok mutlu olduk. Sonra beri geri gece, öte gece de... Geldiğinde biz uyur olurduk, annem uyur gibi yapardı. O eve gelir, kapıları gürültü ile açar kapar, yüksek sesle söylenir; evin dağınıklığından, mutfakın leş gibi koktuğundan, perdelerin kirinden, klozetin damlayan sifonundan şikâyet ederdi. Yatak odasına girip, annemi yataktan kaldırır, söver, gidip başka yerde uyumasını söyler, sonra yatar uyurdu. Biz hepimiz uyanırdık, nenem kalkıp abdest alıp namaza dururdu.

Annemin mutfak, bizim okul harçlıklarımız azar azar eksildi, ardından tümünden kesildi. Annem, artık kilerde bakliyat, dolapta yağ kalmayınca, çıktı babamın ofisine gitti. Ofiste değildi. Oturdu kaldırımın kenarına bekledi, bekledi. Dedi-

ğine göre, babam ofise boyalı saçlı, balıketli bir pavyon karısı ile gelmiş, onu orada görünce önce bir şaşırmış, ardından hiddetlenip, kışına tekme vurmıştu. O akşam eve erken geldi ve yemek masasında, hepimizin yanında, anneme şöyle dedi: “Azıcık kadınlık bilip, erkeğini nasıl doyuracağını bilseydin, başına bu işler gelmezdi.” Annem de ona, “Ne yaparsan yap ama çocukların boğazından geçecek lokmayı kimselere yedirme,” dedi ve ağzının ortasına bir tane yedi. Kardeşim ağlamaya, nenem dua etmeye başladı. O günden sonra babam yine eve geç gelmelerine devam etse dahi, parayı eskisi gibi bıraktı. Annem ise onu doyurmaya karar vermişti. Her sabah bizi okula yolladıktan sonra, babam emlak ofisine gitmeden önce, eline tutuşturduğu sefertasına inceden inceye fare zehri kattı. Yavaş yavaş ölmesini beklemeye razıydı ve öyle de olacaktı ama babam, içinde birden fazla şeytan besleyen bir ucubeydi.

Bir akşam eve erken geldi, erken geldiği o akşam sarhoştı. Yemek yemedi, efkârlı efkârlı türküler söyleyerek balkonda içmeye devam etti. Kimse yanına yanaşmadı. Bir süre sonra o bizim yanımıza geldi. Onun olan ve olmadığı zamanlarda da boş kalan koltuğa kuruldu. Annemin yetersizliğinden, beceriksizliğinden, eksik kadınlığından dem vurdu. Bana dönüp, “Siz böyle olmayın sakın, anneniz gibi olursanız, kocalarınız sizi boşar,” dedi. “Size nasıl kadın olunacağını öğretecek bir kadın yok ki başınızda, kadın olmayı nasıl öğreneceksiniz, bunu düşünmek gerek,” dedi ve ekledi, “git bana su getir.” Dediğini ikiletmedim; gittim, geldim. Suyu bitirmesi için yanında bekledim. İçti. Bardağı bana vermeden sehpaye bıraktı, pantolonun önünü düzeltti, kolumu tuttu ve “Gel bakayım kız, ne kadar büyüdün sen böyle, maşallah süt gibi oldun,” diyerek çekip kucağına oturttu. Babamın

sevgi göstermesine, sarılıp öpmesine, güzel sözlerine alışık değildik ama hasrettik. Hiç sakınmadan oturdum, yanağına bir öpücük kondurdum. Şurayı da, şurayı da, diyerek yanağının diğer tarafını, bıyıklarının üstünü, boynunu, gıdısını işaret etti. Her birisini yaptım. Eliyle bacaklarımı okşadı, sırtımı sıvazladı, omuzlarımı öptü, memelerimin üzerinden şöyle bir geçti ve bir ah çekti.

Annemi hayatım boyunca ilk ve son kez öyle gördüm. Gözleri ve ağzı yer değiştirmiş gibiydi ve elleri bir kaplanın pençeleri gibi üzerimize geliyordu, beni babamın kucğından çekip aldı, onun yüzünün sağ tarafını, kaşından dudak kenarına, oradan boynuna ve göğsüne doğru iki kere yırttı. Ve “Sakın,” diye haykırdı, “sakın!” “Ne o?” dedi babam pişkince gülererek, “kıskandın mı?” O gece, hep beraber nenemin odasında yattık, annem tüm gece pencerenin başında sigara içti.

Ertesi günün öğle sonrası telefon çaldı. Annem açtı ve “Evet...” uzun bir sessizlik. “evet, anlıyorum. Peki, hangi hastane?”

“Hava çok sıcak bugün,” dedi bize dönerek, “sakın dışarıya çıkmayın.”

Akşamına ev komşular, akrabalar, çarşı esnafından gelenler ile doldu. “Vah...” dedi nenem, “gitti aslan gibi çocuk, dedim ama ben ona ağustos sıcağı çarpar, yeme o kadar dedim.” Ah ki ne ah... “Yaaa...” dedi, burnunun ucunda büyük bir et beni olan komşu kadın, “solunum yetmezliği demiş doktorlar, yazık bu balalar da pek küçük yetim kaldı.” “Val-la” dedi, iki yan dükkânın sahibi genç çocuk, “öğle yemeğini beraber yedik, hepsini sildi süpürdü, üstüne de bizim bak-

lavalardan bir porsiyon yedi, dedim ona, abi hava çok sıcak, az biraz miden dinlensin, dedim, ama...” “Fena başım tuttu, karnım da o biçim ağrıyor, dedi,” diye, söze karıştı bisiklet tamircisi, “ağrı kesici verdim, yarım saat sonra küt diye,” ellerini birbirine vurdu tamirci, iç çekişler izledi birbirini.

Limonata servisini yapıp mutfağa döndüm. Annem, tüm maydanozları çöpe atıp gülümsedi.

Annemi ilk defa o kadar güzel gördüm.

Kışlık kaba bir kumaşı var kanepenin; eski usul, kalas gibi, istenildiğinde yatak olabiliyor, yan tarafları kolçaklı, bir sehpa gibi kullanıyoruz onları. Kahve fincanları, çay bardakları, kimi zaman bira şişeleri, yemek tabakları... Elbette küllükler, çakmak... En çok çakmak kayboluyor, onun kayboluşları hiç bitmez. Kanepenin yer yer aşınmış, aşındığı için iplik iplik atmış yerleri var, kedi onları yolmayı seviyor, o her tırnak geçirdiğinde kumaş biraz daha azalıyor. Kedinin kuyruğu yok, bir patisi arazlı, topal... Nuri, kedinin gözlerinden birinin görmediğini düşünüyor ama hangisi olduğunu söylemiyor. Tam karşımızda televizyon duruyor, bir zamanlar şen bir mutfakın sahipleri tarafından kullanıldığını düşündüğüm ahşap bir taburenin üzerinde. Kedi kimi zaman televizyonun

üzerine sıcıyor, orada uyumak hoşuna gidiyor, özellikle kışın. Televizyon tüplü ama renkli, tüplü ama siyah beyaz da olabilirdi ve bu bizim için hiç fark etmezdi. Tam yanında duran buzdolabı annemin çeyizinden kalma, traktör gibi ses çıkarıyor, çoğunlukla geceleri sessizlikte. Kedi buzdolabına fazla yanaşmıyor, tekinsiz görüyor olsa gerek. Buzdolabının yanında mutfak başlıyor. Bankosu uzun, dar ve sıkıcı. Üzerinde, evin televizyondan sonraki en değerli eşyası su ısıtıcısı, çayı demlemiyoruz eskisi gibi onu da sallıyoruz, en çok tükettiğimiz hazır kahve. Ocağın üzerinde bir tencere, iki sahan onların yanında, emaye bir lavabo, musluğun ayarı kaçmış şıp şıp şıpsıpşıp... Girişte kapının hemen yanında, tuvalet banyo; bir kişinin bir takla atamayacağı kadar küçük... Ev bu kadar işte... küçük bir pencere üç tek, bir buçuk duvar. Kanepede pinekliyoruz. Yatıyoruz. Yemek yiyor ve uyuyoruz. Televizyon yirmi dört saat açık. Tüm dünya evin ortasından akıp gidiyor. Buna razıyız her ikimiz de... En ufak sıkıntımız yok, neden olsun ki; izliyoruz sadece. Yaşasak, belki bir sıkıntımız olurdu. Eskiden, epey eskiden, izlediklerimizi dert ederdik, o zaman üzülüp sıkılmak normaldi. Eskiden epey bir eskiden de eskiden, izlemez, yaşardık; o zaman üzülüp sıkılmak ayıptı; üzülmemek, sıkılmamak için yaşamak gerektiğine inanırdık; dişimizi etlerimize takıp mücadele ettiğimiz günlerdi. Şimdi sadece izliyoruz. Çocuk öldüğünden beri... Çocuklar öldüğünde yaşamak utanç verici. O günden beri sadece makarna yiyoruz. Oysa çocuk öldükten sonra geldi bahar. Çocuk, erik ağaçlarının meyvelerine dadanacak yaşıydı; çocuklar olmazsa can erikler dallarında ölür; bunu herkes bilir. Çok ölmüşüz be Nuri, üstelik daha çok ölecekmişiz gibi hissediyorum; ölü çocuklar ağlamaz değil mi? Nuri, hiç sesini çıkarmıyor. Televizyona dikeyyor bakışlarını.

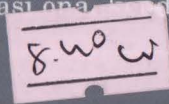
Ne Malum?

AYŞE B. KABAN

"Ne malum?" diyor Ayşe B. Kaban. Özenle kurulan hayatların, düzenlerin; yapılıp yapıştirılan, yakıştırılan kimliklerin darmadağın olduğu anlara doğru götürüyor bizi; bir yandan dağılırken bir yandan da toparlandığı, bambaşka yollara saptığı, hizalara girdiği süreçleri anlatıyor. Bir de çok acı çekenleri, kaybolmuşları... Sevgiyle ve incelikle.

"... Okul mokul yok, dedi. Spor bitti, dedi. Düzelene kadar, hanım hanımcık bir kız olana kadar sana sadece ekmek su, o kadar, dedi. O da ben, dedi, böyleyim işte. Düzeltilecek bir şey yok. Bozuk değilim, yanlış bir bedendeyim sadece; hasta değilim ki düzeleyim. O zaman git, dedi babası, git kendini as, git kendini as da kurtulalım senden, dedi. Babası ona kendini as, dedi. On yedi yaşındaydı..."

ayizi kitap

